"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose užsienyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klausykite laiške. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 187

University of Wisconsin

Metai XXIII — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 13 d. VASARIO (FEBRUARY), 1914 M. — No. 7

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MEXIKO.

Panaikinimas uždraudimo gabenti ginklus Mexikó revoliucijonieriams ant Huertos, rodosi, didelio įspudžio nepadarė, to jis nenusigando. Jis Chicagos laikraščio "Examiner" reporteriui papasakojo, jog jam ginklų ir amunicijos netruksta. Jis turįs 150,000 gerai apginkluotų kareivių ir 30,000 milicijos kareivių, o pašaukė tarnyston dar 30,000 vyrų, tai išviso turės 239,000. Turėdamas tiek kareivių, jis žada greitai revoliuciją užsloginti, nereikalauja bijotis nei Suvienytų Valstijų grumojimų, nes jų besikišimui gali pasipriešinti. Parodymui reporteriui, jog kalba teisybę, jis užkvietė minėto laikraščio visus korespondentus į kariumenės stovyklas; pasiulė jiems kelionę dykai ir pinigus užlaikymui.

Mieste Mexike Huerta neleido neprielankios Amerikai demonstracijos, kokią gyventojai norėjo surengti, nes nenori be reikalo erzintis su galingu kaimynu.

Suvienytų Valstijų aficierai peikia panaikinimą uždraudimo Mexikan ginklus gabenti, nes mano, kad naujausi ginklai gali patekti į negeistinas rankas ir gali but sunaudoti prieš Suvienytas Valstijas, jeigu tam bus tinkama proga. Peikia prezidento Wilsono pasielgimą ir francuziški laikraščiai. Jie sako, jog jeigu kitas koks kraštas butų panašiai pasielgęs, dėlto visoj Amerikoj butų kilęs didelis triukšmas.

Prie Torreon iki šiol dar laukiamo didelio mušio nebuvo, bet prie to miesto iš visų kraštų traukia revoliucijonieriai. Kiek mieste ir jo apielinkėse yra Huertos kareivių, to nieks nežino, bet žinia, kad ir Huerta, sustiprinimui garnizono, atsiuntė daugiau kareivių. Pirmutiniai susimušimai priešų, nors nedideli buvo, bet pasibaigė revoliucijonierių nepasisekimu, bet dėl tų nepasisekimų negalima spręsti apie tos svarbiausios šiauriuose prez. Huertos tvirtovės likimą. Kariumenė sumušė revoliucijonierius Mapinu tarpkalnėj ir atėmė tvirtas jų pozicijas. Bet Villa žada visgi miestą Torreon paimti į savaitę laiko. Miestą tą jau sykį revoliucijonieriai savo rankose turėjo, bet paskui Huertos kariumenė vėl jį atėmė.

Revoliucijonierių vadovas Maximo Castillo į Cumbre tunelį palcido uždegęs prekių traukinį priešais iš kitos pusė bėgantį pasažierinį traukinį. Abudu traukiniai užsidegė. Prie to žuvo daug žmonių. Kiek tikrai žuvo žmonių, dar nežinia, nes gelbėtojai prie degančių traukinių prieiti negali, daugelyj vietų tunelio ola nugriuvo. Revoliucijonierių vadovas Villa pasiuntė savo kariautojus vyti nelaimę pagimdžiusį Castillo, nes tunelis buvo revoliucijonierių rankose; dabar, kada jis tapo išgriautas, revoliucijonieriams apsunkyti susinešimai, apsunkyta jiems privežimas reikalingų daiktų ir žmonių.

Praneša, jog gyvenanti Sonora valstijoj Yaqui indijonai užsilaiko neramiai, rengia jie sukilimą, kas supainiotų revoliucijonierių plianus, nes jiems prisieitų indijonų sukilimą malšinti. Sonora valstija veik visa yra revoliucijonierių rankose.

Generolas Villa vėl atkako į Juarez, bet mano greitai grįžti prie Torreon ir mėginti tą miestą veržti. Kaip sako, prie Torreon yra jau surinkta apie 25,000 revoliucijonierių.

Vyriausiasis revoliucijonierių vadovas Carranza, kuris iki šiol mušiuose niekur nepasirodė, organizuoja kariautojų dalį; surinkęs 6,000 vyrų, jis žada traukti į Chihuahua, kur žada pributi vasario 20 dieną.

Mieste Guadalajaras nuo Amerikos kariško laivo atsilankė jos laivyno aficierai, bet gyventojai svečius priėmė labai šaltai, visai juos ignoravo, kas rodo, jog amerikonams nepritaria. Užtai miestan atkakus aficierams japoniško kariško laivo, juos gyventojai priėmė entuziastiškai, šukavimais juos sveikino, parengė balių, iliuminavo ne tik gatves, bet ir namų langus.

PIETINĖ AMERIKA.

Pietinėj Amerikoj kįla viena po kitai revoliucijos: dar nepasibaigė revoliucija ant salos Haiti, dar ten revoliucijonieriai, nors mušyj įveikti, nepasidavė, o kilo jau revoliucija didesnėj, civilizuotesnėj Peru republikoj. Revoliucija kilo netikėtai Peru sostinėj mieste Lima. Pereitos savaitės seredos rytą revoliucijonieriai netikėtai užpuolė prezidento rumą, paėmė rumą, ir prezidentas Billinghurst papuolė į jų rankas, o laivyno ministeris likosi užmuštas, gindamas prezidento rumą ir jo asmenį.

Prie Šv. Petro bažnyčios buvo smarkiausis mušis, kuriame užmušta 25 prezidento kareiviai. Gyventojai, išgirdę ant gatvių šuvius, nežinojo, kas atsitiko, rinkosi gatvėse, o revoliucijonieriams reikėjo skirstyti ir vaikyti ramių žmonių minias. Popietų jau mieste buvo ramu, revoliucija pasibaigė, valdžia prezidento Billinghurst likosi išversta. Revoliuciją sukėlė neprielankus prezidentui valdininkai ir kariumenės aficierai, nes jiems norėta sumažinti algas ir nereikalingus nuo vietų prašalinti, nes buvo jų perdaug.

Prezidentas Billinghurst, matydamas, kad besipriešindamas nieko nelaimės, pats rezignavo ir pažadėjo užsienin iškeliauti. Jis yra anglas, tai, turbut, keliaus Anglijon. Tuomtarpiniu prezidentu savo apšaukė Dr. Durand, rodosi, francuzas, kuris Peru republikoj dalyvavo jau ne vienoj revoliucijoj. Prašalintasis prezidentas buvo neprielankus Suvienytoms Valstijoms, buvo vienu iš smarkiausių Pietinėj Amerikoj priešininku su joms kokio nors susiartinimo.

Republikoj Columbia atsibuvo prezidento rinkimai. Išrinko konservatyvų kandidatą Dr. Jose Viconte Concha. Jis pirma buvo karo ministeriu, o paskui Columbijos pasiuntiniu Washingtone.

JAPONIJA.

Percitą savaitę Japonijos sostinėj, mieste Tokio gyventojai kėlė neprielankias demonstracijas ministerių pirmininkui ir laivyno ministeriui admirolui Fuzii; nuo admirolo Fuzii reikalauja žmonės, kad jis, kaip tai Japonijoj yra paprotis prasižengusiems daryti, pats sau pilvą perpjautų ir tokiu budu sau galą pasidarytų. Jį kaltina, buk jis, dirbdindamas plieninius kariškų laivų apkaustymus, paėmė kysį nuo vokiškos firmos Siemens & Halske ir užtai tuos apkaustymus jai davė padirbti ir brangiau užmokėjo, nors Japonijos dirbtuvės butų tai pigiau ir geriau atlikti galėjusios. Ministerių pirmininko Yamamoto pasitraukimo reikalauja neva todėl, kad jis nepridabojo admirolo Fuzii, bet ištikrų, kaip mano, to reikalauja todėl, kad jis yra šalininku taikos su Amerika, nors gal dauguma japonų geidžia karo. Pasitraukus ministerių pirmininkui Yamamoto, be abejonės, ministerijon patektų karo šalininkai, kuriems dabar labai nepatinka nusileidimai prieš Ameriką, kuri vien moka erzinti japonus. Jeigu karo partija savo žmones ministerijon įbruktų, tai karą su Amerika ant toliau nustumti galėtų vien vainikavimas ciesoriaus, kuris atsibus šių metų rudenyj.

Vainikavimo ciesoriaus ceremonijos atsibus mieste Kioto, sename ciesorių rume Shishenden. Laike vainikavimo atsibus japoniškų poetų konkursas. Konkursan atsiuntė 30,000 poemų, garbinančių ciesorių. Iš jų, ceremonijų rengėjai išrinko 200. Jų autorius užkvietė vainikavimo iškilmėse dalyvauti ir savo poemas dekliamuoti.

Uoste Miadzuru valdžios lėšomis įrengta dideli dokai kariškų laivų dirbimui, kuriuose galima bus dirbti laivus 35,000 tonų sunkumo; todėl Japonija nereikalaus laivus duoti dirbti svetimoms dirbtuvėms.

PORTUGALIJA.

Portugalijoj karaliaus šalininkai negali nusiraminti, jie laukia vien progos per revoliuciją karaliui sostą sugrąžinti. Dėl neramumų, kuriuos suvaldyti nelengva, pasitraukė nuo vietos ministerių pirmininkas Dr. A. Costa ir visi ministeriai. Prezidentas pavedė Bernardinui Machado, buvusiam iki šiol Portugalijos pasiuntiniu Brazilijoj, sutverti naują ministeriją, kuri užimtų vietą pasitraukusios, bet jam iki šiol nepasisekė atsakančius ministerius surasti, todėl dar nežinia, kas įeis naujon ministerijon. Jeigu Machado, nesuras tinkamų ministerių, tai ir pats turės atsisakyti nuo siulomos jam ministerių pirmininko vietos.

FRANCUZIJA.

Viso svieto žydų atstovai atsišaukė į Francuzijos valdžią su prašymu, kad užtartų už žydus ir pasirupintų, kad Rusijoj butų palengvintas žydams gyvenimas. Francuzijos valdžia vienok atsakė, kad nieko padaryti negali, nes nenori save taip sukompromituoti dėl žydų, kaip susikompromitavo Amerika. Francuzija gerai žinanti, kad Rusija nei jokių užtarimų ir nurodymų svetimų kraštų žydų klausime nepriims, todėl nenori su užtarimu kreiptis į Rusijos valdžią.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS.

— Miesto namuose Milioninės gatvės ir Policijos g-lės kerčioje baigiama taisyti butai miesto ambulatorijai ir analizos kabinetui. Ambulatorijos butas jau visai baigiamas taisyti ir ambulatorija jau čia perkelta iš savo senojo buto prie Botanikos gatvės No. 5. Analizos kabinetas taip pat, rodos, galėsiąs į vasario pabaigą persikelti čia iš Domininkonų gatvės. Nauji butai busią daug patogesni.

— Pasteur'o ligoninėn atvežė iš Šiaulių pagedusio šunies aprietuosius: asesoriaus padėjėją Kriukovą, sargybinius Bačinskį ir Brazą ir etapinį sargą Panelį. Visus juos apriejęs vieno Šiaulių sargybinio šuo.

— Malkoms pabrangus, šią žiemą miesto gyventojų daugelis pradėjo pirkti anglį. Bet anglių kuras reikalauja kiek kitoniškų krosnių. Paprastųjų krosnių perdirbimas apsieinąs iki 8—10 rub. Taip daugelis perdirbimą krosnių atideda "geresniems" laikams ir kol kas kurena senuosius krosnius angliais. Iš to gi kįla daug nelaimingų atsitikimų. Paskutiniais laikais nėra Vilniuje tos dienos, kad nešauktų Greitosios Pagelbos į dvi-tris vietas prie susirgusiųjų nuo smalkių; buvo keli atsitikimai, kad jau rado negyvų.

TRAKAI. Šiame mieste buvusis nesenai smarkus viesulas pagadina katalikų bažnyčios, cerkvės ir kai-kurių namų stogus. Paluknės dvare, Trakų ap., tasai pats vėsulas sugriovė tvartus; griuvančių tvartų užmušti 6 ir sužeisti 4 raguočiai.

VASILIŠKIAI, Lydos apskr. 4-sios nuovados pristavo raštvedys Timofejevas, užsidaręs savo namuose, nusišovė, pataikęs sau iš revolverio krutinėn. Priežastis nežinoma.

— Viltis —

ALYTUS, Trakų ap. Sausio 15 d. iš Alytaus bažnyčios vidurdienyje pavogė skarbonką su aukomis. Piktadaris kol kas dar nesurastas.

— Sausio 16 d. naktį kilo miestelyj ugnis. Sudėgė pirkė ir keturi žmonės, kurių rasta tik vieni kaulai. Spėjama, kad buvo padegta tyčiomis. **Alytiškis.**

KEMELIŠKIAI, Švenčionių apskr. Prie Mileikonių sodžiaus kelyje rado negyvą užšalusį 80-ties metų valstietį Kristupą Zacharevičių. Senelis nebegalėjo prieiti artimo kaimelio ir, parpuolęs, sušalo.

NAUJIEJI ŠVENČIONIŲS, Vilniaus gub. Nesenai teko man buti Naujuose Švenčionyse. Čia, prie pat stoties stovi gana puiki vartotojų dr-jos krautuvė, kuri daugiausia gyvuoja iš lietuvių (čia kraštas grynai lietuvių apgyventas); vienok su tarnais, pasirodo, negalima čia susikalbėti vietine kalba. Prabilus man lietuviškai, tarnas kreipės prie kasininkės: "co tu on prosi po litewsku." Kasininkė, matyt, mokanti lietuviškai, bet neskaitanti reikalingu kalbėti su pirkėjais lietuviškai ir reikalaujanti, kad žmogelis, eidamas ton krautuvėn, pirma išmoktų "poniškos kalbos." Ponia kasininkė pastatė tokį ultimatumą ir man tik davė palengvinimą, pridurusi, jog galima čia susikalbėti su jais ir rusiškai. Kol aš buvau krautuvėj, atėjo ten vienas ir antras valstietis ir vis kalbino lietuviškai, o kad abudu gavo atsakymą "proszę mówić po polsku," griebėsi kalbėti rusiškai.

Tauragietis.

SENIEJI TRAKAI, Viln. gub. Prieš trejetą metų kun. A. Kurilavičius, išvažiuodamas iš Senųjų Trakų, kur buvo kokį laiką klebonu, į Gardiną, išbraukė iš bažnytinio inventoriaus Didžiojo liet. kun. Vytauto labai seną paveikslą (portretą). Kun. Kurilavičiaus įpėdinis kun. Vojevodzkis, dabartinis Senųjų Trakų klebonas, persiuntė tą paveikslą kun. Černiauskiui, Vilniun. Įdomu butų bent sužinoti, kur gi kun. Čern. tą svarbų lietuviams paveikslą yra padėjęs? V.

— Viltis —

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS.

— Ačiu duosniai Kauno ir Lietuvos visuomenei, Kaune pasisekė atidengti antrą lietuvių vaikams prieglaudą. Žaliojo Kalno gyventojams, susidedantiems daugiausiai iš neturtingų darbininkų, ši prieglauda yra begalo didelės vertės. Prieglaudos vedėja yra p-lė Stefanija Pavilavičaitė. Prieglaudos adresas: Žaliasis Kalnas, Lenartavičiaus namai No. 34—prie pat "Saulės" namų.

TAURAGNAI, Ežerėnų ap. Buvo visuotinas blaivininkų susirinkimas. Įsirašiusių į čionykščią "Blaivybės" draugiją yra į 2 tukstančiu. Nutarta išmesti iš draugijos tuos, kų neužsimokės nario mokesnio (36 kp. į metus), ir tuos, kurie bus susekami girtuokliaujant. Nutarta kovot su slaptu degtinės pardavinėjimu ir rupintis pasistatyti liaudies namus. Pavasarį pradėsią gabenti akmenis. Žmonės mielai pasižadėjo tą užmanymą remti.

P. P.

KURŠĖNAI, Šiaulių ap. Miestelis nemažas. Mat, netoli (4 verstai) yra geležinkelio stotis tuo-pat vardu. Taip miestelyje, kaip ir parapijoje daug dar yra tamsumo ir sugedimo. Laikraščių skaitoma visai mažai; matyt jų platinimu niekas nesirupina.

Yra ir "Blaivybės" skyrius, bet tas tik vos gyvuoja. Gal dėl to, kad vietiniai kunigai visai mažai tą skyrių remia. O girtuokliavimas Kuršėnuose, tai kiekvienas žino, gal net perdaug išsiplatinęs. Kuršėniškis.

SKUODAS. Pusnįs daugumą žmonių neapsakomai privargino: sodžiai ir kiemai vienas nuo kito ir nuo miestelių buvo kuone galutinai atskirti, ir, kažin kokiai bėdai užklupus, nevisad bebuvo galima artimą miestelį pasiekti. Užtai dauguma, užvis smulkiųjų krautuvninkų, beveik subankrutijo. Daugeliui ir Kalėdų šventės liudnai praėjo—ypač vargo žmonėms, nes visą mėnesį jokių uždarbių beveik niekame nebebuvo. D. Treig.

ABELIAI, Ežerėnų ap. Šįmet pas mus labai nepaprasta ir bloga žiema. Sniego tiek privertė, kad tokios daugybės nebeatmena nei seni žmonės. Laukuose tiesiog nebegalima nei pėsčiam išbristi, nei išvažiuoti. Sodžiuose gi nebežymu nei tvorų, triobos užpustytos iki stogų, o soduose iš po sniego medžių tesimato vos viršunės, žmonėms tikras vargas. K.

ANYKŠČIAI. Sausio 15 dieną Liudiškių sodžiuje rytmetį atrasta ukininkę K. lovoj gulinčią nebegyvą. Ji, mat, iš vakaro užkurė krosnį ir dėl šalčio pasiskubino uždaryti jušką. Vaikai irgi tik-ką išliko gyvi. Kastulis.

— Viltis —

PANEVĖŽYS. Musų koplyčioje per Tris Karalius buvo ardoma nustatyta tvarka giedojime. Po Evangelijos ir per sumą giedota lenkiškai, nors visi giedojimai iki 3 val. popiet yra lietuviams.

— Bajorų ir Monopolio gatvėse renkami parašai, kad žmonės pasirašytų nenorį pasilikt prie senos bažnyčios, bet prie naujos. X.

— Sausio 25 d. atsidarė čia K. Levanskio siuvimo ir kirpimo mokyklų mokinių darbų paroda; truko 4 dienas. Akademijos profesorius, turįs daugelyj Rusijos miestų savo mokykias, ketina atidaryti savo mokyklą ir Panevėžyje.

— Eina gatve algą paėmusi tarnaitė ir mano šį-tą pirkti. Pasiveja ją kaž-kokia nepažįstama moteriškė ir ima kalbinti. Pasirodo, kad toji "nepažįstama" gerai žinanti visą tarnaitės padėjimą; gailestaujanti, kad ji (tarnaitė) pigią algą gauna ir prižadanti jai duoti "iš mielaširdystės" rublį-kitą dovanai. Paskiau toji moteriškė pasisako apie savo "šventumą," "dorumą," "nekaltumą"; pasisako, kaip ji 4 valandas su M. kunigu kalbėjusis, kaip dažnai einanti išpažinties ir t. t. Tarnaitė šventai jai įtiki ir begalo tą "šventąją" ima gerbti. Pagaliaus, apgavikė pasisako turinti 100 rb., tik negaunanti kur iškeisti smulkiais.—Aš teturiu tik 12 rb.—teisinasi tarnaitė.—Na, žvakėms ir ant mišių užteks 12. Imk, gerute, mano šimtą, o man duok 12, ir eik į arbatinę, ant Smėlio... Tenai gerk arbatą, valgyk, o aš, atlikus savo reikalus, nueisiu pas tave, užmokėsiu už viską; išmainysime tada tą šimtą, atiduosiu tau 12 rub. ir dar, kaip žadėjau, pridėsiu, gausi medaus puodą, kurį palikau arbatinėj..." ir t. t. Tarnaitė taip ir padarė—atidavė apgavikei 12 rub., o nuo jos paėmė "šimtą."

Išlaukus kiaurą dieną savo "geradarės" ir nesulaukus, paklausė arbatinės užvaizdos apie "medaus puodą" ir perskaitė "šimtą rublių..." Medaus puodo nebuvo, o šimtas rublių—saldainių popierėliai... Toji apgavikė, kaip girdėt, nebe pirmąją lengvai tikinčią apvilo savo "šventumu." Ž. D.

— Viltis —

ANDRIEJAVAS, Kauno gub. Sausio 5 d. buvo valsčiaus sueiga, rinko viršaitį. Kandidatų buvo keli. Viršaičiuosna dauguma balsų (28 prieš 14) pateko Kaz. Dromontas, žmogus doras, blaivus, energiškas ir geras katalikas. Zuikio barzda.

MAŽEIKIAI, Šiaulių ap. Mažeikiuose šįmet prekybos mokykla suvis nusigyveno. Nei kapeliono, nei lietuvio mokytojo neturi. Višta perekšlė.

ALUNTA, Ukm. ap. Išėjus 1912 m. naujam įstatymui, kad miesteliuose, kur nėra ugniagesių draugijos, bus brangesnis draudimas, subruzdo ir aluntiškiai steigti mėgėjų ugniagesių draugiją. Tam tyčia sušauktoje sueigoje buvo parašytas prašymas, kad vyresnybė leistų įkurti Aluntoj minėtąją draugiją. Prašymas buvo nusiųstas į Kauno gubernatorių ir patvirtintas 1913 metų pradžioje.

Aluntiškiai prašė Anykščių žemiečių viršininką, kad padėtų darbuotis. Buvo sušaukta sueiga ir išrinkta valdyba. Tačiau aluntiškiai tik tol veikė, kol buvo kam raginti, kol ragino juos Anykščių žem. viršininkas Vrublevskis. Jam išvažiavus iš Anykščių, liovėsi ir tos dr-jos veikimas. Jau baigėsi 1913 metai, o dar nieko negirdėt nei apie kokią-nors dr-jos sueigą. Vl. S.

YLAKIAI, Šiaulių ap. Valsčiaus sueigoje, tarp kitų dalykų, kai-kurie išrinktieji vyrai buvo sumanę padaryti nusprendimą nuo naujų 1914 metų visai uždaryti traktierių. Bet kai-kurie degtinėlės mylėtojai ėmė labai protestuoti: girdi, nebębusią kur nei užėlti ir meile su viens kitu bepasidalinti. Ypač priešinosi tam valsčiaus viršaitis, kuris pabugo, matyt, kad neprisieitų Kalmono mėšlyne atsistojus gerti, nes, nors degtinės vis viena butų, girdi, bet butų gėda gatvėje girkšnoti. Vyrams paprašius žemiečių viršininką, kad įrašytų tą dalyką dienos protokolan, arba parašytų tam tikrą protokolą, viršaitis to visiškai negirdėjęs, tik kai jau antrą ir trečią kartą paprašė, tai viršininkas prispyrė ir viršaitį tą dalyką butinai išpildyt; tada ir viršaitis nebeatsisakė ir paliepė raštininkui parašyti, bet kai jau buvo sueiga išsiskirsčiusi ir bepasirašė vos apie 30 žmonių, tai tas dalykas ir atliko dar kitam sykiui svarstyti.

Po sueigos, viršaičiui išėjus gatvėn, kai-kurie vyrai jį paklausė, kodėl jis priešinęsis traktieriaus uždarymui, viršaitis atsakęs šitaip: kas nenorįs, tegu nesilankąs, o visiškai uždaryti butų, girdi, nevienam kenksminga.

Vienas išrinktųjų.

— Viltis —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

MARIAMPOLĖ. Mirčia prasidėjo čia naujieji metai. Jau trįs persiskyrė su šiuo pasauliu, įsivarydami sau švino kulką: miesto žemsargių vyresnysis Baltrušaitis (lietuvis-pravoslavas), pavieto kancelarijos raštininkas Buckevičius ir dar vienas valdininkas.

— Sausio 15 dieną vietiniai artistai-mėgėjai surengė koncertą. A. Iešmontos vedamas choras padainavo kelias jo paties harmonizuotas dainas.

Dainavo moterių choras ir duetas. Dainos, apskritai imant, pasisekė vidutiniai, tik pirmutinė "Už jurių marelių" išėjo kiek silpniau. K. Grinkevičius—smuikininkas, akompanuojant J. Kamaičiui, Varšuvos konservatoristui, griežė kelis svetimtaučių kompozitorių veikalus.

Ant galo ponia T. Dobkevičienė, akompanuojant J. Bendaravičiui, padainavo keletą dainelių. Smuikas ir solistė publikai patiko, kai-ką reikėjo pakartoti. Koncertas padarė malonų įspudį. A. Vaičunas.

VIRBALIS. Sausio 14 d., išėjus traukiniui 9 v. ryto iš Virbalio, užsidegė trečiosios kliasos vagonas. Ačiu apsižiurėjimui sėdinčių tame pat vagone žydelių, gerai suprantančių, kokia nelaimė gali iš to kilti, traukinys buvo sustabdytas, ugnis užgesinta ir nelaimė prašalinta. Dominas.

— Viltis —

VARŠUVA. Ko-gi bereikėtų lietuviams Varšuvoje—lenkų sostinėje, kad tik butų vienybė. Turime savo bažnytėlę. Kas šventadienį esti primarija su lietuvišku pamokslu ir giedojimais. Nedėldieniais gi švenč. Sakramento adoracija. Lietuvių į pamaldas susirenka nekiek. Dar ir tarp tų, kurie susirenka, nėra vienybės ir sutikimo. Štai kad ir sausio 14 d. (Nauji Metai pagal senąjį kalendorių), kaip pasielgta bažnyčioje. Choras, įpykęs ant klebono už atstatymą vargonininko, sustreikavo. Klebonui užgiedojus "Aniolas Dievo," choras nei neatsiliepė, ir tik kelios merginos visą laiką tegiedojo. X.

SMIELA, Kievo gub. Smielos miestelis yra už pusketvirto šimto verstų į pietus nuo Kievo.

Važiuodamas į Smielą, niekuomet nemaniau ten lietuvių rasiąs, bet apsirikau. Pasirodo, kad ir ten esama keletos lietuvių šeimynų. Yra ir inteligentų susipratusiųjų, kurie lietuviškus laikraščius užsiprenumeruoja. Taip, į Smielą pareina "Vilties" 2 egz., "Lietuvos Žinių" 2 egz. ir "Šaltinio" 1 egz.; ar pereina kitokių musų laikraščių—neteko susekti.

Ačiu trusui ir sumanumui musų tautiečio, kun. Kazimiero Bridžiaus, kuris per penkerius metus čia klebonavo, dabar katalikai Smieloje turi tokią puikią bažnyčią, kokios neteko matyti net miestuose Lietuvoje. Renesanso styliuje, gražiai atrodo iš lauko, švariai užlaikoma viduryj. Vienas didysis altorius kainavęs keliolika tukstančių. Vargonus taisė irgi musų tautietis Geralevičius iš Kauno. Pirm čia viskas buvo sugriuvę ir sutrunėję. Prie bažnyčios atnaujinimo nemaž prisidėjo poni Rešnič.

Stud. V. Tiškus.

LIEPOJUS. Liepojaus Lietuvių Šelpimosi Draugijos veikime yra viena nemaža spraga—tai kad ji neturi savo salės. Sumano sutaisyti kokį vakarą, ar spektaklį, tai—tegali jį padaryti ne tada, kada butų patogesnis laikas, bet kada buna liuosa salė; mat, Liet. Šelpimosi Draugija taiso vakarus naujausios lietuvių draugijos salėje, o ta salė retai kada esti neužimta, nes yra geriausia iš visų Liepojaus viešųjų salių. Antra gi Liepojaus lietuvių gyvenimo spraga yra, kad jie neturi savo chorvedžio; dvi lieuvių draugiji nuolat taiso savo vakarus, bet tie vakarai visada buna be jokių dainų, nes nei viena draugija neturi savo choro. 1912 metais pašelpos draugijai buvo apsiėmęs vesti chorą p. Dvaranavičius, kuris jau buvo gerokai pramokinęs dainuoti nemažą dainininkų burelį ir per kelis vakarus savo dainomis labai patenkino publiką, nes dainos geriau patikdavo, negu vaidinimai. Tik nelaimei, p. Dvaranavičius, pasidarbavęs kokį pusmetį, atsisakė nuo toli-

mesnio choro vedimo, kito gi žmogaus, kuris galėtų vesti chorą, ligšiol ir neatsiranda.

Liepojaus lietuvis.

PSKOVAS. Pskovo gubernijoje beveik visur yra nemaža lietuvių-atėjunų.

Šitie lietuviai yra supludę čia iš Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijų; kiti tarnauja prie geležinkelių, kiti šiaip kur.

Prisižiurėjus arčiau jų gyvenimui, pastebi daug nemalonių ir liudnų dalykų. Netaip liudna yra žiurėti į jų sunkius vargus, kaip į ištautėjimą. Daugumas jau visiškai užmiršo savo brangiąją kalbą ir virto lenkais ir t.t., kiti nors dar gana gerai mokėtų lietuviškai, vienok jau gėdisi kalbėti lietuviškai, mat, "nepadoru" esą prieš lenkus.

Ačiu dar Pskovo klebonui kun. Levgaudui,—jisai dar paragina išsirašyti laikraštį ir buti lietuviu.

K. Kristutis.

— Vilitis —

IŠ AMERIKOS.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS RYTINĖSE VALSTIJOSE.

New York. Žemės drebėjimas jautėsi pereitą utarninką popiet visose rytinėse valstijose, pradedant nuo Montreal, Kanadoj, net iki Washington, D. C. Drebėjimas buvo silpnas ir tęsėsi vos pusę minutos, vienok daugelyj vietų jis buvo aiškiai atjaučiamas: nekuriose vietoes paveikslai ant sienų, indai ir kedės namuose nuo savo vietų nušoko. Stipriausis drebėjimas jautėsi Trenton, N. J., Albany, N. Y. ir nekuriose Brooklyno vietose. Kitose vietose žemės drebėjimas buvo taip lėtas, kad tik seismografai jjjį parodė.

IR AMERIKOJ PASITAIKO RUSIŠKI SANTIKIAI.

Argo, Ill. Čia gyvenanti lenkai sutvėrė paskolos ir budavonės bendrovę, kuriai norėjo duoti Sienkevičiaus vardą. Su reikalavimu čarterio ir registravimo atsišaukė į valstijos auditorių Brady. Tas vienok atsisakė registruoti tą draugiją, nes jam Sienkevičiaus vardas nepatiko, nes ne angliškas. Nereikia mat vis Rusijoj arba Turkijoj ieškoti fanatikų valdininkų, nes tokių, nežinančių, nei kas yra Sienkevič, galima rasti ir Amerikoj. Kaszin, ar auditorius Brady butų atsisakęs registruoti lenkų draugiją, jeigu steigėjai butų norėję jai duoti vardą žuvusio už Amerikos laisvę Pulaskio, kuris, nors Amerikai daugiau už auditorių gero padarė, bet pravardę visgi turėjo ne angliską?

NORI AFRIKOJ UŽDĖTI NEGRŲ KOLIONIJĄ.

Kansas City, Mo. Atsilankė čia negras Alfred C. Sam, kuris, kaip užtikrina, yra vadovas negrų giminės Akim, gyvenančios Auksinėse pakrantėse, Afrikoj, ir kalbina Amerikoj gyvenančius negrus kraustytis į senąją tėvynę. Sam važinėja po visokius Amerikos miestus, kalbindamas juodspalvius traukti Afrikon, kur bent lynčių ir paniekos nereiks bijotis. Iki šiol surinko porą šimtų norinčių Afrikon grįžti. Afrikoj yra iš Amerikos išėjusių negrų maža republika Liberia.

Į 150 VALANDŲ PER ATLANTIKĄ.

New York. Orlaivininkas Rodman Wanamaker užtikrina, jog jis sutarė su prezidentu "Aero Club," ir apsiėmė perlėkti be nusileidimo Atlantiko oceaną į 150 valandų. Lėks jis naujo systemo aerohydroplianu, taigi orlaiviu, galinčiu ne tik lėkti, bet taipogi plaukti. Už tokią kelionę Kliubas siulo jam didelius pinigus.

DĖL RAUPLIŲ UŽDARĖ MOKYKLĄ.

Portland, Me. Siaučia čia rauplės ir dėlto tapo uždarytos visos mokyklos. Namai, kuriuose kas nors apsirgo rauplėmis, laikomi kvarantinoj.

NETVARKOS AUKOS.

New York. Sulyg surinktų statistiškų žinių, pereituose metuose New Yorke automobiliai užmušė 302 žmones. 1910—1912 metuose išviso užmušė 777 žmones. Tramvajai užmušė 491 žmogų.

grafai (prietaisos žemės drebėjimams pažinti) juos parodė.

RADIUM IR VĖŽIO GYDYMAS.

Baltimore, Md. Kongreso atstovas Robert Brenner, vėžio liga sergantis, davėsi išmėginti radiumu prie vėžio gydymo; bet nors Dr. Howard A. Kelly suvartojo radiaus už $100,000, bet Brenner turės mirti; radium ne tik vėžio neišgydė, bet pagimdė komplikacijas, kurios mirtį suskubino.

PREKĖJŲ APSIMAINYMAS.

Iki šiol Amerika su Vokietija kasmet apsimainydavo universitetų profesoriais, bet, žinoma, ne geriausiais, nes geriausieji patiems universitetams yra reikalingi. Dabar Berlino prekėjų sanjunga sumanė su Amerika apsikeisti prekėjais, kad geriau susipažinus su vieno ir kito krašto metodomis.

RADO ANGLIŲ PLOTUS.

Battle, Me. Skaldanti uolas darbininkai užtiko šitose apielinkėse didelius anglių plotus, kurie, kaip mano, traukiasi po jurių dugnu. Be abejonės tuose naujuose anglių plotuose bus parengtos kasyklos.

BEDARBIAI NEW YORKE.

New York. Draugija Pagerinimui darbininkų buvio surinko statistiškas žinias apie neturinčius darbo darbininkus New Yorke. Sulyg tų draugijos surinktų žinių, dabar New Yorke yra 331,000 darbininkų be darbo, taigi daugiau negu buvo 1907 m. Tarp tos bedarbių armijos yra: 140,000 amatninkų, 70,000 budavonių darbininkų, 18,000 porto darbininkų, 18,000 siuvėjų, 6,500 kelnerių, 5,000 buchhalterių, 4,200 jureivių, 3,000 barzdaskučių, 3,000 vežėjų, 3,000 mašinistų ir kurėjų.

$200,000 TAM, KAS PERLĖKS ATLANTIKĄ.

Hot Springs, Ark. Curtis Aeroplane Co. padirbo naują aeroplianą ir orlaivininkui Vilas pasiulė $200,000 už perlėkimą naujuoju aeroplianu Atlantiko. Vilas pasiulymą priėmė ir liepos mėnesyj mano iš Amerikos išlėkti. Motoras naujojo orlaivio turi 200 arklių pajiegą; jis lėks su greitumu 75 mylių į valandą, taigi dusyk greičiau už greituosius garlaivius. Ant jo bus ir bevielinio telegrafo aparatas.

APDAUŽĖ PLĖŠIKĄ IR PARUPINO JAM DARBĄ.

Minneapolis, Minn. Į gyvenimą ugniagesių perdėtinio sekretoriaus Cutlerio įsiveržė plėšikas. Cutler vienok nenusigando, bet šoko ant neprašyto svečio, parmušė ant žemės ir apdaužė taip gerai, kad tas pažadėjo daugiau plėšimais neužsiimti. Potam Cutler nuvedė į geležinkelio biurą ir ten išprašė plėšikui vietą. Tik kaszin, ar jis savo pažadėjimą išpilldys ir daugiau plėšimais neužsiims.

LEISTA IR MEXIKO REVOLIUCIJONIERIAMS GINKLUS GABENTI.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson panaikino uždraudimą iš Jungtinių Valstijų Mexikon ginklus gabenti. Apie tai pranešta muitinėms ir kariumenės sargybai. Kas iš to uždraudimo panaikinimo daugiau pelnys, Huerta, ar revoliucijonieriai, tas vėliau pasirodys, bet aišku, kad Mexiko iš to nieko nepelnys, nes uždraudimo panaikinimas ilgiau naminį karą gali palaikyti.

APSIVEDUSIŲ PORŲ PERSISKYRIMAI AMERIKOJ.

Niekur kitur tiek apsivedusių porų nepersiskira, kiek jų persiskiria Amerikoj, ir skaitlius persiskiriančių kasmetas didinasi. 1867 m. persiskyrimų buvo tik 9,937 arba 27 ant 100,000 gyventojų. 40 metų vėliau persiskyrimų buvo jau 72,062, arba 86 ant 100,000 gyv., taigi skaitlius persiskiriančių pasidaugino 7 syk. arba 319%. Jeigu persiskyrimai taip dauginsis ir toliau, tai pradžioj kitos šito šimtmečio pusės ant 100,000 išpuls po 275 persiskyrimu, arba ant kas penkto apsivedimo bus vienas persiskyrimas, o su laiku gal visai nebuti šeimynų. Vien Pietinėj Karolinoj neleidžia persiskyrimų. Europoj persiskyrimų nėra katalikiškuose kraštuose, butent Italijoj, Ispanijoj, Austrijoj, taipgi Rusijoj, ir kraštuose, kur yra vien bažnytiniai apsivedimai.

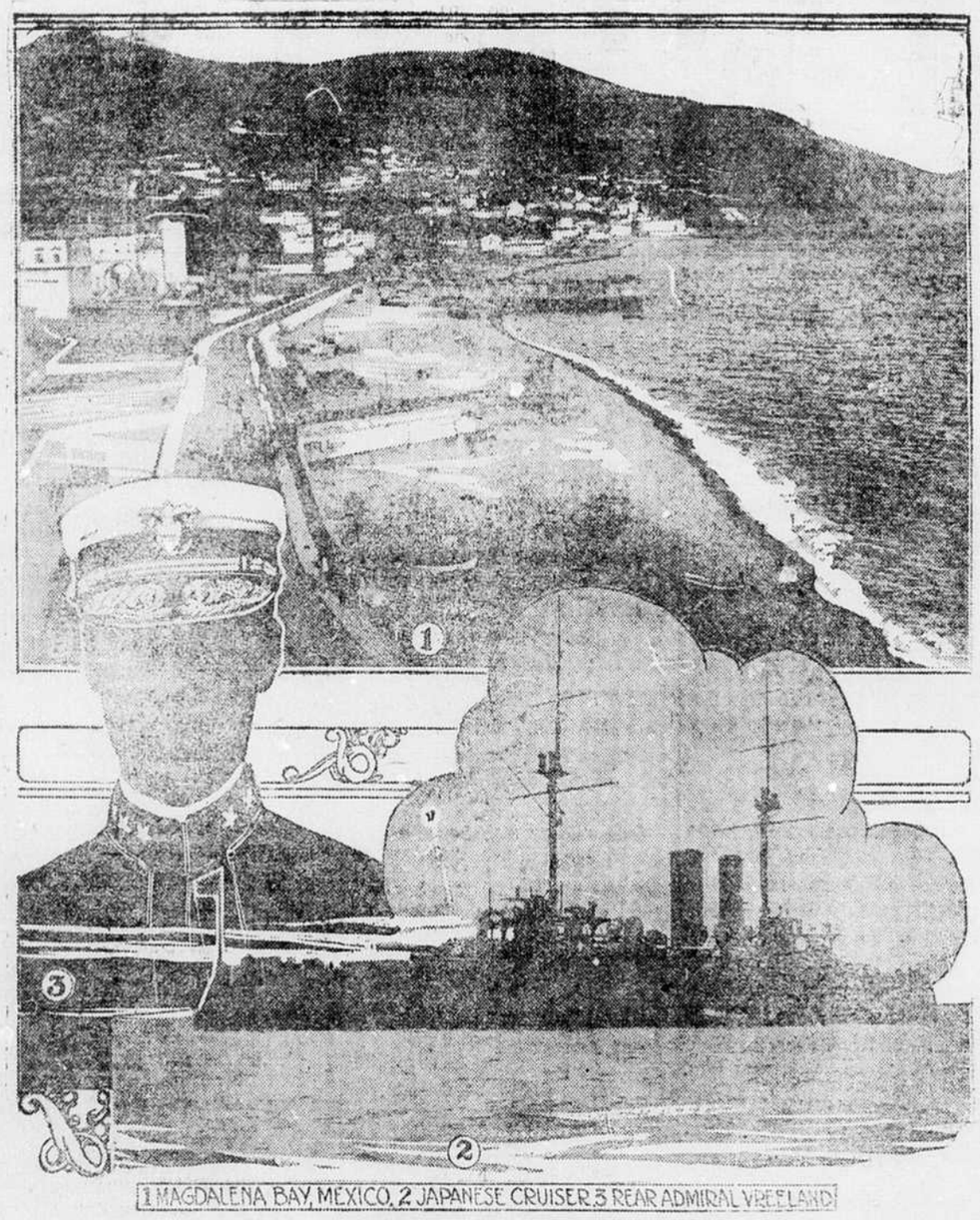

1 MAGDALENA BAY, MEXICO. 2 JAPANESE CRUISER 3 REAR ADMIRAL VREELAND

Magdalėnos Įlanka, Mexikoj, kurią Japonija norėjo gauti, kad ten padarius savo laivams stotį. Tas įvarė nemažai baimės Suv. Valstijoms, kurios tam pasipriešino. Admirolas Vreeland, kurio paveikslas yra apačioj, išsireiškė Washingtone, kad jeigu Amerika nedidins savo laivyno, tai Japonija netrukus lengvai galės paimti Filipinų Salas ir Aliaską. Paveikslėlyj matyt taipgi ir vienas Japonų skraiduclis, kuris nesenai atplaukė Mekšikon svečiuosna.

MUZIKA IR BAŽNYČIŲ VARPAI.

Carterville, Mo. Laike rinkimų vietinių viršininkų čia buvo vedama smarki kova tarp saliunų šalininkų ir jų priešų. Rinkimų dieną saliunų šalininkai pasamdė muzikantus grieżti gatvėse linksmas meliodijas, o saliunų priešininkai surengė visose bažnyčiose varpų skambinimą. Tas miestelis per keturis metus buvo "sausas," jame saliunų nebuvo.

ŽEMASIS KONGRESO BUTAS PRIĖMĖ BURNETT'O ATEIVYSTĖS BILIŲ.

Washington, D. C. Žemasis kongreso butas priėmė apsunkinantį ateivystę Burnetto-Dillinghamo bilių 241 balsu prieš 126. Nutarta neleisti Amerikon nemokančių skaityti ir rašyti ateivių. Bilius dabar perduotas senatui, todėl ten dabar siunčiami protestai. Smarkiausiai prieš tą bilių protestuoja vokiečiai, nors jis vokiečių neužgauna, nes vokiečių, nemokančių rašyti, tarp ateivių nėra.

GRAŽI DOVANA.

New York. Čionykštis vaizbos rumas tarp savo narių surinko $700,000 įtaisymui mieste vaizbos muzėjaus ir mokyklos ir pinigus tuos atidavė miesto tarybai.

NUSIMINUSIOS MOTERIES PASIULYMAS.

St. Louis, Mo. Kadangi vaikas serga, o vyras nuo senai neturi darbo, moteris E. Hart sutiko mirti ir už $300 parduoti savo kuną daktarams pjaustyti. Apie tai išgirdę vienok miesto turtuoliai šiek-tiek nusiminusiai motinai pagelbėjo. Gal jai nereiks mirti.

SUSEKĖ PINIGŲ DIRBTUVĘ.

Oakland, Cal. Sugriebė čia 82 metų senelį leidžiant netikrus popierinius pinigus. Pravardė to senio yra William Smyth. Detektyvai atsilankė jo namuose ir ten rado gerai įtaisytą netikrų pinigų dirbtuvę. Senį nugabeno kalėjiman.

MĖGINIMŲ FARMOS.

Washington, D. C. Kongresas vienbalsiai priėmė Agricultural Extension bilių, kuris reikalauja įrengimo mėginimų farmų valdžios lėšomis visose valstijose. Tokiose farmose turėtų but praktiškai išmėginti visoki moksliški ištyrimai. Sekantiems metams tokioms farmoms paskirta $600,000, o po septynių metų kasmetai turi but skiriama po $1,800,000.

PREKYBA SUVIENYTŲ VALSTIJŲ SU JŲ VALDYBOMIS.

Pereituose metuose Suvienytos Valstijos į atimtą nuo Ispanijos Porto Rico išsiuntė savo prekių už $32,900,000; ant Havaii salų už $29,800,000; ant Filipinų salų už $27,900,000; į Alaską už 21,000,000; ant Guam ir Samoa salų už $250,000.

BRANGUS ABROZDAS.

Philadelphia, Pa. Čia gyvenantis milionierius Widener Londone pirko abrozdą Motinos Dievo su vaiku, nutapytą garsaus teplioriaus Rafaelio, ir užmokėjo pusę miliono doliarių. Abrozdą tą norėjo pirkti Anglijos valdžia tautiškam muzėjui, bet tiek mokėti nenorėjo.

IR S. CAROLINA PRIEŠ JAPONUS.

Columbia, S. C. Pietinės Carolinos legisliaturoj yra sumanymas, reikalaujantis neįleidimo japonų šiton valstijon, ypač gi norima uždrausti jiems žemę pirkti. Turbut tulos Amerikos valstijos mano mėgdžioti Rusiją, nes kitur nėra tiesų, draudžiančių žemę pirkti, arba kam nors atkeliauti.

VIŠTŲ TRUSTAS NUBAUSTAS.

New York. 13 sąnarių New York Life Dealers Association, už trukdymą laisvos konkurencijos, teismo kalėjiman pasiųsta ir turės sėdėti, nes jų reikalavimas naujos bylos tapo atmestas.

KUNIGAS SCHMIDT MIRTIN PASMERKTAS.

New York. Prisaikintieji teisėjai šiuom kartu vienbalsiai pripažino užmušusį savo numylėtinę Oną Aumueller kunigą Joną Schmidtą kaltu ir nutarė su elektrikos pagelba nužudyti. Apeliuoti jis nenori, teismo nutarimą ramiai priėmė.

EXPLIOZIJA.

Lexington, Ky. Netoli nuo čia mieste Urban lentų pjovyklose į padanges išlėkė garinis katilas. Expliozija užmušė šešis žmones.

MISSOURI FARMERIAI NORI APSIEITI BE TARPININKŲ.

St. Louis, Mo. Aplinkiniai farmeriai stengiasi pasiliuosuoti nuo juos ir konsumerius išnaudojančių tarpininkų ir superkančių produktus kompanijų. Jie sumanė produktus pardavinėti stačiai, be tarpininkų, žmonėms, produktų reikalaujantiems. Žinoma, tas bus galima, jeigu miestas farmeriams padės. Jie reikalauja, kad miestas parengtų kelias vietas, kur farmeriai nugabentų savo produktus ir juos galėtų stačiai pardavinėti jų reikalaujantiems ir tai daug pigiau negu dabar, kada už farmerių produktus daugiausia pelni niekuom prie jų auginimo neprisidėję tarpininkai ir didelės kompanijos. Farmeriai vidurmiestyj pirko už $150,000 didelį pliacių, kur mano parengti produktų pardavimo vietą. Dabar jie parduoda tarpininkams špinato bušelį po 20c., o pardavinėse nuo reikalaujančių ima net $1.40. Ir už kitokius farmerių produktus nuo jų reikalaujančių mieste ima 7 syk brangiau, negu už juos gauna jų augintojai, farmeriai.

27 METUS NEKALTAI KALĖJIME IŠSĖDĖJO.

Decatur, Ill. Po 27 metų iš čionykščio kalėjimo paleido Reasoną Triggą. Jis buvo kalėjiman visam amžiui pasodintas už lynčiavimą Henriko Wildmano. Pasirodė vienok, gaila tik, kad taip vėlai, kad Trigg lynčiavime nedalyvavo; jis vien ištolo lynčiavimui prisižiurinėjo.

GYVENTOJAI PER REFERENDUM NUSPRĘS APIE SALIUNŲ LIKIMĄ.

Richmond, Va. Valstijos senatas priėmė bilių, kuris leidžia patiems gyventojams spręsti apie saliunų ir gėrimų dirbtuvių likimą Virginia valstijoj. Gėrimų priešai nori uždrausti visai ir gėrimus dirbti.

VAGYSTĖ PINIGŲ DIRBTUVĖJ.

Washington, D. C. Nesugauti vagiliai pavogė pundą dešimtdoliarinių pinigų iš valdžios pinigų dirbtuvės. Pundelyj buvo $4,000. Pavogti pinigai buvo dar ne suvisu užbaigti, bet, turbut, vagiliai tiki juos patis gerai užbaigti.

RADO AUKSO SKRYNUTĘ.

Jetmore, Kans. Koksai Ralph Chesney, po lytui eidamas grabe, rado lytaus išplautą skrynutę, o joje buvo aukso grudų už $12,000. Žmonės pasakoja, jog aukso ieškotojai iš Colorado čia buvo sustoję, bet ant jų užpuolė indijonai ir visus išmušė, pabėgo tik vienas. Tą aukso skrynutę turėjo užkasti kas nors iš tų aukso ieškotojų.

GAISRAI.

Demidji, Minn. Netoli nuo čia esančiame mieste Kelliher siautė gaisras, kuris išnaikino naują hotelį. Sudegė penki žmonės, o daug jų sužeista; truksta dar daug hotelio gyventojų, su kuriais nežinia, kas atsitiko.

St. Cloud, Miss. Sudegė čia didelės Leiseno krautuvės. Nuostolių ugnis pridirbo ant 200,000 doliarių.

ŠALČIAI.

Vakarinėes valstijose nuo vasario 6 dienos užstojo dideli šalčiai ir šaltoji vilnis traukė rytų link. Mieste Havre, Mont., termometras nupuolė iki 42° žemiau zero. Nepaprastai dideli šalčiai užstojo taipgi Texase. Apielinkėse Bismarck, Mont., termometras nupuolė iki 30° žemiau zero.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Racine, Wis.** Darbai šiuom laiku labai silpnai eina; yra daug žmonių be darbo ir be maisto.

Parapijonas.

¶ **Baltimore, Md.** Rubsiuvių darbai, kaip ir kiti darbai, blogai eina; dirba vos po 2—3 dienas į savaitę; bedarbių taipgi netruksta. Žmonės vis laukia geresnių laikų.

¶ **Trinidad, Col.** Teisėjas McHendric pripažino, jog laike streikų pašaukta tvarkos daboti kariumenė turi tiesą areštuoti ir kalėjime laikyti žmones, kokius laikyti panorės.

¶ **New York.** Čionykštis miesto majoras padavė miestui 14 patarimų buvio pagerinimui neturinčių darbo darbininkų.

¶ **Binghampton, N. Y.** Nusibankrutino ir tapo uždarytos dirbtuvės Binghampton Clothing Co. Skolų kompanija turi $100,000, o turtas jos tik $4,000.

¶ **Philadelphia, Pa.** Santaikos teismas sutaikė 3,000 darbininkų pančiakų dirbtuvių Taubelio su darbdaviu. Teismas pripažino darbininkams didesnes algas.

¶ **Buffalo, N. Y.** Dėl streiko 200 modeliatorių Gould Consolidated Co., tos kompanijos dirbtuvės likosi suvisu uždarytos ir per tai 2,800 darbininkų atsirado be darbo.

¶ **Chicago, Ill.** Chicagos kelneriai ir virėjai nutarė reikalauti didesnių algų ir trumpesnio darbo laiko. Kelnerės Henričo restaurano jau pradėjo streiką.

¶ **Washington, D. C.** Išvažiavo iš čia kongreso paskirta komisija tyrinėti priežastis taip ilgai besitraukiančių streikų Colorado anglių kasyklose ir Michigano vario kasyklose, taipgi priežastis ten buvusių kraujo praliejimų. Kongresmanas Baltz iš Illinois valstijos padavė reikalavimą, kad į streikų apimtus distriktus butų uždrausta streiklaužius iš kitų valstijų gabenti.

¶ **Marysville, Cal.** Teismas pasiuntė visam amžiui kalėjiman narius darbininkų organizacijos "Industrial Workers of the World," Richardą Ford ir H. D. Suhr. Juos kaltino, buk laike streikinių maištų apynių rinkėjų jie užmušė prokuratorių Manwell'ą. Tame susirėmime užmušė dar ir vieną šerifo žmogų ir du streiklaužius.

IŠ VISUR.

‖ Prusuose, mieste Poznaniuj, aikštėn išėjo naujas skandalas, kurin įmaišyta diktai užimančių žymias pozicijas vyrų. Juos atsakomybėn traukia už sužaginėjimą nemečių, lankančių mokyklas mergaičių. Laikraščiai iki šiol negarsina nei kaltinamų, nei jų aukų; todėl nežinia, ar tan skandalan įmaišyti lenkai, ar vokiečiai.

‖ Lvove prasidėjo teisme byla rusino Simano Bradasniko ir trijų jo draugų, tame dviejų stačiatikių popų. Visiems užmetama šnipinėjimas Austrijos paslapčių ir jų suteikimas Rusijai.

‖ Galicijoj jau nuo kelių savaičių traukiasi spaustuvininkų streikai ir per tai laikraščiai, išėmus vien socialistų laikraštį "Naprzód," išeina sumažinti. Spaustuvių savininkai gązdina prašalinimu streikierių ir perka statomąsias mašinas, kad reikėtų kuomažiausia statėjų.

‖ Ir vėl netoli Nancy, prie Croisamre, Francuzijoj, nusileido vokiškas kariškas orlaivis su dviem aficieriais. Jie tuoj užsimoldavo valdžiai. Kadangi pas juos nieko įtariamo nerado, tai leido jiems su savo orlaiviu geležinkeliu sugrįžti Strassburgan, iš kur jie išlėkė.

‖ Išsiųsta iš Peterburgo specialė expedicija jieškoti prapuolusios šiaurių tyrinėtojo Sedovo expedicijos. Vasario 3 d. išplaukė iš Archangelsko. Sedov į šiaurinius ledinius kraštus išplaukė rugpjučio mėnesyj 1912 m. ir nuo to laiko nei jokios apie jį žinios nėra.

‖ Rymo tėmyklos prietaisos vasario 1 d. paženklino smarkius žemės drebėjimus, bet kur jie buvo, nežinia. Turbut buvo kraštuose, kur telegrafų nėra.

‖ Kučios naktyj, apielinkėse Čechowszczyzna, Gardino gubernijoj, ant grįžtančių iš bažnyčios kaimiečių užpuolė pulkas išalkusių vilkų. Sudraskė 8 žmones ir sukandžiojo kelias dešimtis.

‖ Matyt, Haiti republikoj revoliucijonieriams, nors išpradžių sekėsi, nepasiseks įveikti prezidento Oreste šalininkų, nes patįs revoliucijonieriai tarp savęs pradeda peštis. Prezidento kariumenė pietiniuose apskričiuose pulkais suiminėja revoliucijonierius ir su pagautais ceremonijų nedaro, bet greitai juos sušaudo.

‖ Ryme žinovai kalba, jog popiežius Amerikai paskirs keturis naujus kardinolus. Girdėt, jog į kardinolus bus pakeltas ir Chicagos archivyskupas Quigley.

‖ Anglijoj pasimirė buvęs Kanados gubernatorius lordas Stratcon ir užrašė didelius pinigus visokioms įstaigoms: milioną doliarių užrašė Montreal universitetui, pusę miliono Yale universitetui, tiek jau Montreal ligoninei. Jis buvo atkeliavęs Kanadon biednu vaiku.

‖ Peru republikoj, lydimi keliolikos čiabuvių, ištraukė krašto tyrinėti du chicagiečiai—W. M. Cromer ir William Page. Kalnuose juos apleido čiabuviai. Nuo to laiko nuo tyrinėtojų nei jokios žinios nėra; gal abudu, paklydę kalnuose, pražuvo.

‖ Atkakęs New Yorkan iš Liepojaus rusiškas pasažierinis garlaivis "Czar" laike kelionės sausio 30 d. patiko jurėse taip didelius ledų kalnus, kad turėjo iš paprasto kelio pasitraukti išvengimui susimušimo su ledais.

‖ Garsus Rusijos nacionalistų vadovas, dumos atstovas grafas Bobrinsky, atkako Vengrijon, į Marmaros Szigeth, kur teisiami rusinai, buk jie susikalbėjo nuo Vengrijos atsiskirti ir su Rusija susijungti. Austrijos valdžia mano nuo Vengrijos pareikalauti suėmimo Bobrinskio ir išdavimo jo Austrijai, kuri nori jį teisman patraukti už kurstančias prieš Austriją kalbas, laikytas Galicijoj 1908 metuose.

‖ Anglijos sufragetės vasario 4 d. padegė miestą Perthshire Village. Ugnis išnaikino daug brangių abrozdų ir knygų rume "House of Ross"; išnaikino taipgi rumą "Saint Fillaus."

‖ Pietinėj Amerikoj, republikoj Peru, kariumenė išvertė valdžią prezidento Guillermo Billinghurst ir jį nelaisvėn paėmė. Ministerių pirmininkas Enrique Varela, kuris mėgino surengti pasipriešinimą, tapo revoliucijonierių nušautas. Prezidentu likosi apšauktas Dr. Augosto Durand. Suimtą prezidentą revoliucijonieriai išgabeno į Cabao.

‖ Turkijos valdžia leido moterims ir merginoms, kurios iki šiol buvo be teisių ir vedė uždarytą gyvenimą, lankyti Konstan-

tinopolio universiteto kursus ir mokytis hygienos, gydymo moterių ligų, namų, ukio ir visuotinų mokslų. Joms bus parengti atskiri kursai.

|| Japonijoj, mieste Tokio žmonės atlaikė didelį susirinkimą ir nutarė reikalauti, kad nusižudytų laivyno perdėtinis admirolas Fuzii, o ministerių pirmininkas Yamamoto, kad nuo vietos pasitrauktų, nes buk admirolas Fuzii pačmė kyšį nuo vokiškos Siemonso firmos. Didelės riaušės buvo iš tos priežasties parliamente.

|| Cumbra tunelyj, kurį tyčia uždegė Mexiko revoliucijonierių vadovas Castello, užtroško trukiu tunelin įvažiavę du amerikonai ir 55 mexikonai.

|| Chinų valdžia pradėjo smarkią kovą su opiumo dirbėjais. Nutarta leisti dirbti opium vien gydymo tikslams. Aguonų plantacijas nutarta išnaikinti. Taipgi nutarta mokinimuisi žemdirbystės chiniečių pareikalauti mokytus instruktorius iš Amerikos ir Vokietijos.

|| Francuziškai kompanijai Grekijos valdžia davė koncesiją padirbimui geležinkelių iš Atėnų, Poracus ir Lurissa. Geležinkeliai tie bus sujungti su kitomis rytinėmis geležinkelių linijomis. Kelionę iš Paryžiaus į Atėnus galima bus atlikti į 60 valandų.

|| Inžinierius Oswald mano, jog Panamos kanalo šliuzės neturės ganėtinai vandens, kad per jas galėtų perplaukti dideli kariški ir prekių laivai. Jis mano, kad kanalas, vietoj žadėtų 30 pėdų gilumo, turės vandens tik 18 pėdų. Valdininkų kanalo distrikte bus 2,500.

|| Besilankantis Vengrijoj Rusijos nacionalistų vadovas, dumos atstovos grafas Bobrinsky, apreiškė, jog Rusija tol nenusiginkluos, kol Rusijos vėluva neplevėstuos Karpatų kalnuose.

|| Anglijos sufragečių vadovių šeimyna sukriko. Nuo motinos atsiskyrė duktė, mergina Sylvia Pankhurst, ir paėmė vadovavimą radikališkojo sufragečių sparno.

|| Nuo Filipinų salų norėjo Amerikon keliauti 300 indiečių, bet valdžia neleidžia jiems iškeliauti. Todėl jie atlaikė susirinkimą ir nutarė protestuoti prieš trukdymą kelionės, nes jie yra Filipinų gyventojai.

|| Ginti svetimų kraštų piliečius į Cape Haitien, Haiti republikoj, plaukia Amerikos ir Europos viešpatyščių kariški laivai. Nuo Amerikos kariško laivo "Nashville" ant kranto išsodino 80 jureivių. Sumuštas prezidento kariumenės prie Gonaires generolas Theodore mėgina iš Cape Haitien sutverti atskirą respubliką.

|| Sudrutinimui kariškų laivynų šiems metams skiriama daugiau negu pernai: Vokietija 55 milionus markių, Anglija 216 milionų, Francuzija 134 milionus, Rusija net 302 milionus.

|| Japonija Vokietijoj dirbdina 50 orlaivių. Tokiu budu ji jų turės daugiau negu Amerika.

|| Francuzas orlaivininkas Legagneur, išlėkęs mieste Cannes, pasikėlė 6,100 metrų, taigi iki šešių verstų augščio. Taip augštai dar iki šiol nieks nebuvo pasikėlęs.

|| Kievo teismas pasiuntė metams kalėjiman laikraštininką Brazul-Breškovskį todėl, kad grojant caro hymną, jis neatsistojo.

|| Iš New Yorko su ginklais Mexikan išplaukė garlaivis "Esperanza." Mano, jog tie ginklai paskirti revoliucijonieriams. Bet Huerta iš to nieko nedaro. Jis žada į trumpą laiką sukilimą suvaldyti. Bet tokių jo pažadėjimų buvo jau ne vienas.

|| Japonija, kaip galėdama, drutina savo karišką laivyną, norimat Ameriką ir ant jurių pralenkti. Dabar parliamentas užgyrė skirti pinigus padirbimui naujų didžiausios rųšies mušio laivų.

|| Popiežiaus teploriūs Gonzales, laike bylos perkratinėjimo teisme kumščiomis apdaužė ten buvusį teisių ministerį Cruppl.

|| Garsus angliškas chemikas Ramsay, viešoj prakalboj apreiškė apie klaidingus dabartinės draugijos darbus: ji rupinasi nesveikais, o tie savo veislėj puldo čielas tautas, o sveikiems duoda žuti, apie juos nesirupindama; reikalauja, kad išalkę vaikai mokyklas lankytų ir tokiu budu juos protiškai nupuldo.

|| Rusijos duma, sumažinimui girtuokliavimo, užgyrė įstatymą, kad monopoliuose degtinė butų pardavinėjama miestuose tik nuo 9 val. ryto iki 11 val. vakare, o kaimuose tik iki 6 val. vakare. Bet ar tas sumažįs girtuokliavimą, reikia abejoti. Juk norinti gerti, jeigu turi už ką, visuomet gali monopolyj buteliukų gana nusipirkti. Sumažinimui girtuokliavimo drausmių neužtenka.

|| Dėl išgabenimo su prievarta dešimties streikavusių darbininkų vadovų, pasitraukė nuo vietos pietinės Afrikos angliškos valdybos general-gubernatorius lordas Gladstone.

|| Laikraščiai praneša, kad pasitraukė nuo vietos Rusijos ministerių pirmininkas Kokovcev; jį siunčia Paryžiun užimti Rusijos ambasadoriaus vietą. Ministerių pirmininko vietą užims mažai žinomas Charitonov. Iždo ministerija, kurią vedė Kokovcev, užims pagarsėjęs Witte.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Gražus vakaras. Senai vietos lietuviai neturėjo tokio vakaro, kokis atsibuvo sausio 25 d. Liet. Sunų Dr-jos svetainėje. Tą dieną TMD. 58 kp. choras pastatė scenoje "Genovaitę." Vaidinimas pasisekė labai gerai, ir publika buvo pilnai užganėdinta. Visos rolės atlikta, galima sakyti, puikiai. Ypatingai atsižymėjo p. Varnas (Goliaus rolėje), p. Vaičiunas (Sigito rolėje) ir ponia O. Akamavičienė (Genovaitės rolėje). Pertraukose griežė Lietuviškasai Benas. Iš visa ko matyti, kad benas yra gerai prasilavinęs. Nežiurint to, kad sniegas tuom tarpu, kaip sakoma, verste vertė, publikos prisirinko kaupina svetainė (svetainėje yra 500 sėdynių). Daugeliui prisiėjo ir pastovėti. Tikimasi gero pelno, kurisai skiriamas choro naudai. Po tokio pasisekimo Grand Rapids'o lietuviams nieko daugiau nelieka, kaip tiktai išsijuosus visiems už darbo stvertis.

D. V. Greičaitis.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Gražųs paveikslai. Vasario 1 d. Tautiškame Name p. Račiunas paantrino rodymą judamųjų paveikslų iš kelionės po Lietuvą. Šiuomi kartu paveikslai buvo nesulyginamai geresni, negu pirmu sykiu, rodant F. Y., sausio 21 d., McCaddin salėje. Judamieji paveikslai šiuomi kartu buvo daug aiškesni dėlto, kad, pagal rengėjų aiškinimo, šviesa buvus geresnė ir aparatas buvęs galima pastatyt, pagal reikalaujamo tolumo (distance), kas McCaddin salėje buvę negalima, ir dėlto paveikslai buvę tamsųs. Taipgi visos paklaidos parašuose pataisytos ir nenusisekusios vietos išmesta. Žmonių buvo pilna salė ir visi, kiek galima buvo patėmyt, išsinešė malonų įspudį. Užbaigoje buvo balius.

K. S.

IŠ PITTSBURG, PA.

Žmogžudystė. Vienoj vietos dirbtuvių ištiko žmogžudystė: užmušė rytmetyje dirbtuvėn atėjusį "bosą." Jam bevaikščiojant po dirbtuvę, kaž-kas iš patamsio paleido plytą ir pataikė jam tiesiog į žandą. Smugis buvo taip smarkus, kad išlaužta žando kaulas, išmušta dantįs ir labai sužeista nosis. Nuvežtas ligonbutin, sužeistasai už 10 valandų pasimirė. Piktadariai kol-kas nesurasta. Spėjama, jog tą darbą padarę nuo darbo to boso atstatytieji darbininkai. Policija subruzdo ieškoti piktadarių.

Begalinis Bliurbals.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Mirtis. Sausio 24 d. š. m. apie 8-tą val. vakare čia atrasta vos gyvas lovoj gulintis Juozas Paškevičius, kuris, nugabentas ligonbutin, ant rytojaus mirė. Palaidotas sausio 28 d. su bažnytinėmis apeigomis.

A. a. Juozas Paškevičius buvo rubsiuvis (kriaučius), ir nevedęs, išgyveno Rockforde apie 4 mėnesius. Jis čia pribuvo iš Chicagos ir užsiėmė rubsiuvyste. Sulyg ištirimų, jis mirė nuo užsinuodijimo gazu iš pečiaus savo dirbtuvėj, kurioj jis vienas gyveno.

Vėlionis buvo doras žmogus, visų mylimas; prigulėjo prie vietinės šv. Mikolo pašelpinės dr-stės, bet kadangi dar nebuvo pilnu nariu, tai posmertinė nebuvo išmokėta. Dr-stė padarė tik kolektą jam palaidoti. Kadangi vėlionis prigulėjo prie viršminėtos dr-stės, todėl vietinis klebonas kun. Taškunas bažnytines apeigas atlaikė dykai.

Ilsėkis, Juozai! Tebuna tau lengva šios svetimos šalies žemelė.

P. A. Deltuva.

Sausio 30 d. mirė, vos 5 dienas pasirgęs, Juozapas Pilelis, 32 m. amžiaus. Vėlionis prie draugijų neprigulėjo, bet buvo taupus ir todėl paliko kiek škatiko. Vasario 1 d. tapo su bažnytinėmis apeigomis palaidotas katalikų kapinėse. Vėlionis paliko dideliame nuliudime moterį ir antrų metų kudikį.

Lai buna lengva jam Amerikos žemelė.

Apolinoris.

IŠ E. CAMBRIDGE, MASS.

Vakarėlis. Sausio 31 d. Liet. Jaunuomenės Mokslo ir Dailės Mylėtojų Draugija vienoje vakarinių mokyklų surengė vakarėlį, pamargintą programėliu, susidėjusiu iš kelių monoliogų, eilių ir kitokių įvairumų. Programėlis atlikta neblogai. Publikos, ačiu ištikusiam lietui, neperdaugiausiai buvo. Laikraščiai nupeikia vietos jaunimą už neva neveikimą. Kaip matome, tai netiesa.

Negaunantis.

IŠ WORCESTER, MASS.

Didelis žingsnis. Sausio 24 d. vienas vietos lietuvis—iš džiaugsmo ar liudėsio, nežinia—atidavė pilną garbę rudžiui. Sunkia šio skystimo našta nešinas, parėjo namon. Namie bebudamas, užgalvojo, kad dar permažai gėrė. Tat atėjo daugiau ieškoti. Ar troškulys buvo didelis, ar kas kita—nežinia. Galima spręsti, kad labai skubino, nes žengė tiesiog milžiniškais žingsniais. Vienas tų žingsnių buvo taip didelis, kaip laiptai nuo antrojo augšto iki žemei. Tačiaus nužengęs taip toli, nelaimingasai ieškotojas jau toliaus nekeliavo. Turėjo šeimyninkai ateiti ir užnešti jįjį vėl augštyn. Dvi dienas susikulusįjį laikė namie, o paskui atidavė ligonbutin. Anglų laikraščiai rašo, kad ligonis blogame padėjime.

F. J. L.

Prakalbos. Sausio 22 d. čia atsibuvo LSS. kuopos prakalbos, surengtos "kruvinamjam nedėldieniui" Peterburge paminėti. Kalbėtojas buvo pakviestas iš So. Bostono.

J. Raudzevičius.

IŠ ELIZABETHPORT, N. J.

Neįvykusios prakalbos. Vasario 1 d. LSS. 147 kp. rengė prakalbas. Kalbėti turėjo p. A. Baranuskas iš Brooklyno. Žmonių prakalbų pasiklausyti atėjo netoli šimtas. Tačiaus, apart to, susirinkiman atvyko ir 9 detektyvai. Atvažiavus kalbėtojui ir norėjus pradėti prakalbas, detektyvai išvaikė susirinkimą. Išvaikymo priežastim, sakoma, esąs kai-kurių formališkumų neprisilaikymas. Kitas išvaikytųjų net į antrą dieną sugrįžo namon. Toksai rengėjų neapsižiurėjimas vien bereikalingų nesusipratimų ir žmonėms nesmagumų suteikia.

M. J.

IŠ ROSELAND ILL.

Vakaras. Vasario 1 d. Liet. Jaunuomenės Pasilinksminimo Kliubas, L. M. D. "Aido" choras ir Liet. Scenos Mylėtojų Ratelis "Aušros" draugijos naudai parengė vakarą. Vaidinta vienaveiksmis veikalas: "Tarnas įpainiojo." Publikos buvo nemažai. Kaslink paties vaidinimo, tai reikalinga pasakyti, kad nekaip nusisekė. Įspudį gadino ypač drabužių nepritaikymas prie rolių. Kaip aficieras, taip ir tarnas turėjo neatsakančius rolėms drabužius. Aficieras apart to dar ir silpnai kalbėjo. Veikalėlin ineina ir dainų, tačiaus visai nedainuota. Rengėjams reikėtų daugiau atydos atkreipti į drabužius, o taipgi ir gerą režisierių parupinti.

Teatrą mylintis.

IŠ WESTVILLE, ILL.

Lietuvio užmušimas anglių kasyklose. Darbai. Vasario 3 d. Kelly, Bunsen Coal Co. kasykloje N3 puolantis akmuo ant vietos užmušė lietuvį Kazimierą Akamavičių. Vėlionis prigulėjo prie šv. Petro ir Povilo dr-jos ir prie parapijos. Vasario 5 d. likosi palaidotas su bažnytinėmis apeigomis vietos kapinėse. Draugijos nariai atidavė savo mirusiamjam draugui paskutinę pagarbą, palydėdami jįjį į kapines. Vėlionis buvo dar nesenas žmogus, vedęs, paliko dideliame nuliudime moterį su keturiais vaikeliais. Paėjo iš Juckunų kaimo, Metelių valsčiaus ir parapijos, Seinų apskr., Suvalkų gub.

Darbai šiuom laiku nepergeriausiai eina. Iš kitur pribuvusiems darbas sunku gauti, ypatingai neturintiems angliakasių popierų. Yra mažai dirbančių vietos žmonelių. Yra ir visai be darbo.

Ant. S. Vaitkus.

IŠ NEWARK, N. J.

Vietos scena. Pastaruoju laiku musų Scenos Mylėtojų Dr-ja pradėjo smarkiai darbuotis. Sausio 10 d. vaidino "Genovaitę," kurios pažiurėti susirinko pilnutėlė svetainė. Paskui pradėta ruoštis vaidinti "Ekspropriatorius" ir "Abejotina Ypata." Buvo nutarta vaidinti sekančiame nedėldienyje. Viskas buvo jau priruošta: svetainė paimta, apgarsinimai atspausdinti bei išdalinti ir t.t. Tačiaus išleidus valdžiai įstatymą, draudžiantį nedėldieniais visokius teatrus, rengtasai vakaras nebus vaidintas paskirtame laike. Visa kas atidėta iki balandžio 13 d.

Scenos Mylėtojas.

IŠ KENOSHA, WIS.

Prakalbos. Sausio 18 d. pas mus atsibuvo vietos socialistų parengtos prakalbos. Kalbėjo koksai tai Antonov. Iš pavardės butų lyg 'pravoslaunas,' arba sakant, rusas, bet lietuviškai žodžius ištaria gerai. Kaip galima buvo iš kalbėtojo suprasti, tai socializmo bujojimui kenkia ir Dievas, ir tikėjimas, ir dvasiškija, ir dar gi net velniai. Kalbėtojas klausė susirinkusiųjų, ar ne tiesa? Kuomet nieks neatsiliepė, tai p. A. pasisakė visus sukritikavęs. Klausytojai jau tokio kalbėtojo nei nekritikavo.

Dabar pas vietos lietuvius dažnai parengiama pasilinksminimo vakarėlių be svaigalų. Nežiurint, kad įžanga neveltui, publika noriai tuos vakarėlius lanko, kuom daugelis, žinoma, atitraukiama nuo blogų vietų ir darbų.

Pranas V.

Vakarai. Vasario 7 d. "Birutės" Draugija surengė vakarą Columbia svetainėje. Vaidinta veikalas "Pirmieji Žingsniai." Nors oras buvo baisiai šaltas ir nebuta tokiu budu geros progos skaitlingam žmonių atsilankymui, tačiaus, nežiurint to visko, publikos prisirinko diktokai, ir, kaip galima spręsti, draugija iš to vakaro nuostolių neturės.

Vasario 15 d. šv. Petro svetainėje žadama statyti trijų veiksmų komedija "Trįs Mylimosios." Vaidins atvažiavę iš Chicagos šv. Jurgio par. Nekalto Prasidėjimo Mergaičių Draugijos artistai. Kenoshos parapijos giedoriai žadėjo statyt "Kurčią Žentą," bet kadangi vienas jųjų vaidintojas apsirgo, tai rengiamasai vakaras atidėta vasario 22 dienai.

G.

IŠ BELOIT, WIS.

Pirmas vakaras. Darbai. Sausio 31 d. pas mus įvyko pirmutinis lietuvių vakaras su balium. Suvaidinta veikalas "Gyvieji Nabašninkai." Vakarą surengė LSS. 156 kp. Vaidintojai pakviesta iš Rockford, Ill. Veikalas atlikta gerai ir antru kartu (?) jau vaidinta. Vargo buvo dėl svetainės mažumo, tačiaus publikai visa kas patiko. Iš programo tiktai vienas dekliamacijų numeris nenusisekė. Dekliamatorius susipainiojo ir eilių nepabaigė. Vakare buvo matyt taipogi ir moterių, kurios, negalėdamos mažučių namie palikti, su jaisiais atėjo į vakarą. Kad musų moterįs įdomauja daile, matyt iš to, kad viena Rockfordo moteris, kuri, kitaip negalėdama padaryti, paliko namie mažą kudikį ir atvažiavo į Beloit vaidinti. Publika užsilaikė ramiai. Kaip galima manyti, šitasai vakaras išjudins beloitiečius ir paskatins juos rengti vakarus savo jiegomis, o, rasi, gerą pradžią turint, galima bus ir sutverti savą draugiją, panašią į Rockfordo jaunimo ratelį. Tuomet išnyktų vis tie nešvarumai ir blogos pusės, kurios tamsia dėme guli ant kiekvienos kulturoje žemai stovinčios žmonių kuopos.

Šiuom laiku darbai eina silpnai. Iš kitur atvažiavusiam darbas sunku gauti, ypatingai tiems, kurie neturi draugų ir jokio amato nemoka.

Margas Paukštelis.

IŠ BALTIMORE, MD.

Ne tik kunigai nenori stoti ginčuosna. Pastaruoju laiku čia nemaža trukšmo prisidarė, atvykus jau žinomam agitatoriui, Grikštui, kuris sakosi esąs I.W.W. organizatorium. Vietinis I.W.W. lietuvių skyrius, po nenusisekusių pernykščių streikų buvo žymiai nupuolęs; taigi pasikviesta minėtą Grikštą, kad jį sustiprintų. Ar jis sustiprino, tai ateitis parodys, o tuom kartu, atvykus Grikštui, čia nemažai juokų ir trukšmo pasidarė. Kilo dideli vaidai tarp vietinių industrialistų (I.W.W.) ir socialstų. Žmonės, kurie skaitlingai buvo susirinkę Grikšto kalbų klausyti, taip pat neužganėdinti, nes tas, vieton apie uniją kalbėti, pradėjo rodyti paveikslus inkvizicijos, Bruno, kunigų karikaturas ir t. t., — dalykus, kurie nieko bendro su unijomis neturi. Ypatingai buvo šlykštu, kad ir "paaiškinimai" buvo visai netinkami: kaip pavyzdžiui: Kristus esą buvęs unijistas (tik nepasakė prie kokios unijos priklausė).

Kitą vakarą Grikštas vėl pradėjo bombarduoti lietuviškus socialistus: išvadino juos "šiaudiniais socialistais" etc. Suprantama, socialistams tas patikti negalėjo. Taigi prie pirmos progos, laike kruvino nedėldienio paminėjimo, socialistai atsimokėjo tuom pačiu Grikštui: socialistų "žvaigždė" p. Grigaitis, "Pirmyn" redaktorius, išvaišino prakalbose Grikštą, pasakęs net, kad esą pas Grikštą "smegenįs be zoviesku."

Grikštas pakvietė Grigaitį į viešus debatus: tegul esą Grigaitis gina socializmą, o jis, Grikštas, gins I.W.W. ir parodysiąs, kad socializmas esąs supuvęs. Pagarsintame laike žmonių prisirinko devynios galybės: laukė, kol nepradės du vadovai "ėstis." Bet Grigaitis nepribuvo, taigi Grikštas likosi susirinkusiųjų akyse "didvyriu."

Dažnai pasitaiko laikraščiuose skaityt, kad socialistai kviečia debatuosna kunigus ar tautiečius. Tie, žinoma, nestoja, nes, anot patarlės "su durnu du turgu," taigi paskui ir giriasi socialistai, kad esą kunigai "negali atsilaikyti." Dabar turi patįs progą tų pyragų pamėginti. Nežinia tik, ką į tai jie pasakys.

A. Ramutis.

Prakalbos. Sausio 19 d. atsibuvo čia prakalbos, kurias surengė I.W.W. Unija, parsikvietusi organizatorių Leoną Grikštą.

Pirmas kalbėjo V. Nagornovskis, buvęs Schlosso firmoj formanu ir todėl gal daugiau negu kas kitas žinantis apie kilusius tarp tos dirbtuvės ir darbininkų vaidus. Laike streiko darbininkai pareikalavo, kad jis apleistų dirbtuvę. Jis, jų paklausęs, tai padarė, ir dabar, pasibaigus streikui dirbtuvės pusėj, liko atgal nepriimtas. Jis plačiai paaiškino apie unijos nuveiktus darbus ir jos naudą, lygiai papasakojo daug žingeidžių dalykų, atsitikusių dar prieš streiką: apie dirbtuvės valdybos taktiką ir apie santikius tarp I.W.W. ir U.G.W.

Antras kalbėjo Grikštas. Šis yra tikras komedijantas,—komedijantas, kuris daugeliui patinka, bet kuris dar didesnį skaitlių žmonių suerzina: jis išniekino ir katalikus, ir socialistus,—taigi ir vieni, ir kiti spjaudosi. Jis butų neblogas vyras komedijas lošti ir "sorkes" rodyti, bet organizavimui žmonių jis, mano nuomone, netinka.

Sekančią dien buvo vėl prakalbos. Šiuom syk kalbėjo, apart Grikšto, ir K. Geležėlė. Jis neblogai pakalbėjo apie unijas, tik perdaug jau jis vartoja keiksmo žodžių, nuo kurių jam vertėtų pasiliuosuoti.

Oras pas mus šiltas, sniego nėra; užtai labai lyja.

J. L. Kapsas.

IŠ MINNEAPOLIS, MINN.

Vakaras. Sausio 25 d. draugystės Laisvė Lietuvių Amerikoje jiegomis tapo surengtas balius su prakalbomis. Kalbėjo p. Jonas Sabas apie draugijų naudą ir reikalingumą visiems lietuviams eiti kaip galint didesnėn vienybėn. Paminėtina šis vakaras todėl, kad jame nebuvo jokių svaiginančių gėrimų. Žmonių buo prisirinkę apie 90. Visi, kaip galima buvo matyt, likosi šiuom vakaru patenkinti ir linksmi išvažiavo namon. Pelno liko $23.48, kurie palikta draugystės iždė.

Šitoki vakarai yra ypač musų mieste svarbūs. Mat, lietuviai gyvena čia ne vienoje kurioje miesto dalyje, bet išsisklaidę po visą miestą. Todėl apart vakarų, nėra jokios kitos progos susieiti, pasikalbėti ir arčiaus tarp savęs susipažinti, kad paskui galėjus išvien pradėti veikti. Prie darbo ragino ypač veiklumas kitų miestų lietuvių, kurie mus yra toli pralenkę. Reikėtų mums juos bent pasivyti, o tai galima tiktai tuomet, jeigu męs susieisime didesnėn vienybėn. Kita proga arčiaus susipažinti—tai gyvuojanti čia ir augščiaus minėtoji "Laisvės Lietuvių Amerikoje" dr-stė, kurios pirm. yra Ant. Pečeliunas, pirm. pagelb.—J. Bieža, prot. rašt.—M. Bieža, turto rašt.—P. Smith, ižd.—F Morkevičius, užžiurėt.—M. Skrebis. Draugija laiko savo susirinkimus pirmame kiekvieno mėnesio nedėldienyje 2 val. popietų J. O. G. T. svetainėje, So. 2nd st., tarp 14 ir Cedar ave.

Kaip vakarų, taip ir šios draugijos pagelba męs, Minneapoliso lietuviai, galėtume arčiau susipažinti ir pradėti veikti.

M. B.

IŠ ATHOL, MASS.

Vakarėlis. Sausio 31 d. vietinė LSS. kuopa turėjo surengusi linksmą vakarėlį. Vakarėlis buvo gan įdomus; programas susidėjo iš 40 numerių suviršum. Buvo įvairių-įvairiausių monoliogų, dekliamacijų ir dainelių.

Galima pasakyti, kad publika vakarėliu liko užganėdinta, nes viskas atlikta pusėtinai gerai.

A. K. L—s.

IŠ TORONTO, ONT., CANADA.

Vietos lietuvių dorybės. Gal nekartą jau skaitytojai pastebėjo vieną-kitą žinutę iš šio kampelio. Norėtųsi šį kartą pranešti ką nors gero apie musų kampelio lietuvius, bet ką darysi, jei to neužsitarnauja. Yra išsiplatinęs, tartum kokia pavietrė, tarp musų lietuvių čia vienas labai blogas įprotis; tai slaptas girtuokliavimas ir kortomis lošimas. Yra čia viena tokia slapta įstaiga, kuriai vien didžiausio pasibjaurėjimo žodį galima mesti. Žmonės įtraukiami į jąją, nugirdomi, ir prie kortų pasodinami. Nekartą žmogus, patekęs į tą pragarą, ne tik netenka proto, begerdamas, bet nustoja ir viso savo sunkiai uždirbto skatiko. Šeimyna laukia savo tėvo, patiėvyro. Galop į kokią trečią dieną pargįžta tasai į žmogų nepanašus: girtas, nemiegojęs, nuvargęs, prasikortavęs iki paskutiniojo skatiko. Parėjęs namo, daužo, it padukėlis, langus, veidrodžius, laužo visus daiktus. Išsiilgusią ir naktis dėl jo nemiegojusią pačią, padėkon už laukimą, muša, valkioja už plaukų. Tai tokios yra pasekmės to musų slaptojo girtuokliavimo. Smuklininkas to visko, žinoma, nepaiso; by tik gerai jam "biznis" klotųsi. O kad gerai klojasi, matyt iš to, kad nors pernai užsimokėjo $100.00 pabaudos, tačiaus nemeta savo bjauraus ir niekingo užsiėmimo. Smuklininko pasisekimą atjaučia dėlto ant savo kailio alkanos šeimynos ir nelaimingos pačios.

Liudnas.

Negražus darbas. Yra musų kampelyje tokių lietuvių, kurie, jei primanytų, savo brolį-lietuvį vandens šaukšte prigirdytų. Visa tai iš pavydumo. Nesenai čia vienas lietuvis gavo darbą prie alaus vežiojimo. Kitas, norėdamas pakišti koją, nuėjo pas darbdavį ir pradėjo visaip juodinti pasamdytąjį, kad jis esąs girtuoklis ir t.t. Drauge su tuom, kaip įmanydamas gyrė ir piršo save į tą vietą, iš kurios, žinoma, išpradžių reikėtų aną išmesti. Bet nieko nepešė. Gėda tokiems lietuviams!

Parapijonas.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji Redakcija!

"Lietuvos" numeryje 6-me tilpo neteisinga žinia apie "Pirmyn." Kadangi ta žinia gali pakenkti musų laikraščiui, tai prašome įdėti sekantį pranešimą:

"Pirmyn" ėmėjų skaičius niekuomet nepuolė, bet, priešingai, visą laiką nuo pat laikraščio įsteigimo ėjo ir eina didyn.

Sumanymas keltis į Chicago kilo ne iš musų bendrovės, bet iš chicagiečių, kurie manė busią gal geriau, ažuot steigus naują laikraštį, parsikviesti vieną jau gyvuojančiųjų socialistų laikraščių.

Sumanymas tačiaus neįvyko: Chicagos socialistai nutarė leisti "Naujienas," o "Pirmyn" paliks Baltimorėje.

Su tikra pagarba,

J. M. Jasulevičius,
"Pirmyn"
Administratorius.
Baltimore, Md.

Gerbiamoji Redakcija!

Nuoširdžiai meldžiu gerb. "Lietuvos" Redakcijos neatsisakyti patalpinti šį mano laišką jusų laikraščio skiltyse.

Ponas M. Š., atitaisydamas mano korespondenciją "Lietuvos" N4 iš Cleveland, Ohio, apie lietuvių vakarą, buvusį gruodžio 28-tą d., tarp kitko rašo, kad J. Urbšaitis yra žinomas clevelandiečiams kaipo gabus aktorius. Aš to neužginčiju, kad p. Urbšaitis ir yra gabus, bet vaidinime "Rytų pilis" neparodė jokio gabumo, nes rolę turėjo visai trumputę ir tąją atliko ne kaipo gabus aktorius. Toliaus, dėlei p-lės Daumančiutės, tai ir korespondencijoje rašiau, kad rolę gerai atliko, tik pabriežiau, kad buvo perdaug nemandagi, nes jeigu p. M. Š., ar mano sesuo, ar pusseserė turėtų visuomet užpakalį atgrįžus, tai nemalonus visgi butų paveikslėlis.

Kaslink "Rytų pilis," p. M. Š. rašo, kad tai ne tik tinkąs lietuvių scenai veikalas, bet net galima busią ir atspausdinti. Turbut, p. M. Š. mažai yra skaitęs sceniškų bei dramatiškų veikalų. O kaslink atspausdinimo, tai gerą ar blogą veikalą, autoriui sutinkant, manau, ir "Lietuvos" redakcija sutiktų atspausdinti jo lėšomis.

Su tikra pagarba,

Ig. Sakalas.

ATITAISYMAS.

"Liet." N1 tilpo atskaita Toronto, Ont., Canada, lietuvių surinktų aukų Tautos Namams Vilniuje. Atskaiton įsiskverbė keleta klaidų, kurias čia pataisome.

F. Regina paaukavo ne $1.00, bet $6.50, priskaitant čia kai-kurias jojo apmokėtas išlaidas.

J. Vasiliauskas paaukavo $2.00; atskaitoje dviejose vietose pažymėta po $1.00.

B. Tušauskas paaukavo $1.25; atskaitoje vienoje vietoje pažymėta $1.00, kitoje vietoje trukstantieji 25c.

Smulkiasias aukas, 40c., sudėjo N. Vaičaitienė ir Lusauskienė, kiekviena po 20c.

Beto, 50c. aukotojos T. Karasauskienės pavardė neteisingai atspausdinta: Karašauskienė.

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi but pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonymais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio puses, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Dr. Basanavičiaus liga. Lietuvos laikraščiai buvo paskelbę žinią, kad Dr. Basanavičius, netrukus po sugrįžimui iš Amerikos, labai pavojingai susirgo. Bijotasi net, ar nepasitaikys nelaimė. Vėlesnės žinios tačiaus padavė vilties spindulį: liga pradėjo išlengvo geron pusėn virsti, nors pavojus dar visai neperėjęs.

Laikšračiai nepaduoda ligos priežasties. Tačiaus "Kova" mėgina (gana juokingai) įspėti, kad bene "rukštus pienas" bus daktarą nusilpninęs (Dr. Basanavičius nuo kelių metų mėsos nevartojo).

Nežinant, sunku ligos priežastį įspėti. Visgi, vieton "rukštaus pieno," yra berods svarbesnių priežasčių, kurios galėjo ant jo sveikatos įtekmę turėti: didelis nuvargimas ir susikrimtimas, kokio jam teko ilgoj po Ameriką kelionėj patirti, negalėjo pasilikti be blogos įtekmės ant senelio sveikatos, ir mažiausia priežastis galėjo pagimdyti pavojingą jo amžiuj ligą.

Lietuvių statistikos. Vilniškės "Vilties" 2-me numeryje yra tilpęs Gabr. Taučiaus straipsnis "Cognosce te ipsum" (pažink pats save), kame iškeliama išnaujo jau nekartą keltas klausimas apie musų statistikas, kurių tikroje to žodžio prasmėje šiądien męs, lietuviai, dar neturime. Net pamatiniame klausime, kiek išviso lietuvių yra, kaip to straipsnio autorius nurodo, męs jokių net šiek-tiek artimų prie teisingo dalykų stovio žinių neturime; tas matyt, kada kalbama apie musų skaitlių, iš svyravimo tarp suviršum 4 milionų ir iš kitos pusės pusantro miliono. Tačiau ir šie taip skirtingi tvirtinimai neturi nei vienas po savim absoliutiškai jokio pamato.

Tas pats "savęs nežinojimas" pastebiama ir kituose dalykuose, kaip tai: išeivystėje, ukyje, ligose, kriminaliniuose prasikaltimuose, gimimuose, mirimuose, apšvietime, amatuose ir t.t. ir t.t. Tvirtėjant lietuvių tautai, su ja reikalinga bus, ir jau pradedama, skaitytis ir kai-kurioms kitoms tautoms. Čia dažnai prireiksta statistikos žinių. Kaip teisingai p. Gabr. Tauč. nurodo, musų spauda, neturėdama tam dalykui reikalingos bei tikros medžiagos, negalės priderančiai atstovauti lietuvių prieš svetimtaučius, kurie, priversti semti reikalingasias žinias iš svetimų ir kai-kada musų tautai priešingų šaltinių, drauge su tomis žiniomis ims ir negeistiną bei dažnai neteisingą musų santikių ir reikalų nušvietimą. Vienintėlis nuo to vaistas—tai statistikos rinkimas, prie kurio p. G. T. kviečia Lietuvos inteligentiją.

Atsižvelgkime dabar męs, Amerikos lietuviai, į save. Ar daug kame esame męs pralenkę šiame atvėjyje Lietuvoje gyvenančius brolius? Kiek musų išviso esama, męs lygiai tiek pat žinome, kaip ir anoje jurių pusėje. Įmdami atskiras kolonijas, męs matome, kad statistiką daugeliui tų kolonijų turime smulkią ir, manytina, labai artimą prie teisingosios. Bet tai tiktai kai-kuriose kolonijose. Daugumoje visa guli taip pat padrikai,kaip pairęs šiaudų kulys. O kur pavieniai išsimėtę lietuviai, kurių galėtų prisirinkti diktokas skaitlius! Juk šiądien nekartą laikraščiuose paaiškėja, kad esama lietuvių kokiame nors kampelyje, apie kurį iki to laiko niekuomet nei negirdėta. Tokiose apystovose sunku yra surinkti tikras statistiškas žinias.

Tačiaus šiokias-tokias statistikas turime. Jos išmėtytos po įvairius musų laikraščius. Jeigu butų kas ją surinktų vienon vieton ir sutvarkytų, be abejonės, turėtume šiokį-tokį supratimą apie save, kur bei kas esame ir kiek musų yra.

Kad tai turėtų kai-kada gan didelę reikšmę mums šios šalies gyvenime, regis, nėr ko abejoti. Męs savo Lietuvos brolius esame pralenkę tuom, kad turime bent daugelio atskirų vietų statistikas. Visas dalykas tame, kad dabartinius palaidus šiaudus sutvarkius ir parupinus šiaip-taip užbaigtą stogą, dengiantį musų gyvenimą šioje šalyje.

Vėl kįla viesula. Vaidai, kurie kįla tarp lietuvių dėlei negalėjimo susitaikinti klebonui ir parapijonams, pas mus beveik nesiliauja: vienur šiaip-taip nesutikimai užlopinama, tai kitur dar didesni kįla. Daug trukšmo laikraščiuose dabar daro kun. A. Mituko ir jo parapijonų "bėdos." Sprendžiant pagal tą, kas apie vietinius vaidus rašoma "Vien. Liet.," galėtum pasakyti, kad apie kun. Miluką, apie kurį pastaruoju laiku mažai kas buvo girdėti, vėl kįla viesula.

"Vien. Liet." tilpo priešingos kun. Milukui pusės Centralio komiteto ilgiausis "Viešas Pranešimas," kuriame dalykai taip perstatoma:

"Žvaigždės" (kurią leidžia pats kun. Milukas) num. 3-me, š. m., tilpo išrinkto parapijinio komiteto pranešimas, kuriame sakoma, kad parapijinis mitingas, laikytas sausio 11 d., išnešė sekančias rezoliucijas:

1) Viešai išreikšti kun. Milukui padėkavonę už jo įvairius parapijai nuopelnus, darbštumą ir t. t.

2) Pranešti viešai, kad paskalai apie kun. Miluko ir parapijonų vaidus yra pramanyti ir melagingi,

3) Kad parapijos reikalai yra "kuogeriausiame padėjime" ir

4) Kad yra melas, buk "musų klebonas atkalbinėjo žmones nuo aukavimo anais metais "Saulės" namams ir pernai metą "Tautos Namams Vilniuje."

Po tuom pranešimu pasirašo minėto mitingo įgaliotiniai: Kaz. Kazakuskas, Mot. Milukas, Petras Oreška, Adomas Čirikas, S. Venslovas, P. Pušinskas ir J. Čiuryla.

Dabar kitas komitetas, išrinktas tų, kurie kun. Miluku yra neužganėdinti, padavęs trumpą tos parapijos istoriją ir pažymėjęs, kaip žmonės pirmiau buvo užganėdinti (nes kun. Miluko pirmtakunai nesikišo į parapijos finansinius reikalus), kaip laike kun. Dumčiaus klebonavimo parapija buvo puikiai sutvarkyta, praneša apie dabartinį parapijos stovį ir daro kun. Milukui daug užmetimų.

Nuo to laiko (1909 m.), kaip kun. Milukas apėmė parapiją, dingęs "pas mus tas laimės spindulys." Išpradžių kun. Milukas pasirodęs "labai uoliu darbininku," ir visi parapijonai gelbėjo jam, kiek galėjo. Bet po dviejų metų virto viskas kitaip: jis pats tapęs parapijos gaspadorium, jis nebeišdavinėjęs atskaitų apie surinktus pinigus, jis "kuoaštriausiai persekiojo parapijonus, ardė musų draugijas be parapijos įstatymus ir tarpe musų jieškojo bedievių."

Tuomi neužganėdinti parapijonai sušaukė mitingą, išrinko centralį komitetą ir nusiuntė jį pas kleboną šiokiam-tokiam susitaikinimui. "Vienok jis... išvarė pasiuntinius laukan, sakydamas, kad jis yra gaspadorium."

— Nuo to laiko,—skamba toliaus pranešimas, — męs pasiryžom jį prašalinti iš musų parapijos.

Jau apie tris metus dirbama toj srytyj: buvo kreiptasi keletą kartų į dvasišką vyriausybę, bet kun. Milukas mokėjęs pas archivyskupą dalykus pakreipti savon pusėn, ir todėl iki šiolei nieko jam padaryti nepasisekė.

Galų galiausiai nutarta "apšaukti visuotiną parapijos streiką prieš kun. Miluką,—visai neduoti jam pinigų ir neit bažnyčion ant pamaldų." Kun. Milukas tada, sakoma, bejistengdamas save geriaus žmonių akyse pastatyti, prašė metiniame susirinkime (sausio 11 d.), kuriame "dalyvavo kartu su jo giminaičiais apie dvidešimts žmonių, kad jį išteisintų nors per "Žvaigždę."

Jie taip ir padarė ir išnešė augščiau minėtas rezoliucijas.

Dabar šis centralis komitetas (Ign. Liepas, J. Maslauckas ir J. Ivanauskas) paaiškina, kad pasirašiusieji po "pranešimu," išreiškiančiu kun. Milukui padėką, yra sekantie žmonės: "K. Kazakauskas—kun. Miluko bučeris, M. Milukas—jo brolis, P. Oreška—jo sargas, P. Pušinskas—jo švogeris, S. Venslovas—jo zakristijonas, o A. Čirikas ir J. Čiuryla—jo artimi sėbrai."

Todėl susirinkime, laikytame sausio 18 d., vienbalsiai nutarta per laikraščius užprotestuoti prieš tokį melagingą "Pranešimą" ir apskelbti visuomenei apie parapijos stovį.

Po pranešimu, apart centralinio komiteto, yra arti 40 parašų.

Dėlei Petrausko-Tananevičiaus kivirčų. Prieš kelis metus J. Tananevičia, "Kat-ko" leidėjas, buvo nupirkęs nuo Miko Petrausko tulus jo muzikališkus veikalus. Dėlei to pirkimo vėliaus išėjo smarkųs nesusipratimai, kurie visiškai tarp judviejų pagadino santikius. Iš šalies žiurint, išrodė, kad ar viena ar kita pusė tikrai nežinojo, ką parduoda, ar perka. Dabar p. M. Petrauskas "Vien. Lietuvninkų" išskaitliuoja visus veikalus, kuriuos jis sakosi p. Tananevičiui pardavęs, lygiai ir tuos veikalus, kurių jis sako dar nepardavęs. Tananevičiui, anot p. Petrausko, parduota apie 30 smulkesnių veikalėlių. Prie šios progos p. Petrauskas jaunuomenės vardu truputį parugoja už tai, kad p. Tananevičia supirkęs tiek veikalų, o tik 11 jų išleidęs, ir todėl jis, Tananevičius, nusidedąs prieš "musų dailės auklėjimą ir prieš jaunuomenę, kuri geidžia turėti ką nors naujo ir savito."

Kadangi toks įvykusis tarp pp. Petrausko ir Tananevičiaus nesusipratimas yra dėlei daugelio priežasčių negeistinas, tai męs norėjome sužinoti, kurioj ištikro pusėj yra kaltė ir tyčiai pasiklausėm p. Tananevičiaus, ką jis iš savo pusės gali į tokį p. Petrausko pagarsinimą pasakyt.

Vos tik mums apie tai užsiminus, p. Tananevičiui, kaip sakoma, "užvirė kraujas":

— Žinote ką, —tarė jis,—p. Petrauskas sakosi, kad jis esąs nuskriaustas, aš gi vėl jaučiuosi p. Petrausko nuskriaustu. Todėl ir nežinia, kam iš musų tikėti. Kad parodyti mano poziciją šiame reikale teisingoj šviesoj, aš darau tokį pasiulijimą:

Tegul p. Petrauskas sugrąžina man visus kaštus, kuriuos, aš, beturėdamas su juom reikalus, padariau, tai aš su mielu noru grąžinsiu jam visus jo man parduotus veikalus ir dar nuleisiu jam nuo tos sumos 30% "komišeno." Iš šito jųs galite sau manyti, kaip norite, apie skriaudą, ir kas ją turėjo."

Taigi, kaip matyt, nesusipratimas tarp abiejų pusių ištikro buvo, ir dar yra, didelis.

Kalbina išmesti humbugiškus apgarsinimus. Pagalios ir "Kova" prabilo apie "stebuklingus" daktarų apgarsinimus. Ji kreipiasi prie sąjungiečių, kad sąjunga jau privalėtų apvalyti "Kovą" nuo tokių "Cudaunų profesorių, kurie pasekmingai palengvina tik mulkių žmonelių kišenius." "Kova" paduoda ir priežastis, kurių dėlei tuos apgarsinimus reikėtų dabar išmesti. Ji rašo: "Jau šešiolikoje valstijų yra priimta įstatymai, draudžianti dėti tokius apgavingus apgarsinimus į laikraščius. Gal neužilgo tas atsitiks ir Philadelhpijoj; bet "Kova" turėtų nuo jų apsivalyti da pirma, negu bus valdžios priversta. Nes tada jau niekas "Kovai" dėkui nesakytų už "ištrėmimą stebuklingų" daktarų, kaip dabar nieks nedėkuoja "Lietuvai" ir "Katalikui."

Teisybė, nuo "Kovos" męs padėkavonės neturime, bet užtai turime "čielą bušelį" nuo žmonių, kurių padėką męs gal labjaus branginame už "kovišką" padėką. Męs jų negarsiname, nes ne dėl "padėkų" tuos apgarsinimus iš savo skilčių išmetėm. Jeigu "Kovai" kartais tų padėkų trūktų, tai męs kokį "pusbušelį" galėtume jai draugiškai nuo savęs paskolinti.

Męs neesame blogi žmonės, ir mums bus smagu prieteliui nelaimėj pagelbėjus. Męs tą padarytume, net nežiurint ir į tai, kad "Kova" yra nemandagi ir pikčiurna: ji "neduoda mums kredito" net ir už tą, už ką ji, jeigu butų "lady," turėtų bent šiokį-tokį "kreditą duoti." Bet męs jau prie to pripratom ir nei pykti nemanome, nes į stebuklus netikime: kas girdėjo, kad "Kova" ir jai panašios "leidės" kadanors "duotų kreditą" nesavo plauko žmogui?...

Geri darbai yra socialistų monopolis. Męs dar nepastebėjome, kad musų "Kova" butų pripažinusi kokiam nors nesocialistui nuopelną, ir todėl, nesusilaukę "Kovos" padėkos už humbugiškų apgarsinimų išmetimą, visai nesupykome.

Fordas paskyrė savo darbininkams dešimts milionų doliarių, padvigubino jų algas ir visgi negavo nuo "Kovos" ne tik padėkos, bet nei gero žodelio už tai. Jis (Fordas) už tai bent galėtų pasiusti, bet mums.... neužsimoka nei "klapatytis..."

Laikraščių botagas. Paskutiniame "Saulės" numeryj skaitome, kad Dr. Stankus iš Philadelphijos apskundęs ir "Saulę" už jo "garbės plėšimą ir biznio gadinimą." Dr. Stankus, matomai, drąsus vyras. Tai jau antrą bylą jis prieš laikraščius užvedė bėgyje vos kelių mėnesių: pirma byla užvesta prieš "Dilgėles" irgi ne už ką kitą, kaip už tą patį "garbės plėšimą ir biznio gadinimą." Visa bėda, matote, tame, kad šis daktaras, eidamas stebuklingų institutų ir klinikų pėdomis, pradėjo pats vartoti "stebuklingus apgarsinimus," kuriuos rimtų daktarų draugijos pasmerkia, kaipo netikusius ir daktarų profesijai gėdą darančius. Laikraščiai apie tai paminėjo, o daktaras Stankus — garsus Dr. Stankus, kaip jis save garsino—pukšt, juos už tai teisman!

Tikras laikraščių botagas, galėtum pasakyt! Vienok, rodos ne pro šalį butų žinoti ir tai, kad botagas turi du galu, ir, ažuot kitus išplakus, žmogus ir pats gali botkočiu per galvą gauti.

"Saulė," matomai, visiškai "juokus sau iš tos bylos daro," nes, pranešdama apie tai, taip angliškai baigia:

> **"Start the band professor! — The "Stankus Tango," played by the augmented orchestra "Saulė" and "Dilgėlės." (Pradėk muziką, profesoriau! — "Stankus Tango," kurį grieš padidintoji "Saulės" ir "Dilgėlių" orchestra).**

Čia reik taipgi pridėti ir tai, kad nesenai Amerikos Lietuvių Daktarų Draugiją išnešė rezoliuciją, kurioj nupeikė Dr. Stankaus apgarsinimus, pripažindama, kad "tokių apgarsinimų joki save gerbiantieji ir sąžiningi daktarai nevartoja."

Mums išrodo, kad ažuot su laikraščiais hecas kėlus, geriaus butų prisilaikyti daktarų profesijinės etikos ir sąžiningą praktiką vesti be jokių humbugiškų apgarsinimų ir be gydymų laiškais.

Laikraščiams gi, ažuot po teismus valkiotis, ar negeriaus tuos daktarų draugijų pripažintus humbugiškais "stebuklingus" apgarsinimus visiškai išmesti?

Juk jeigu kas žmones išnaudoja, jeigu kas tikrai kruvinus skaitytojų centus čiulpia, tai, be abejonės, tą daro tie humbugiški "stebuklingi" "didžiųjų daktarų," "Klinikų" ir "Institutų" apgarsinimai.

Laikas jiems eiti lauk iš lietuvių laikraštijos!

Keletas skaitlinių. "Tėvynėj" paduodama keletas akyvų skaitlinių apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoj:

SLA. nuo pat savo pradžios iki 1914 m. išmokėjo įvairių pašelpų $100,230.26. Vienais tik 1912 m. išmokėta pomirtinių $12,227.80; pernai išpuolė daug mažiau — tik $7,462.50 ir $2,488.55 pašelpos ligoje. Naujų narių 1913 m. SLA. įgijo 1,709; jie neša apsaugos $130,250.00. Žingeidu taipgi kaip auga piniginis SLA. stovis. Pinigų iždė buvo: Pradedant 1912 m. — $11,267.87; 1913 m. — 13,-603.07; pradedant 1914 m.—$25,-706.46. Visas SLA. turtas išnešė: 1912 m.—$51,274.35; 1913 m.—$52,517.97, o 1914 m.—$64,620.36.

Skaitlinės gana įspudingos, ir parodo, kad SLA. smarkiai žengia pirmyn.

Tėvynės Mylėtojų Draugija, kaip parodo tik-ką apgarsinta jos iždininko, p. Povilaikos, atskaita, turėjo pernai $1,302.55 įplaukų ir $519.22 išlaidų. Draugijos turtas išneša gyvais pinigais 2,234.79. Tame skaitliuje yra 1,014.44 geležinio kapitalo, į kurį eina 10% nuo visų draugijos įplaukų.

"Laimė" visgi žada eiti. Nesenai buvo paskliedęs gandas, kad Clevelande žada pradėti eiti naujas lietuvių laikraštis. Vėliaus pasirodė nekuriuose laikraščiuose žinios, buk "Laimė" mirė, dar negimusi. Dabar "Laimės" sumanytojai "Vien. Lietuvninkų" praneša, kad sumanymas leisti laikraštį Clevelande visgi nemiręs, tik "sunku Clevelande ką nors veikti, nes labai žemai susipratime stovi lietuvių jaunimas." Kada tas laikraštis pasirodys, dar nėsą nutarta. Po pranešimu pasirašo: M. L. Mašas, A. J. Naunčikas, K. Zacharevič ir P. Gutka.

Teatro žurnalas. Išėjo pirmas numeris "Veidrodžio," mėnesinio žurnalo, pašvęsto teatro ir scenos reikalams. Laikraštį leidžia tam tikra bendrovė "Veidrodis." Redaktorium pasirašo Br. Vargšas, autorius kelių teatrališkų veikalėlių. Prenumerata metams išneša $2.00. Antrašas: "Veidrodis," 1671 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

"Lietuvos Žinių," "Ukininko" "Bendrijos" bendrovė prašo mus pranešti, kad vienintėliu jos atstovu Amerikoje yra p. V. K. Račkauskas, kuris yra įgaliotas rinkti tai bendrovei pajus, prenumeratą ir atlikti visokius dalykus tos firmos vardu. Reikalui esant, prie jo reik ir kreiptis antrašu: Madison Sq. Station, Box 204, New York, N. Y.

K. Aušris.

ŠIŲ DIENŲ PASAKA.

(Tąsa iš 6-to num.)

— Aš nuėjau,—pasakoja Howe—į pačią širdį senojo Londono, į kreivas gatveles netoli Anglijos Banko, per kurį pulsuoja tolimiausi pasaulio kampai, ir pagalios radau Danų Exportavimo Draugijos ofisą. Ofisas niekuom nesiskyrė nuo kitų Londono ofisų, išskyrus tai, kad jis buvo užlaikomas Danijos farmerių naudai. Šisai ofisas buvo filija ko-operatyviškos draugijos, per kurią daniečių farmų produktai, milionų doliarių vertės, po visą Didžiąją Britaniją yra kasmetai išplatinami. Pirm to, privatiška kompanija turėjo kontraktą pristatymui šių visų produktų Anglijos gyventojams, bet ji virto monopoliu. Tada ji nukirto kainas daniečiams už jų pristatomus lašinius ir podraug pakėlė kainas vartotojams Anglijoj. Tas, žinoma, buvo bloga farmeriams; buvo bloga ir jų reputacijai (geram vardui). Taigi Danijos farmeriai susitarė ir suorganizavo ko-operatyvišką exportavimo (išvežimo) kompaniją, kuri pardavinėtų jų locnus produktus ir savo locniems kostumeriams. Taip darydami, jie pasilikdavo pelną patįs sau. Jie lyginai apsaugojo savo "Trade Mark" (prekybos ženklą), gvarantuodami už savo produktų gerumą.

Mano žingeidumas sulyg Danijos vis augo. Štai yra šalis, kuri, rodos, ištikro surado budą suardymui monopoliaus (trusto), nekemšant nieko į kalėjimą. Sekančią dieną aš buvau jau Hamburge ir po dienos kelionės skersai Daniją atsiduriau Kopenhagene.

Važiuodamas skersai smiltinę (pieskinę) šalį, nutaškuotą kaimais ir nesuskaitomomis mokyklomis ir bažnyčiomis, aš turėjau progą pažinti, kaip sunkiai čia žmonės kovojo su skurdu-biednyste, nes aišku buvo, kad žemė buvo toli-gražu nederlinga.

Vienok aš nesilsėjau Kopenhagene. Aš leidausi keliauti toliaus į kaimą, kur gyveno farmeris, kurio numerį nusikopijavau nuo kiaušinio lukšto, budamas Londono restauracijoj. Jį sujieškoti man nebuvo labai sunku, nes ko-operatyviška kiaušinių draugija man tame pagelbėjo. Matote, kiekvienas farmeris turi savo numerį, pagal kurį galima pažinti jo pristatomus kiaušinius.

Galų-gale atradau tą kaimą ir dar labjaus nudžiugau, sužinojęs, kad farmeris kalba angliškai (kaip ir daugelis daniečių farmerių).

Jis, matomai, labai užsinteresavo tuomi, kad amerikonas atvyko į Daniją, ir papasakojo man savo šalies istoriją (kaip daug lietuvių-farmerių galėtų tai padaryti? **K. Auš.**) ir savo locno gyvenimo istoriją, kuri, kaip vėliaus persitikrinau, yra panaši į šimtus tukstančių kitų farmerių.

Jo farma buvo tiktai 15 akrų; savo keliu, tas skaitėsi jau daugiau negu vidutiniška farma, nes iš 248,000 farmų visoj šalyj, 133,-000 farmų yra mažesnės negu 13½ akro, ir tiktai 8,000 farmų yra tokių, kurios turi daugiau negu 150 akrų. Danijoj yra 68,-000 farmų, kurios, abelnai paėmus, turi mažiaus negu pusę akro (Akras beveik lygus vienam margui, arba pusei desiatinos **K. A.**). Šių farmelių savininkai vadinasi Husmandais, — žmonės, kurie apdirba savo locnas farmeles ir pasisamdo dirbti pas kitus didesnius farmerius. Vėliaus aš persitikrinau, kad žmogus ant 5 akrų farmos labai gražiai ir su savo šeimyna išgyvendavo. Jis turėjo keletą karvių, ir apie tuziną, ar daugiau kiaulių. Žaliumynų jam užtekdavo nuo jo locnos farmos, o kiaušinius ir naminius paukščius jis exportuodavo podraug su savo turtingesnio kaimyno (susiedo) produktais. Savo keliu, Hunsmandas nėra skaitomas ukininku. Jis, ištikrųjų, yra agrikulturos darbininkas su mažu šmoteliu savo locnos žemės. Tik tie, kurie turi didesnes farmas, nuo 15 iki 50 akrų, taip kaip maniškis farmeris, pas kurį svečiavausi, yra vadinami ukininkais.

Kelios dešimtįs metų atgal, kaip man pasakota, Danija niekuom ypatingu nesiskyrė nuo kitų Europos kraštų. Farmeriai buvo tamsųs ir suskurdę. Kada 1864 m. Vokietija atėmė nuo Danijos Schleswig-Holsteiną, geriausią Danijos dalį, daniečių patriotizmas (tėvynės meilė) prabudo ir sukilo. Jie pamatė, kad jie turi kuogeriausiai aprupinti savo likusią šalelę. Permaina prasidėjo nuo įvedimo naujo apšvietos systemo, iš ko galima net ir Amerikai pasimokinti. Šita apšvieta buvo nukreipta ton pusėn, kad paraginus žmones prie žemdirbystės ir prie dalykų, kurie yra jiems kasdieniniame gyvenime reikalingi.

...Aš atlankiau vieną vidutiniųjų mokyklų ir persitikrinau, kad panašių mokyklų niekur savo gyvenime nemačiau. Mokinimosi kursas traukiasi penkis mėnesius; vaikinai ir vyrai lanko mokyklą žiemos laike, merginos gi —vasarą. Mokiniai yra visokio amžiaus. Jose nėra jokių egzaminų, nevartojama taipgi jokių rankvedžių. ...Nežiurint to, persitikrinau, kad mokyklose viešpatauja didelis entuziazmas (užsidegimas, upo pakilimas). Niekas nedabojo laikrodžio (kaip greičiaus lekciją pabaigus). Darbas eina visą dieną, o dažnai net ir vakaran užsitraukia. Buvo mokinama čia danų literaturos, lyginai knygvedystės ir biznio reikalų. Čia taipgi buvo kliasos pieninininkystės, chemijos ir ko-operatyviškų draugijų vedimo. Į Danijos istoriją ypatingai buvo atkreipiama atyda, nes pirmutinė mokyklos užduotis yra patriotizmas. Vakare dideli ir maži susėsdavo ratu mokyklos kambaryj ir dainuodavo dainas.

Šitos mokyklos lankymas—tai kiekvieno ukininko didžiausia ambicija (pasididžiavimas). Šito jie laukia, šitam dalykui jie pinigus čėdija. Išviso šioj mažytėlėj šalyj, nedidesnėj už Massachusetts valstiją, yra 42 tokios augštesnės mokyklos. Už mokslą ir pilną užlaikymą laike penkių mėnesių reik mokėti tik 40 doliarių, o priimama jon tik nuo 18 metų; taigi visi mokiniai ir mokinės yra jau suaugusios ypatos.

Nors šios augštesnės mokyklos yra labai svarbios, tačiaus jos tveria tik mažą dalelę Danijos puikaus apšvietimo systemo. Danija, turbut, ar nebus labjausiai apšviesta šalis visame pasaulyj. Skaitlius nemokančių skaityt-rašyt yra dar mažesnis negu Vokietijoj. Danijoj iš 10 tukstančių ypatų tik du rasi nemokančiu skaityti-rašyti, tuomet kada Vokietijoj tame pačiame skaitliuje rasi 7 tokias ypatas. Taigi, sulyg to, išpultų, kad ant pustrečio miliono gyventojų visoj Danijoj yra tik 250 ypatų, visai nemokančių nei skaityt, nei rašyt. Ištikro, sunku tad Danijoj tokį žmogų ir su žvake surasti. Ne pro šalį bus čia atsiminus ir apie musų Lietuvą. Ji gyventojų turi daugiaus. Bet, sakysim, kad ir Lietuvoj yra tiek pat gyventojų, kiek Danijoj,—taigi pustrečio miliono. Męs, lietuviai, neturime statistiškų žinių apie tai, koksai ištikro yra pas mus nuošimtis nemokančių rašyti-skaityti. Bet visgi galima tai įspėti. Pagal labjausiai pataikaujantį apskaitliavimą, turėtume pripažinti, kad beveik kas trečias-ketvirtas lietuvis yra analfabetas, t. y. nemokantis rašyti-skaityti. Jeigu taip, tai ant pustrečio miliono lietuvių išpultų nuo 600 tukstančių iki 800 tukstančių žmonių nemokančių nei rašyt, nei skaityt. Sulyginus tą skaitlinę su Danija, kur, kaip matėm, ant tokio pat skaitliaus išpuola jų vos 250, lengva yra pastebėti skirtumą. Iš to lengva taipgi suprasti, kodėl tokia šalis, kaip Danija, kur žemė daug prastesnė už musų Lietuvos žemę, yra vienok daug turtingesnė, daug geriaus pasilaikanti negu musų Lietuva. Apšvieta iš suskurdusių tamsių Danijos farmerių padarė visai kitokius žmones. Howe taip toliaus apie daniečius pasakoja:

— Danijoj su tamsumu vedama stačiai karą. Sakoma, kad danietis ukininkas eis darban greičiaus be pusryčių, negu be rytinio laikraščio; jis keletą mylių nutrepsės, kad dalyvauti kokiame nors politiškame mitinge. Daniečiai turi dvi jautrias stygas—politiką ir apšvietimą. Valdžia siuntinėja mokytojus, kurie kalba apie namų visokius reikalus ir apie pieninininkystę. Prelegentai eina iš universitetų, kad pamokinus liaudį istorijos ir politikos, žemdirbystės dalykų, knygvedystės ir visako, kas ukininkui gali but naudinga. Ir maniškis ukininkas, pas kurį aš svečiavausi, turėjo gerą supratimą beveik apie bile kokį politišką klausimą, kokį jam galėtum užduoti, ir čia pat jis tau turėjo gatavą į tai atsakymą ir savo pažvalgų apgynimą. Jis turėjo labai plačias žinias apie farmerystę, apie naminių gyvulių auklėjimą ir apie žemdirbystės chemiją... Farmerystė buvo jo gyvenimas. Jis juomi taip persiėmė, persisunkė, kad tame matėsi tikroji kultura. Tą patį galima pasakyti ir apie kitus farmerius. Jie su tokiu užsidegimu kalbėjo, sakysim, apie kiaulių ir gyvulių auginimą, kaip bibliofilas, suradęs neišpasakytai retą ir brangią knygą. Ukio gyvenimas yra daniečiui pilnas gyvybės ir žingeidumo.

Tame yra antra Danijos gerovės paslaptis. Žmonės yra apšviesti, ir apšviesti kaip sykis tuose dalykuose, kokį jiems labjausiai reikalingi.

Grįšime atgal. Ištyrinėti, sujieškoti, kad vienas kiaušinis, panašus į milionus kitų kiaušinių, parduodamų New Yorko restauracijose, paeina nuo farmos iš Illinois, butų tokia užduotis, kurią gal tik Sherlock Holmes*) išrištų. Bet šitą Danijos kiaušinį buvo labai lengva sujungti iš Londono pačios širdies net su svetimu kraštu, nes mano prietelius, matote, buvo narys ko-operatyviškos kiaušinių organizacijos, kuri, kaip tinklu, uždengia visą Daniją ir užlaiko savą svetimtautišką filiją Londone, kaip ir daugybė kitų privatinių biznių.

Šita organizacija turi 40,000 sąnarių-farmerių, kurie veikia išvieno, perka ir parduoda išvieno, ir varo savo ko-operatyvišką biznį, siekiantį šešių milionų doliarių apyvartos į metus,—varo jį mažomis grupelėmis, išmėtytomis po Danijos kaimus, ir turi savo centralinį pildomąjį komitetą Kopenhagene. Kiekvieną savaitę kiaušiniai surenkama nuo farmerių; ant kiekvieno kiaušinio yra paženklintas to farmerio numeris ir diena, kada jis juos pristatė. Tokiu budu bile koks nusiskundimas ant kiaušinio negerumo tuojaus gali buti ištirtas ir nors iš Londono, ar iš kito kokio nors pasaulio kampelio, kaip siulu iki kamuolio, gali prieiti prie tos ypatos, kuri už jo gerumą turi atsakyti. Kiaušiniai išpradžių surenkama iš "ratelių" (sakytum, kaimų), paskui iš distriktų. Galų-gale jie siunčiama Kopenha-

*) Sherlock Holmes, pagarsėjęs detektyvas.

genan išvežimui į kitas šalis. Šitas kiaušinių rankiojimas yra, neišyginant, kaip krasos (pačto) systemas. Kiekvienam farmeriui organizacija duoda kreditą už jo pristatytus kiaušinius ir jam vėliaus užmokama tiek, kiek gaunama už kiaušinius Londone, atitraukus nuo to pristatymo (pervežimo) lėšas, kurios yra labai mažos, nes visi perkupčiai tokiu budu yra prašalinti ir farmeris, budamas Danijoj, teisybę pasakius, parduoda stačiai, be jokios tarpininkystės savo kostumeriams Anglijoj. Kiaušiniai privalo buti švieži. Juos, pirm siuntimo iš Kopenhageno Londonan, egzaminuoja elektriška šviesa, ir, jeigu jie pasirodytų seni ar sugedę, farmeriui užtai uždedama pinigiška bausmė.

Todėl, dėlei savo gerovės, jie yra Anglijoj gerai žinomi ir atneša farmeriui pusėtinai augštą pelną. Jie yra gerai apipokuoti ir atydžiai išsortuoti. Tokiu budu Danijos farmeris žymiai pakėlė Danijos kiaušinių prekę; panašiais rupestingumo budais jis padvigubino kainas ir savo išdirbamo sviesto.

Prasidėjus šiam ko-operatyviškam judėjimui, iš Danijos exportuota (išvežta) kiaušinių ant $2,000,000 daugiau negu jų importuota (įvežta). Iki 1909 metų exportavimas perviršijo importavimą jau $7,000,000 į vienus metus. Tuom pačiu laiku naminių paukščių (vištų, ančių ir žąsų) skaitlius išaugo nuo 5,900,000 iki 11,800,000.

(Užbaiga sekančiam numeryj.)

Kaip Čia Padarius?

Kaip lengviaus kelmai išnaikinti. "Michigano Ukininkas" klausia "Lietuvos" num. 5-me patarimo, kaip lengviaus aržuolinius ir pušinius kelmus išnaikinti, ir taip, kad jie atžalų neleistų.

Aš turėjau su tuom reikalu patyrimo ir todėl patarčiau "Michigano Ukininkui" sekančiai padaryti:

Ar aržuolinių, ar kitokių kelmų naikinimui aš vartodavau vienodą budą. Darbą geriausiai pradėti rudenyj, arba žiemos laike, jeigu nedaug yra sniego, o dažnai lyja. Kelme reik prigręžti skylių—juo didesnis kelmas, juo daugiaus skylių. Gręžtas turi but nemažesnis, kaip vieno colio "drutumo." Šiose skylėse reik pridėti salietros ir palikti lig pavasariui, pakol viskas neišdžius ir pakol vanduo neišgaruos oran. Salietra tuomet bus jau į medį įsigėrusi ir ji medį apmarins taip, kad jis atžalų nepajiegs leisti. Gegužės, ar birželio mėnesyj visus tokius kelmus reik uždegti. Kelmai išdegs iki paskutinei šaknelei, jeigu tik žemė bus atsakančiai sausa.

Salietros reik dėti pagal kelmo didumo: ant 20 colių "druto" kelmo reik vartoti apie ¼ svaro salietros. Pudinimas kelmų yra tuomi neparankus, kad jis užima daugiaus laiko ir daugiaus darbo reik padėti. Viršminėtą budą aš pats mėginau ir jis visados duodavo geras pasekmes: kelmus gražiai išnaikindavau ir žemę apdirbti budavo po to lengva.

"Lietuvos Ukininkas," J. Š.

Kada geriausiai sodinti eglaites? Štai atsakymas į "Michigano Ukininko" klausimą, tilpusį "Liet." num. 5-me:

Eglaitės, kaip ir kiti medžiai, yra geriausia sodinti anksti pavasaryj—todėl, kad rudenyj pasodinus, medelis per visą žiemą serga; pavasaryj, išleidęs lapelius, labai vargingai išrodo. Kiek man žinoma, visados buva geresnės pasekmės, sodinant eglaites pavasaryj—geriaus bujoja ir per pirmą vasarą gerai spėja įaugti. Sodinant medelius, reik nepamiršti šių dalykų: 1) reik gerai tėmyti, kad skiriamas sodinimui medelis turėtų geras šakneles, ne visai trumpas; 2) pasodinus medelį, reik daboti, kad žemė nebutų labai sukietėjusi, ir todėl reik laikas nuo laiko ją su šakutėmis sujudinti; taipgi reik neleisti, kad žolė aplink jį augtų. Visa tai butinai reik daboti, jeigu norima, kad medeliai gražiai išaugtų.

A. Zelanus, Massachusetts'o Uk.

TAFT'AS ATEIVIŲ APGINIME.

Pereitame numeryj prižadėjome plačiau supažindinti skaitytojus su žingeidžiu buvusio Suv. Valstijų prezidento Taito straipsniu, kuriame jis pakelia iki šiol dar beveik negvildentą, o vienok labai ateiviams svarbų klausimą. Čia liuosai verstomis ištraukomis jo turinį paduodame:

— Ar privalo Suvienytų Valstijų valdžia apginti ateivių teises, kurios jiems suteiktos tarptautiškomis sutartimis?—klausia autorius savo straipsnio antgalvyj, ir visu savo straipsnio turiniu jis prirodo, kad Suvienytos Valstijos, padariusios sutartis su kitomis tautomis ir tose sutartyse gvarantavusios ateiviams lygias su amerikonais teises, savo prižadų nepildo. O tas yra negerai. Tas yra neteisinga,—dar labjaus, tas yra pavojinga kiekvienos šalies valdžiai, nes šiais laikais visų šalių valdžios yra po savo žmonių įtekme. Išvesti tuos žmones iš kantrybės yra gana pavojingas dalykas, nes šalies opinija šiais laikais gali priversti bile kokią valdžią apskelbti karą, nors ir prieš jos norą.

"Iki devyniolikto šimtmečio,—rašo W. H. Taft,—karai kildavo daugiausiai iš dinastijų (karališkų giminių) reikalų ir iš karalių saumylystės bei jų tarpsavinės neapykantos, bet dabar tarp tautų, turinčių pastovias valdžias, karai retai kada kįla priešais didesnės dalies tos tautos visuomenės noro. Net ir tokia viešpatija, kaip Rusija, kurios valdžioj žmonės, sakoma, neturi didelio balso, buvo priversta padaryti santaiką laike Japonų karo labjausiai todėl, kad jos visuomenė buvo priešinga to karo tęsimui."

Todėl, ramybės tarp tautų palaikymui yra labai svarbu, kad valdžia greitai ir teisingai išpildytų tai, ką ji kitų viešpatijų žmonėms yra pažadėjusi. Kada tie žmonės kenčia skriaudą, jie nejieškos tam vaisto "delikatnuose" dipliomatiškuose ginčuose, bet kreipsis pirmiausiai prie padarytos tarp dviejų šalių sutarties-kontrakto, ir jeigu šisai kontraktas yra laužomas, jeigu jų brolius skriaudžiama ar persekiojama, tai tada jų pykimas lengvai gali privesti prie karo tarp tų dviejų šalių.

Tautinis jauslumas.

"Laike vieno mano atsilankymo Japonijoj,—rašo toliaus p. Taftas, kuris tuomet buvo karo ministeriu,—aš turėjau smagumą susieiti ir pasikalbėti su Grovu Hyashi,—vienu iš didžiųjų tos stebėtinos imperijos dipliomatų (dar tik nesenai mirusiu). Mudu atvirai svarstydavova santikius tarp Japonijos ir Suvienytų Valstijų, ir jis atvirai pasakė, kad jis pilnai tiki man, kada aš pasakiau, jog Suv. Valstijos neturi noro vesti karą su Japonija, bet, priešingai, geidžia jo išvengti visais galimais garbingais budais. Jis lygiai išreiškė viltį, kad ir aš jam patikėjau, kada jis užtikrino, kad Japonijos Imperija ir tie, kurie atsako už jos valdžią, yra lygiai persiėmę geismu užlaikyti tarp šių šalių ryšius tvirtos ir pastovios ramybės. 'Bet,'—patėmijo jis,—'musų žmonės labai išaugo savo tautinėj sąmonėj. Jie laimėjo pasisekimą kaip civiliškuose, taip ir kariškuose reikaluose. Jie persiėmė karšta meile kaip savo krašto, taip ir savo vientaučių ir jie turi, ką jųs pavadintumėte "patriotiškąjį susipratimą." Kaip ten nebutų, jų tautiškasai jauslumas sustiprėjo, ir dėlei to jie giliai atjaučia neteisybę, ar pažeminimą, kokiu juos bile kas bando pavaišinti svetimoj šalyj. Vienatinis karo pavojus, kurį aš galiu išsivaisdinti, butų tas, kuris išaugtų iš skriaudimo musų žmonių, gyvenančių po prižadėta Suvienytų Valstijų globa,—kada beteisis minių gvoltas butų nukreiptas prieš juos, kaipo japonus!

Kas yra teisinga, kalbant apie šių dviejų šalių santikius, tas gali buti teisinga, kalbant ir apie Suv. Valstijų santikius su bile kuria kita tauta. Beveik su visomis tautomis męs turime padarę sutartis, kuriose kiekviena pusė užtikrina, kad po jos vėluva gali liuosai gyventi kitos pusės piliečiai ar pavaldiniai, ir lygiai su savaisiais jiems bus suteikiamas apsaugojimas jų gyvasties, laisvės ir nuosavybės.

Šitas paprotis nyksta.

Nuo 1811 m. buvo daug atsitikimų, kur išsiveržė minios gvoltas priešais ateivius,—jie buvo užmušinėjami arba sunkiai sužeidžiami. Ir nors situose visuose atsitikimuose męs neprisiimdavom ant savęs atsakomybės, Kongresas paprastai užmokėdavo tiems, kurie buvo sužeisti, arba šeimynoms tų, kurie buvo užmušti. ...Aš negalėjau atrasti nei vieno tokio atsitikimo, kur kaltininkai šitų baisenybių butų buvę nubausti. Visuose atsitikimuose vietinės valdžios, matomai, užjausdavo minios dvasiai ir tikslui, arba buvo jos taip įbauginti, kad niekados kaip reik neištirdavo. Taigi ir pasekmės budavo tokios: pirmiausiai—minia; 2) kriminalis užpuolimas, arba žmogžudystė ir nuosavybės sunaikinimas 3) valstijos neva tyrinėjimo farsa, 4) atlyginimas sužeistamjam, arba užmuštojo šeimynai ir 5) pilna neatsakomybė prasižengusiųjų kaltininkų.

Toks surašas begėdiškų, nenubaustų nedorybių eina nuo 1811 m. net iki 1910 m. ir tas nėra rekordu, kuriuomi męs (amerikonai) galėtum didžiuotis.

Čia aš ir noriu apsvarstyti, ar negalima ką-nors padaryti, kad atmainius tokį dalykų padėjimą; jis jau įsivyravo nuo taip senai, kad virto beveik paprociu. Aš menu, kad galima šį-tą padaryti per musų Federališką legisliaturą, kuri suteiktų pildomajai ir teismo valdžioms galę sustabdyti šituos kriminališkus prieš ateivius prasižengimus ir nubausti kaltuosius."

Musų juokingi prižadėjimai.

Dėlei tokių atsitikimų, kai-kada ryšiai tarp Suv. Valstijų ir tų šalių, kurių piliečiai panašiu budu buvo nuskriausti, labai įsitempdavo, kildavo kaip kada net karo pavojus. Kada kita viešpatija pareikalaudavo nuo Suv. Valstijų pasiaiškinimo, tai Suv. Valstijų užrubežinis departamentas atsakydavo, kad Federališkoji Suv. Valstijų valdžia neturi teisės užvesti bylą federališkuose teismuose, nes tai atskirų valstijų naminiai reikalai, o Washingtono valdžia, sulyg konstitucijos, neturi teisės kištis į valstijos naminius reikalus. Nuskriaustieji, girdi, turi tas pačias teises, kaip ir tos valstijos piliečiai ir gali kreiptis į vietinius teismus. O vietiniai teismai, kaip jau matėm, puikų jiems apgynimą duoda. Ištikro, tokį neišmintingą sutvarkymą retai kur rasime. Taigi ir teisingai W. H. Taft užtėmija:

"Męs duodame prižadėjimą, o po to leidžiam kam kitam tą prižadėjimą išpildyti, o kada tas kas kitas jo neišpildo (jie niekados nepildo), tai męs sakome: "Męs už tai neatsakome. Tai yra keno kito kaltė... Vienok jųs daugiaus apie tai nekalbėkit. Męs užtepsim jusų žaizdas trupučiuku pinigų, o kiek jų tam užtepimui reikės, tai męs patįs nuspręsim."

Iš praeities patyrimo męs žinome, kad panašiuose atsitikimuose niekados nėra nei mažiausios vilties pasiekti bausme tuos, kurie tokias žmogžudystes papildė. Panašiuose atsitikimuose "džiurės" yra renkamos iš artimiausios apielinkės to kaimo, ar miestelio, kur toks kriminalas atsitiko. Beveik niekados nepasitaiko, kad "grand džiurė" perleistų apkaltinimo aktą, o jeigu kartais ir praleidžia, tai teismo "džiurė" vėl susideda arba iš pačių kaltininkų, arba iš jų giminių ir kaimynų, ir prie tokių išlygų visas teismo procesas yra gryna farsa (juokinga žaismė).

(Pabaiga bus).

STAIGIAI UŽKLUPO.

Raulas — Juozai, kaip manai, ar aš kvailas?

Juozas — Žinai, aš to netvirtinčiau, bet tu mane taip staigiai užklupai, kad aš nežinau, kaip prirodyti to klausimo nepamatingumą.

Pašnekėlių Kampelis.

396. Kaip viduriniuose amžiuose budavo apginama moterių garbė? Vidurinių amžių laikuose buvo išsiplatinęs taip vadinamas "Dievo teismo" paprotys. Daugelis visokių bylų budavo pavedama šiam teismui. Kame buvo jojo turinys? Kaip iš paties vardo matyt, nusprendimo teisė buvo, taip sakant, atiduota Dievui. Dalykas buvo šiame. Kuomet byla negalėjo buti išrišta paprastu keliu, tai abudu bylininkai buvo kviečiami stoti dvikovin tarp savęs. Apgalėjusis dvikovyje drauge su tuom skaitėsi ir bylos išlošėju. Žmonės dvikovio išrišime matė Dievo pagelbą teisingajai pusei.

Dievo teismo paprotys buvo taip išsiplatinęs ir taip įsigalėjęs, kad turėjo net įtekmę išsidirbime kito papročio, kurį galima pavadinti pirmojo atžala. Tai buvo moters garbės apgynimo dvikovis, į kurį pati moteris stodavo savo apgynėja. Frankonijoje, Vokietijoje, visas dalykas sekančiai atsibuvo:

Jeigu koksai nors vyras įžeisdavo moters garbę, ta pati moteris turėjo pilną teisą savo įžeidėją šaukti dvikovin. Dvikovio vietoje pastatydavo kedes teisėjams, kuriuos ratu apsupdavo žiurovai. Rato viduryje iškasdavo apie tris pėdas gilią duobę, į kurią vyras turėjo įlipti ir tiktai su trumpu "kucium" rankoje turėjo gintis nuo moters. Moters gi ginklas buvo lanksti, plona gluosnio lazda, prie kurios galo buvo pririšta škepetaitė su svarą sveriančiu akmeniu josios viduryje. Priegto moteris turėdavo gana didelį, 10 pėdų skersai, žemės plotą, kad ant duobėje stovinčiojo vyro užpuldinėti. Pačios gi kovos sąlygos taipogi nebuvo vyrui prielankios. Taip, jeigu, vyras, besigindamas, palytėjo žemę, tai buvo skaitoma jam viena klaida. Jeigu tokių klaidų padarydavo tris, arba jeigu moteriai pasisekdavo jįjį nuginkluoti, tai yra atimti "kucių," tai vyras budavo skaitomas apgalėtu. Tuomet jįjį atiduodavo budeliui, kurisai, atlikęs savo darbą, lavoną palaidodavo toje pačioje nelaimingoje duobėje.

Tačiaus ne taip tai bepavojinga buvo viskas ir moteriai. Jeigu vyrui pasisekdavo atsilaikyti prieš moters užpuolimus, arba ištraukti iš josios rankų gluosnio lazdą, tai moteris skaitėsi apgalėta ir jąją laukė tokia pat mirtis, tai yra nužudymas ir užkasimas toje duobėje. Laikui bėgant, šisai paprotis, tačiaus, išnyko.

—o—

397. Kaip aklas ir kurčias gali pažinti kitą žmogų? Kad aklas pažįsta žmogų, tai męs ant kiekvieno žingsnio sutinkame. Aklam, kaip žinome, akis užvaduoja ausįs. Jisai pažįsta žmogų iš balso, eisenos, arba kitų žmogaus padaromų savotiškų balsų. Rodosi, jeigu aklas nustoja dar ir girdėjimo, tai tuomet jisai yra galutinai atskirtas nuo viso pasaulio ir apie kito žmogaus pažinimą, sulyg musų manymo, jam nebutų ko nei svajoti. Tačiaus yra pavyzdžių, kuomet aklas ir kurčias pažįsta šale jojo stovintį žmogų. Tą pirmu žvilgsniu stebėtiną apsireiškimą kai-kurie tyrinėtojai išaiškina gan paprastu budu.

Kaip žinoma, sveikas žmogaus kunas pagamina tiek jiegos, kad josios užtektų visiems jojo sąnariams. Jeigu žmogus netenka kurios nors savo kuno dalies, tai jiega, kurią pirmiaus gaudavo pražudytasai sąnaris, eina kitiems likusiems sąnariams. Ačiu gaunamųjų jiegų pasidauginimui, kai-kurie kuno sąnariai įgija tiesiog stebėtiną galę. Visiems yra žinomas tasai augštas klausos tobulumas, kurį turi kai-kurie aklieji žmonės. Iš prigimties aklieji, kaip žinome, savo daugumoje atsižymi dideliais gabumais muzikoje.

Kuomet žmogus netenka, šale regėjimo, dar ir klausos, tai turi išsivystyti koksai nors kitas organas. Tuo organu yra uoslės organas. Visos pajiegos tuomet sueina uoslėn, kuri tiesiog nepaprastai išsivysto. Uoslės pageiba aklas bei kurčias žmogus ir pažįsta kitą žmogų.

Fizioliogai senai jau yra palinkę prie nuomonės, kad kiekvienas žmogus turi savą tam tikrą kvapą. Dr. Bett tai nuomonei patvirtinti duoda keletą pavyzdžių. Šisai daktaras turėjo vieną pažįstamą, kuris vien uoslės pagelba galėdavo pasakyti, kuris jojo pažįstamųjų stovi šale. Negana to. Ineidamas į kambarį, už kelių žingsnių galėdavo pasakyti vardą to pažįstamojo, kurisai tuom tarpu buvo kambaryje. Bandymai daryta visokiais budais, ir bandomojo žmogaus uoslė nepadarė nei vienos klaidos.

Dr. Brett duoda keletą šiame klausime įdomių pastabų. Jisai laikosi gal ir teisingos nuomonės, kad kiekviena šeimyna turi savotišką ir visiems savo nariams bendrą kvapą. Žmogus, su kuriuom Dr. Brett darė bandymus, patvirtino tą nuomonę. Jam pasisekė dar ir šį-tą toliaus pasiekti. Pasirodė, kad nors visi kokios nors šeimynos nariai turi vieną ir tą patį kvapą, tačiaus skiriasi vienas nuo kito to kvapo laipsniu: pas kiekvieną narį kvapo stiprumo laipsnis pasirodė įvairus.

Kad uoslės pagelba galima pažinti žmones ir vieną nuo kito atskirti rodo pavyzdžiai su kai-kurias gyvuliais, ypač su šunimis. Todėl toki šio klausimo aiškinimai gali buti nei kiek neperdėti.

—o—

398. Kuomet išrasta vargonai? Vargonų išradimo garbė yra suteikiama grekui Ctesibius, iš Alexandrijos, gyvenusiam apie 150 m. prieš Kristaus gimimą. Šioji skaitlinė tačiaus rodosi labai abejotina, kadangi esama tyrinėtojų, kurie kalba apie vargonus kiek ankstyvesniame laike. Iš kitos pusės, kaip viskas rodo, Ctesibius buvo tiktai fizikas ir su muzika bei muzikos instrumentais nebuvo susipažinęs. Iš muzikos istorijos yra žinoma, kad nei vienas muzikos instrumentas nebuvo išsyk ištobulintas. Tiktai amžiams bėgant, kiekvienas toksai instrumentas vystėsi ir tobulinosi. Tas pats galėjo buti ir su vargonais. Ctesibius galėjo pritaikyti prie jųjų tiktai kokį nors svarbų išradimą. Kaip kai-kurie spėja, šisai vyras sutvarkė prietaisas, kuriomis oras dumiama į vargonų dudą. Pirmieji vargonai buvo labai prasti. Jie turėjo vos keletą dudų (apie 7), buvo maži ir galėjo buti lengvai pernešami iš vietos į vietą.

Kaip ten nebutų, senovės grekams bei romėnams vargonai buvo gerai pažįstami ir tarp šių tautų išsiplatinę. Bet kįla klausimas, kuomet vargonai išsiplatino tarp kitų Euorpos tautų ir kuomet pradėta jie bažnyčiose vartoti? Čia griežtų žinių stokuoja. Tačiaus šį-tą galima "sumedžioti." Daugelis sako, Martinas Liuteris (1483—1546) pirmas vargonus įvedęs. Vargu tai yra teisinga, kadangi apie vargonus yra minima daug anksčiaus. Kai-kurių tyrinėtojų yra manoma, buk popiežius Vitalianas dar tarpe 670 ir 683 metų užtvirtinęs vargonų vartojimą. Tačiaus pirmutinė tikra šioje srytyje žinutė, ant kurios galima atsidėti, liečia kiek vėlesnį laiką, butent 755 metus, kuomet grekų imperatorius Copronymus pasiuntė frankų karaliui Pepinui vargonus, kaipo dovaną. Antroje aštuntojo amžiaus pusėje ir devintojo pradžioje, Karoliaus Didžiojo laikuose (742—814), vargonai jau buvo išsiplatinę po Europą.

Apie X šimtmetį vargonai išsiplatino po Angliją ir čia jie savo didumu ir sutaisymu buvo žymiai pastumėti pirmyn. Penkioliktame amžiuje vokietis Bernhard išrado pedalus, kojomis minamus klavišius, ir juo tolyn, juo geryn labjau tobulinosi vargonai. Daugelis, jei nedaugiausia, išradimų ir pataisymų dabartiniuose vargonuose yra vokiečių atlikta.

—o—

399. Kur yra giliausis ežeras? Giliausis ir savo navatnumu, rasi, vienintėlis ežeras randasi vakarinėje Suvienytų Valstijų dalyje, Oregon valstijoje, Kaskadiniuose kalnuose, apie 75 mylias į šiaur-ryčius nuo miestelio Jacksonville, Ore. Tasai ežeras dėlei savo navatnumo turi ir tam tikrą, visai nepaprastą vardą: vadinasi "Didžiu Paskendusiu Ežeru." Kad toksai vardas jam pilnai pritinka, matyt iš to, kad nuo jo kranto iki vandens paviršiaus yra apie 2,000 pėdų. Tasai ežeras yra gan didelis, turi 15 mylių ilgio ir apie puspenktos mylios pločio. Jo krantai iš visų pusių eina stačiai žemyn. Ežeras yra, tartum, paskendęs didelėje plačioje oloje. Ačiu taip žemai stovinčiam vandens paviršiui, net ir didžiausi vėjai, baisiausios audros, švilpiančios kalnų viršunėse, neįstengia ežero vandens pasiekti. Niekuomet nei mažiausia bangelė nesudrumščia-nesuardo nuolat lygaus ežero veido. Ištisais amžiais stovėjo ir stovi ramus nejudąs ežeras; tartum kokią baisią paslaptį savyje paslėpęs, suakmenėjęs ir taip ant visados pasilikęs. Kas yra tas ežeras, iš kur gauna jisai reikalingąjį vandenį, kas yra jojo gilumose, ar randasi jojo vandenyse bent krislelis gyvybės—niekas nežino. Amžina paslaptim uždengtas ežeras....

Šitasai ežeras, taip sakant, stovi gilausiai žemėje, kurioje prasmėje jisai ir yra pavadintas giliausiu ežeru. Giliausiu ežeru, skaitant nuo vandens paviršiaus iki dugnui, yra Baikalo ežeras, Siberijoje, turįs 4,000—4,500 pėdų gilumo. Sekantis savo gilumup ežeras yra Kaspija, į pietus nuo Uralo, Rusijoje, turinti 3,000 pėdų gilumo. Tiek pat gilumo turi ir ežeras Maggiore, Italijoje. Ežeras Como yra 2,000 pėdų gilus ir Lago-di-Gardo (abudu taipgi Italijoje) — 1,900 pėdų. Ežerai Huron ir Michigan, prie kurių pastarojo yra ir Chicago, vietomis siekia 900 ir 1,000 pėdų gilumo.

KLAUSIMAI.

400. Koki prietarai yra surišti su pirmomis devyniomis skaitlinėmis?

401. Kuomet išrasta punktuacijos (rašyme vartojamieji skyrimo) ženklai?

402. Iš kur atsirado pianas?

404. Kodėl laikrodžio rodyklės ketvirta valanda pažymėta IIII, o ne IV?

(Atsakymai bus kitam numeryj.)

VIETINĖS ŽINIOS.

Deportavo lietuvaitę. Šiomis dienomis Imigracijos valdžia sugrąžino atgal Lietuvon nelabai senai čia atvykusią O. Leonaitę, kuri buvo apsigyvenusi prie 18-os ir Ruble gatvių. Mergina, kuri turi vos 19 metų, buvo kaltinama už lankymą saliunų ir kitus netinkamus darbelius.

Valdžia, apie tai sužinojus, užvedė prieš ją bylą ir sugrąžino atgal Lietuvon. Geras persergėjimas visoms lietuvaitėms ir lietuviams. Nemanykit, kad čia "pry kontrė" visokiems pasileidimams ir nedorybėms. Gerai butų, kad ir musų gaspadinėlės bei merginos mažiaus "multyno" ragautų.

R.

Byla už bučiarnės pardavimą. Lietuvių ko-operatyviška bendrovė "Lithuania Merchandise Co.," laikantį bučiarnę ir grosernę prie 1957 Canalport av., turi įdomią bylą, kurioj dalyvauja šėrholderiai prieš savo valdybą. Šita korporacija tapo sutverta 1912 m. su $2,500 kapitalo; 100 šėrių (akcijų), po $25 kiekviena, parduota 50 šėrholderių. Bučiarnės ir grosernės reikalai išpradžios, rodės, ėjo gerai, bet paštaruoju laiku biznis dėlei kokių ten priežasčių pagedo. Sausio 10 d. nutarta ją parduoti už $1,500.00 ir pardavimo komitetan išrinkta: Kl. Buožis (prezid.), S. Danta ir K. Simonis. Šis komitetas pardavė biznį Kl. Buožiui ir K. Simoniui už $650.00, nes, sako, daugiau už tai nebuvo galima gauti. Bet dar prieš pardavimą trečias komiteto narys S. Danta tam pasipriešino ir iš komiteto išstojo, tvirtindamas, kad pardavimas nėra teisingas ir su korporacijos skriauda.

Dabar S. Danta, J. Keturakis ir F. Vaitekaitis vardan šėrholderių užvedė bylą Equity teisme, kad neteisingą, anot jų, pardavimą panaikintų ir visą savastį sugrąžintų korporacijai, nes esą "kas čia zo parėdkas, kad vyriausybė pati sau parduotų korporacijos savastį, dargi tokiomis išlygomis." Šėrholderių bylą prieš tą pardavimą veda advokatas F. P. Bradchulis.

Nuo Town of Lake. Pereitą subatvakarį vietinė Šv. Cecilijos giedorių dr-ja buvo surengusi Bieržinskio svetainėj savo nariams šeimyniską vakarėlį. Pagarbos svečiais buvo kun. A. Skrypkus ir pp. Bieržinskai. Giedorių draugijai netruksta nei dainorių, nei muzikantų, taigi ir vakarėlis buvo labai linksmas. Šita dr-ja kasmetai prieš užgavėnes rengia panašius vakarėlius. Prie draugijos priklauso apie 60 ypatų ir, ačiu p. Daukšo, choro vedėjo, darbštumui, draugija puikiai pasilaiko ir ne sykį townlakiečius gražiomis giesmėmis ir dainomis palinksmina. Iš jos narių yra susitvėręs ir benas, taigi, kaip augsčiaus minėta, netruksta nei dainorių, nei muzikantų, o pertai yra užtektinai progų musų jaunimui linksmai ir padoriai laiką praleisti. **Raštininkas.**

Pasekmingas Balius. Greičiaus rastum šiądien baltą vanagą, negu draugystę, kuri padaro $300 pelno nuo vieno vakaro. O vienok atsirado. "Liet." Kar. Mindaugio" dr-stė turėjo vasario 1 d. savo balių Freiheit Turner Hall svetainėj ir pelno nuo to, kaip pranešama, liko $320.00. Buvo leistas išlaimėjimui laikrodėlis, albumas ir auksinė plunksna. Žmonių buvo labai daug. **Booben.**

Margas vakarėlis. Pereitą nedėldienį TMD. 113 kuopa Roselande surengė Strumilų svetainėj vakarėlį su labai pamargintu programu, susidedančiu iš dialiogo, duetų, solo, kame atsižymėjo jauni Bigeliukai, p-lė Galinskaitė ir Radzevičiutė. Buvo taipgi dekliamacijų, choro dainų, o po to viso—šokių. Dovanų už krasą buvo Dr. Kudirkos Raštai ir Dr. Garmaus paskaitos; pirmą laimėjo p-lė Ambražiunaitė. Žmonių buvo nedaug.

Sekantį nedėldienį bus "Aušros" mokykloj, 10900 Michigan av., paskaita "Pirmieji žingsniai lietuvių teatro Amerikoj." Skaitys p. K. J. Valys. Visi yra kviečiami jon atsilankyti.

Narys.

Įvairumai. Lietuvių Tautiškų Kapinių metinė atskaita parodo, kad 1913 metais turėta išviso $1,326.22 įplaukimų ir $997.29 išeigų. Sausio 1 d. 1914 m. kasoj buvo $328.93. Tuom pačiu laiku 1913 m. kasoj buta tik $79.54. Iš svarbesnių pereitų metų išlaidų pažymėtina įtaisymas varpo ir kapinių pašventinimas.

— Pereitą subatvakarį Liet. Teatr. Kliubas "Lietuva" statė scenoje komedijėlę "Likimo Bausmė." Apleisdami, dėlei stokos vietos, komedijos turinį, turime pažymėti, kad, abelnai paėmus, lošimas buvo pusėtinas ir publika, matomai, buvo pilnai užganėdinta. Tarp geresnių lošėjų reik pažymėti: p-lę O. Šukaitę, A. Venckevičių ir L. Petrauskaitę. Kitos, nors trumpos rolės, bet buvo atliktos taipgi neblogai. Užtai sufleris pagyrimo neužsipelnė: persmarkiai sufleriavo. Buvo taipgi dialiogas, kurį atliko pp. K. Vezel ir F. Stasiulis ir monoliogas "Nuskriausta moteris," kurį atliko p-lė L. Petrauskaitė. Šie numeriai pasisekė labai gerai ir žmonės juoko turėjo iki sočiai. Kliubas, kuriame yra daug darbščių vyrukų ir merginų, užsipelnė sau padėkos už šio vakaro parengimą.

Tėvų Vaikas.

— Ateinančios savaitės ketverge, 19 ir 20 d. vasario, Davis Square parkutyj ant Town of Lake bus "lietuvių diena džio-

Photos by American Press Association.

KAIP JIS ŽADA VAŽIUOTI Į POLIŲ.

Pagarsėjęs pietinio žemgalio kraštų tyrinėtojas, anglikas Sir Shackleton, ketina šią vasarą vėl leistis tuos kraštus tyrinėti. Dabar jis žada, apart šunų, vartoti ir motorines roges su sparnais, kaip pas orlaivį. Paveikslėlis viršuj parodo tyrinėtoją, o apačioj,—kaip tokios rogės išrodo kelionėj.

vos parodoj." Daug žingeidžių ir naudingų dalykų galima bus uždyką pamatyt. P-lė Gracija Toleikiutė bus parodos aiškinimų vedėja, o paskaitas apsiėmė skaityti daktarai: S. Rutkauskiutė, A. Greičiunas, A. Zimontas ir K. Drangelis. Apart aiškinimo, bus ir muzikos su dainomis. Programe dalyvaus p-lės Jozefina ir Teofilė Toleikiutės ir p. Daukšo choras. Paroda atdara nuo 2 val. popiet ir vakarais. Patariama visiems atsilankyti.

JUOKELIAI.

ATSARGUMAS NEKENKIA.

Teisman atėjo gražiai apsitaisiusi ponia ir prašo, kad jai duoti persiskyrimą.

— Kaip jusų vyro vardas? — užklausė teisėjas.

— Kol-kas, — atsakė ponia — vyro aš neturiu, bet šiais laikais išanksto prie blogiausių atsitikimų reikia prisiruošti.

TEISME.

— Ar esi kaltas ar nekaltas? užklausė teismas kaltinamojo.

— O jųs ko čia sėdite ir algas imate, atšovė kaltinamasai—jeigu negalite to išrasti?

KITA RUPESTIS.

Jonas, atsisveikindamas prie saliuno durių su savo draugu, pastebi,—Klausyk, ar negeriaus tau butų pas mane pernakvoti; iki namų juk turi pusėtinai ilgą kelią.

— Et, tai niekas. Man ne tiek kelio ilgumas, kiek platumas rupi.

DĖDĖS NUOMONĖ.

— Klausykit, dėde, ar apsivedę žmonės yra laimingi?

— Tai mat, vaike, priguli nuo to, kaip jie linksminasi.

DU BUDAI.

— Ponas aptiekoriau, kaip vartoti tuos blusoms miltelius, ką aš vakar pirkau nuo jusų.

— Nugi, pagankite blusą, išžiodinkite ir įpilkite jai į gerklę miltelių.

— Ar tai tokis budas?

— Taip.

— Tai aš jas galiu pagauti, užspausti koja ir čia pat užmušti.

— O taip, tai irgi geras budas. Jisai taip pat geras, kaip ir blusiniai milteliai.

PAVYDUS.

Pas pasmerktąjį pakorimui atėjo jojo pati. Galop paklausė, ar nenorėtų, kad jųjų vaikai butų prie tėvo mirties.

— Ne.

—Tai mat, kaip ir visados, pranuojam gyvenime.

p. Narys, Raštininkas, Tėvų vaikas. Dėlei stokos vietos, turėjome žymiai trumpinti, pažymėdami vien tik faktus.

p. Jurgis L. Negalėjome jusų raštelio gerai suprasti.

p. J. Žemaičiukas. Yra, kaip sykis, geras pamokinimas šiame numeryj, kur viena lietuvaitė buvo deportuota. Jusų raštelį pasidėsim.

p. Fr. Simkus. Tokios knygos, rodos, nėra lietuvių kalboj. Bet galite paduoti aiškiai klausimą, tuomi jųs žingeidaujat, tai atsi ras skaitytojų, kurie jums per laikraštį paaiškins.

Apgarsinimai.

ŠIFKORTĖS ATPIGO!

Dabar kainos šifkorčių per vandenį ant linijų, plaukiančių iš Baltimore, Philadelphia, Boston, Montreal ir Portland, tik $22.00

Ant linijų, plaukiančių iš New York $25.00

Šios kainos yra tik per vandenį, be geležinkelio.

Kainos geležinkelių yra tos pačios kaip ir pirmiau.

Kas norite išvažiuoti ar atvažiuoti, tai dabar yra geriausias laikas šifkortes pirkti, kol yra pigios.

Šifkortes yra geriausiai pirkti A. OLSZEWSKIO BANKOJE, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

PALINKIMAS PRIE LIGOS.

Yra neužginčamu faktu, kad daugelis žmonių turi tulą palinkimą prie ligų. Kai-kurie labai lengvai 'pagauna šaltį,' kai-kurie gauna užkietėjimą, kiti gauna reumatizmą. Tokios ypatos privalėtų žinoti ir visuomet turėti prie rankų kokį nors vaistą, kuris lengvai sustabdytų ligą. Mes norėtume patarti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, ypatinagi atsitikus užkietėjimui ir kitokiems trukdėsiams, su juom sujungtiemsiems. Jisai laipsniškai sumažina palinkimą prie šios ligos ir suteikia užtektinai jiegos organams, kad jie reguliariškai veiktų. Skilvio, kepenų ir vidurių ligose jisai visuomet turi gerą veikmę, suteikdamas palengvinimą. Jisai išvalo kuną ir užlaiko jųjį tyru. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. By kokiame skaudėjime jųs galite atsidėti ant Trinerio Linimento. Įtrinkite jųjį į odą, ir skaudėjimai išnyks.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLIUBO ADMINISTRACIJA.
Chicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl.
A. Zalatorius, Pagelb., 917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl.
P. Motiejunas, Turtų Rašt., 930 W. 33rd st.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd st.
J. Mikalauskas, Užžiurėt.-org. 841 W. 33rd st.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

M. Girnus, kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California ave.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.
M. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos. 3252 So. Halsted st.

Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėldienį mėnesio 1-mą valandą po pietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repeticijos, atsibuna toje pacioje svetainėje. Choro repeticijos atsibuna seredomis, 7:30 val. vakare. Teatrų repeticijos atsibuna pėtnyčiomis, 8-tą val. vak. Taigi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatrų lošimuose, tai kviečiame prigulėti prie Jaunų Amerikoj Liet. Taut. Kliubo, nes J. A. L. T. K. nevien tik užsiima dainomis, lošimais, bet taipogi ir pašelpa ligoje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė privalo prisidėti prie jo auklėjimo.

Su pagarba, **J. A. L. T. K.**

ŽIRGVAIKIO PASK. IR BUD. DR-JA.
Jau gyvuoja 3 metai ir turi kapitalo suvirš $12,000.00

Taigi, lietuviai, kurie norit sučėdyti pinigų mokėdami tik po mažą sumą, prisirašykit prie šios draugijos. Dr-ja laiko savo susirinkimus kas seredos vakarą apie 8 val. vak. L. Ažuko svet., 3301 Auburn ave., kertė 33-čios gat. Taipgi šita Dr-ja skolina pinigus ant namu už prieinamą procentą.

Nauja 15-ta serija atsidarys sausio (Jan.) 21 d. 1914 m. Kurie norite užsirašyti atsilankykit po viršminėto antrašu:

PUIKUS BALIUS!

Parengtas Lietuvių Darbininkų Sąjungos, sub. toje, vasario (Feb.) 21 d. 1914 m. Freibeit Turner svetainėje, 3417-21 So. Halsted st. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga 25c. porai.

Pusė gryno pelno nuo šito baliaus eis į išdą Lietuvių Viešo Knygyno Pietvakarinėje dalyje Chicagos.

Puiki lietuviška muzika grajys įvairius šokius.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga prisidėjo prie Viešo Knygyno ir tokiu budu, rengdama šitą balių, nori kiek pagelbėti ir padidinti knygyno turtą. Užtai draugai ir draugės, darbininkai, atsilankykite ant šio baliaus skaitlingai, o pasilinksminsite smagiai ir tuomi sušelpsite puikų ir prakilnų darbą—paremsite Viešą Knygyną. Kvepianti Havanos Cigarai ir gardus gėrimai. Komitetas.

BALIUS

su prakalbomis ir Stepuko Vodevilium, parengtas Valtarinės Dalies Moterių Lietuviško Republikoniško Kliubo, seredos vakare, vasario (Feb.) 18 d. 1914 m. Prasidės 7:30 valandą. M. Meldažio svet., 2242-2244 W. 23-rd pl., tarpe Oakley ir Leavitt gat. Įžanga 25c ypatai, padėjimas drabužių dykai. Moterių Kliubas širdingai visus užprašo atsilankyti ir dailiai pasilinksminti. Taipogi paklausyti atsižymėjusių kalbėtojų, kurie yra užprašyti ant minėto vakaro. "Stepukas" prižadėjo pakrėsti šešis maišus naujausių juokų, iš kurių iki sočiai prisijuoksit. Atminkit, vasario 18-tą d., seredos vakare. **Komitetas.**

PUIKUS VAKARAS

parengtas Draugystės L. Ukininko. Atsibus paskutiniame nedėldienyje prie gavėnę, vasario (Feb.) 22 d. 1914 m. M. Meldažio svet., 2242 W. 23-rd pl. Pradžia 6 val. vak. Įžanga 25c ir augščiaus ypatai. Vakaro programas sekantis: prakalbos, dekliamacijos, perstatymas veikalo "Ekspropriatorius" ir Balius.

Širdingai užkviečiame visus atsilankyti į šį puikų vakarą, kame pamatysite labai juokingą veikalą ir linksmai galėsite laiką praleisti.

Su godone, **Komitetas.**

IR VĖL LINKSMAS VAKARAS!

parengtas Laisvos Jaunuomenės Muz. Dram. Dr-jos, stato scenoje dvi vienaveiksmės labai juokingas komedijas

"BURTAI" ir "MIGLA"

nedėlioj, vasario (Feb.) 15 d. 1914 m. M. Meldažio svet., 2242-44 W. 23-rd place. Pradžia 5 val. vakare. Tikietai: 35c, 50c ir 75c. Ant Baliaus 25c.

Po perstatymų bus dainos. Dalyvaus trjs chorai: L. S. S. A. 81 kp. choras, Ch. L. S. V. choras ir L. J. M. D. Dr-jos choras. Visi trjs chorai dainuos po vadovyste J. Katiliaus.

Po programui Balius.

Nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites ant musų surengto vakaro.

Programui užsibaigus, seks šokiai ir kitokios žaismės, lekiojanti krasa su puikios dovanos išlaimėjimui. Nepamirškit, kad grieš šokius viena iš puikiausių orchestrų Chicagoj po vadovyste p. Hermano.

Su godone, **Komitetas.**

"DĖDĖ ATVAŽIAVO"

Teatras ir Balius su prakalbomis, parengtas Sąjungos Lietuvių Namų Savininkų Chicagos, atsibus nedėlioj, vasario (Feb.) 15 d. 1914 m., bažnytinėj Šv. Jurgio svetainėje, kampas Auburn ave. ir 32-ro place. Pradžia 7:30 val. vakare. Svetainė bus atidaryta 6-tą val. vak. Įžanga 25c, 35c ir 50 centų.

Bus prakalbos, dainos, ir "Dramos Draugijos" jiegomis bus loštas vienas iš juokingiausių veikalų: **"Dėdė Atvažiavo."**

Todėl užprašome publiką atsilankyti ant šio puikaus vakarėlio ir praleisti linksmai laiką.

Su godone, **Komitetas.**

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Juozapo Darbuto. Jisai buvo atsišaukęs pas mane, bet adresas, matyt, negeras, kadangi pasiųstasai laiškas 2 kartu atgal sugrįžo. Jisai gyvena Terre Haute, Ind. Meldžiu vėl atsišaukti adresu:

Petras Darbutas,
732 W. 18th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo giminaičio Juozo Daukšto, paeina iš Rygos. Prieš 6 metus jisai gyveno pas lietuvius po No. 64 S. 2nd st., Brooklyn, N. Y. Kas apie jį žino, kur jisai yra dabar arba nors žino jo adresą, kur jisai gyveno šituos paskutinius kelis metus, malonėkit pranešti man sekančiu antrašu:

J. Paradnek,
1022 Orange st., Los Angeles, Cal.

Pajieškau savo pusbrolių Kazimiero ir Jono Černių ir giminių Jono ir Marijonos Starkevičių. Visi paeina iš Vilkaviškio pav., Suvalkų gub., Kazys ir Jonas Vidgirių kaimo, o Jonas ir Marijona Devoniškių kaimo, Bartninkų par. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Pijusas Černius,
1555 E. 45 st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau savo brolio Antano Legio, iš Gilvidžių sod., Viešintų parap., Vilkmergės pav., Kauno gub. Gyveno 3 metai atgal Chicagoje. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Grigalius Legis,
10456 Indiana ave., Roseland, Ill.

Pajieškau savo draugo Juozapo Kazlausko, sausio mėnesyj, 1913 m. jis gyveno Century, W. Va., paskiau persikėlė į Shenandoah, Pa. Keturi jau mėnesiai, kaip aš nieko apie jį nebežinau.

Pajieškau dar Jono Lažausko, iš Viplių kaimo, Ramygalos vals.; Jono Matulio, Kazimiero Jasso ir Dominiko Gynato, visi 3 iš Karvedžių kaimo, Vadoklių par., Panevėžio pav., Kauno gub. Jei kas apie juos žinotų, malonėsite pranešti man, nes turiu su jais svarbių reikalų.

Rašykit šiuo adresu:

Mr. Antanas Jokubavičius,
2096 Russel st., Detroit, Mich.

Pajieškau savo pusseserių, Agnieškos ir Mortos Aleksiunaičių, paeinančių iš Išlaužų kaimo, Pagirių parap., Kauno gub. Pirmiau jos gyveno prie So. Morgan st., Chicago, Ill. Turiu labai svarbų reikalą. Jos pačios, ar kas kitas, malonėsit pranešti man, sekančiu adresu:

Mr. Antanas K. Jokubavičius
2096 Russel st., Detroit, Mich.

Pajieškau savo tetos Antoninos Verselskiutės (po vyru žemaitienės), paeina iš Pošelčių sod., Valkininkų parap., Trakų pav., Kauno gub. Apie 15 metų Amerikoje. Girdėjau, gyvena apie New York. Jos pačios, ar as ją žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Alena Česnauskaitė,
3022 California st., N. E. Minneapolis, Minn.

Pajieškau draugų Franciškaus Kauniacko ir Vincento Petrauskio, abu paeina iš Kauno gub., Siaulių pav., Grudžių valsčiaus, Rudiškių kaimo. 5 metai atgal gyveno Pittsburg, Pa. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu duoti žinią antrašu:

Leo Srogis,
658 W. 123-rd st. W. Pullman, Ill

Pajieškau savo vyro Jono Gustaičio, atvažiavo iš Anglijos į Toronto, Ont., Canada. Jisai išvažiavo į Rochesterį darbo jieškoti rugpjučio 4 d., paliko mane su maža mergaite. Kas žinote apie jįjį, bukite mielaširdingi atsišaukti adresu:

Elzbieta Gustaitis,
62 Euclid ave., Toronto, Ont., Canada.

Pajieškau savo giminaitės Tafilijos Kazlauckaitės, Kiaušiagalio sod. Andrioniškio val., Ukmergės pav., Kauno gub. Antri metai kaip Amerikoje, iš Lietuvos atvažiavo į New York, N. Y. Ji pati, ar kas kitas, malonės atsišaukti šiuo antrašu:

Mikolas Masis,,
646 Trombley ave., Detroit, Mich.

Pajieškau savo draugo Antano Šiaulio, iš Zansičių sod., Švėkšnos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Jo paties, ar kas jįjį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Frank Montvila,
P. O. Box 6, Seelyville, Ind.

Pajieškau savo pusbrolio Dominiko Kailiuno ir kaimyno Jono Veiveraičio. Abu paeina iš Balnių kaimo, Eržvilkos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Pusbrolis, girdėjau, Chicagoje gyvena. Meldžiu atsišaukti adresu:

Mr. Domininkas Zalecky,
Box 491, Bentleyville, Pa.

Pajieškau savo brolių Mykolo ir Jeromo Bondaravičių, iš Pikelionių kaimo, Jezno vol., Trakų pav., Vilniaus gub. Vienas gyveno Pennsylvania, kitas New York valstijose. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Jonas Bondaravičius,
43 Wright ave., Northampton Mass.

Pajieškau savo draugų Antano ir Jono Šulcų, 2 metu buvome Clevelande. Jiedu kauniškiai.

Taipogi pajieškau Igno Lapinskio (prigulėjo prie socialistų 3-čios kp.), jisai suvalkietis. Noriu su jais susirašyti. Meldžiu atsišaukti adresu:

K. J. Wutautas,
50 N. Heath t., Baston Roxbury, Mass.

Reikalavimai.

Reikalingi kriaučiai: — prie kostumersko darbo. Vienas turi mokėti gerai prosyti. Antras, jaunas vaikinas, už pagelbininką, turi mokėti gražiai rankomis siuti ir buti smarkus prie darbo. Gera mokestis. Atsišaukit greit.

J. P. Garmus Co.,
1329 St. Clair av., N.E. Cleveland, O.

Ant randos: — labai pigiai puikus štoras su gyvenimu, geras kriaučiui, suvienytos gasinio ir elektriško apšvietimo prietaisos, arti šv. Jurgio bažnyčios. Kreiptis antrašu:
3317 So. Auburn ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME AGENTŲ.

Mes mokame $8 arba $20 algos į savaitę vyrams, kad butų savo mieste arba važinėtų iš miesto į miestą, pardavinėdami musų Auksinius, Sidabrinius ir Nikelinius laikrodėlius ir lenciugėlius dirbantiems žmonėms ant $1 ar $2 mėnesinių įmokėjimų. Prityrimas nereikalingas. Teisingi ir blaivųs vyrai vien lai rašo mums dėlei šitų agenturų. Paminėkite jusų dabartinį užsiėmimą.

NORTH AMERICAN SALES CO.,
Box 954 Dept. 71,
NEW YORK CITY.

Reikalingas:—teisingas vyras su $850.00 prisidėti prie gerai apmokamo hotelio biznio ir vesti gaspadorystę, nes savininkas turi keis biznius ir vienas visų negali atsakančiai apžiurėti. Jeigu tiek pinigų ir neturi, bet esi geras ir teisingas vyras, tai atsišauk, o gal galėsime susitaikinti.

Adresas:

J. AMBROSE,
1230 W. Madison st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Pigiai parsiduoda: — geležinių daiktų krautuvė ir blėtų dirbtuvė, arklys, vežimas ir visos prietaisos. Geriausia vieta mieste lietuviui. Pasiteiraukite pas

H. Schellhart,
3562 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo: — saliunas labai geroje lietuvių apgyventoj vietoj, arti lietuviškos bažnyčios. Biznis išdirbtas jau nuo 10 metų. Plačiau norėdami apie tai dažinoti, kreipkitės žemiau nurodytu antrašu:

840 W. 33rd st.

Parsiduoda: — 2 augštų puikus murinis namas su saliunu, arti 47-os ir Western ave. Ant pirmo augšto saliunas, ant antro augšto 6 ruimų pagyvenimas. Namas puikiai įrengtas, gazu ir elektrika apšviestas, su maudykle ir visais reikalingais įtaisymais. Atsišaukite į A. Olszewskio

ANT PARSAMDYMO.

Automobiliai veselijoms, krikštynoms, pagrabams ir t.t. yra pigiai parsamdomi iš Halsted Garage. Taipgi automobiliniai trukai perkraustymui Furničių, nuvežimui į dypus ir t.t., yra gaunami pigiai. Perkraustymui furničių automobiliniai trukai kaštuoja pigiau kaip arkliai, ir geriau ir greičiau atlieka darbą.

Atsišaukite į

HALSTED GARAGE,
3222 So. Halsted st., Chicago.

TĖMYKITE!

Turėdamas $500.00, gali įgyti namą prie So. Halsted st., beveik priešais naujai statomą teatrą. Gera proga lietuviui įgyti namą su mažais pinigais, biznevoj vietoj ir prieg to labai pigiai. Kreipkitės platesnėms žinioms į:

A. OLSZEWSKIO BANKĄ.

ANTANAS VISBARAS

Parduodu namus ir lotus po visą Chicago. Apdraudžiu namus ir rakandus nuo ugnies geriausiose kompanijose, kaip Royal, North Western ir kitose, kurios turi po keletą milijonų kapitalo. Taipogi parduodu farmas po visa Amerika ant labai lengvų išmokėjimų. Duodu paskolas ant pirmo mortgage.

3239 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3159.

Parsiduoda:—labai pigiai naminiai rakandai (furniture). Kas nupirks rakandus, tas galės ir ruimus gyvenimui gauti; labai geri ruimai ir visai pigi randa. Pardavimo priežastis: savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Meldžiu atsišaukti greit šiuo adresu:

J. A. Duoba,
2409 So. Hoyne ave., kampas 25-th st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA HOTELIS

3 ruimų, 316 So. Halsted st., tarp Van Buren gat., ir Jackson Bd. Gera vieta. Pirkėjas gali biznio gerume persitikrinti, atsilankydamas per savaitę laiko. Pardavimo priežastis: savininkas balandžio 1 d. turi Lietuvon išvažiuoti. Kreipkitės antrašu:
316 So. Halsted st., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Turiu karčiamą (saliuną), mėsinyčią (Butcher Shop) ir karietas su arkliais, iš jų vieną parduodu už labai prieinamą prekę. Biznis senas ir atneša gerą pelną, ypač vasaros laike, es prie saliuno yra daržas piknikams. Smulkesnėms žinioms, krieptis antrašu:

Leo Srogis,
656-658 W. 123-rd st., W. Pullman, Ill.

Parsiduoda:—pigiai šešių kambarių namas, lotas 66x125, maudyklė, gazas, cementiniai šaligatviai, didelis kluonas, vištoms namukas, žemė priruošta daržui, prie Indiana ave., arti 107-th st. Kaina $2.700. Kreiptis antrašu:

W. S.
0901 So. Wabash ave., Roseland, Ill.

Ant pardavimo:—namai 2 pagyvenimų po 5 kambarius. Pardavimo priežastis: savininkas išvažiuoja ant farmų. Kreipkitės antrašu:

Jonas Jonuška,
10709 State st., Roseland, Ill.

Parsiduoda:—grosernė ir didelė bučiarne, 4 darbininkai dirba, visi įtaisymai, arkiys, vežimas, elektrika ir gazas. Pardavimo priežastis: savininkas turi du bizniu, vieną turi apleisti. Smulkesnėms žinioms kreipkitės antrašu:

1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—namų rakandai (furniture) nauji, 2 metu vartoti. Pardavimo priežastis: išvažiuoju ant farmos. Kam reikalinga, atsišaukite antrašu:

Chas. Krasnecky
928 W. 32-nd pl., Chicago, Ill.

Ant pardavimo:—saliunas lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje, arti lietuvių bažnyčios, parsiduoda pigiai. Pardavimo priežastis: savininkas važiuoja Lietuvon. Kreiptis antrašu:
3338 Auburn ave., Chicago, Ill.

METRAŠTIS-ALMANACHAS "ŠVITURYS"

Su Kalendorium 1913 m. Jono Rinkevičiaus Išleistas, 2-ri metai.

LITERATUROS SKYRIUJE TELPA:

L. Giros "Geradariai—ellės . "Beauštanti aušrelė..."—Pijėsa dviem paveikslais. "Dainius ir žmonės"—ellės. "Ramunės"—ellės.

J. Seinius "Sapnas"—gyvenimo pasaka.

M. Vitkaus 1) "Ant vandens," 2) "Baltasis Gvazdikas," 3) "Gelsvoji rožė," 4) "Laisvoji lanka,"—ellės.

..**L. Pelėdos** "Dėl saviškių"—Iš gyvenimo vaizdelis.

A. Vienuolio "Bezdžionės"—Iš gyvenimo žmonių apysakėlė.

Dagio "Širdžių suslartinimas."

M. Gustaičio "Naujiems Metams," — Fragmentas.

Žemkalnio "Blaivininkų Pirmininkas"—Monologas.

Toliaus seka Mokyklos, Musų fabrikai, Šelptini fondai, Musų artistų kuopos, Artistų surašas; Vilniaus chronika. Surašas visų lietuviškų laikraščių Lietuvoje ir Amerikoje išeinančių su jų adresais ir kainomis. Kronika 1912 m. Sausio, Vasario, Kovo, Balandžio, Gegužės, Birželio, Liepos ir Rugpjučio mėnesių. Ant galo Informacijų skyrius. Viso 253 pusl. Kaina 65c

Užsisakant ir pinigus siunčiant adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

iš LIETUVOS (Russ-pol.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, varojamus naudingai Lietuvoje:

1.) Trejanka (užpilt degtinei) dėl pagerinimo valgio noro.
2.) Nuo galvos sopėjimo,
3.) Nuo kaulų gėlimo (reumatizmo), ausgėlos,
4.) Nuo gumbo po krutine,
5.) Nuo viduriavimo,
6.) Nuo kosulio sauso ir su atsikosėjimu,
7.) Nuo širdies drebėjimo, silpnuno ir nervų (priepuolos).

Kas prisiųs vieną doliarį ir savo antrašą, tam bus prisiųstas į Ameriką reikalingas vaistas, su apmokėtu au prisiuntimu.

Aptiek. sand. M. Alekso — m. Prienai, Suval. rėd., Russ-pol.

TĖMYKIT, LIETUVIAI!

Kiekvienas žmogus, norėdamas atlikti gerai kokį darbą, privalo turėti tam tikrą įrankį. Vyras, skusdamas barzdą, privalo turėti gerą britvą ir pustą, tada skusis barzdą nieko nejausdamas. Mes turime naujai išrastą Automatiską Britvai Pustą, su kuriuom galima padaryti ir prasčiausią britvą geriausia, nes negali buti geresnio britvai pusto pasaulyje ir nekaštuoja brangiau kaipo paprastas pustas. Dėl platesnų žinių rašykite pas:

A. VERKUTIS BROS.,
Dept. 2482. Blue Island av.,
CHICAGO, ILL.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) $52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — S A V I E T A — V I E N Y B Ė

Gali apsirėdyti beveik uždyką.

Nauji ir truputį padėvėti siutai ir Overkotai, kurie buvo užsakyti ant orderio už $40, už $50 ir už $60, dabar parsiduoda po $5. ir augščiaus

Gali but puikiausių sportu tiktai už $5.

Parsiduoda pigiai čemodanai ir lagaminai. Nauji ir truputį padėvėti siutai ir overkotai vyrams ir jaunuoliams.

Atelkite į

S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ ŠTORĄ
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusėj metų ir užsimokėti.

ATHOL, MASS.
Kaz. Granickas, 28 Essex St.
BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 520 W. Conway st.
BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.
BURLINGTON, N. J.
S. Petrunas, 413 Earl st.
CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877Cambridge st
CICERO, ILL.
A. K. Boczkus, 1318 So. 49th Ct.
GRAND RAPIDS, MICH.
C. Kentraitis, 448 Leonard St. N.W.
GARY, IND.
Ant. Melkinis, 1109 Jeferson st.
HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, 820 So. 16th st.
CHICAGO, ILL.
Juozas Aleksa, 8374 Rerkoff ave.
Juoz. Braknis, 3327 Lowe ave.
Ed. Butkevičia, 3153 Emerald ave.
John Bimba, 1861 S. Johnson st.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
W. Gaižauskas, 10759 S. Michigan av.
Adomas Jodelis, 813 W. 18th st.
Julius Kaupas, 2232 W. 24th st.
J. A. Rimkus, 920 W. 26th Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
Ant. Zeinys, 3240 S. Morgan st.
INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador st.
Petras Kurkulis Chicago, Ill.
KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.
LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.
KENOSHA, WIS.
J. Sukelis 712 Park st.
LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.
MELROSE PARK, ILL.
Wlad. Valiūlla, 2219 Lake st.
MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.
NAUGATUCK, CONN.
J. J. Inamaitis, 6 Curtis st.
NEW YORK,
A. Lesniauskas, 125 E. 7th st.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.
NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.
PETERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.
PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd st.
Pius Zaviackas, 445 Stanton st.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.
PITTSTON, PA.
J. Kazakevičia, 103 N. Main st.
J. S. Vaškevičius, 72 N. Main st.
PLYMOUTH, PA.
S. Poteliunas, 345 E. River st.
PURITAN, PA.
Jonas Martinkaitis.
ROCHESTER, N. Y.
J. Shacek 135 Wefger st.
SHENANDOAH, PA.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre st.
SOUTH BOSTON, MASS.
Paul P. Mikalauskas, 248 W. 4th St.
K. Yurgeliunas, 333 Broadway
SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauckas, 2145 So. 15th st.
ST. CHARLES, ILL.
Sim. Kiela, 575 W. 6th st.,
WATERBURY, CONN.
Jurgis Žemaitis, 827 Bank st.
PATERSON, N. J.
Atkinds Broz., 273 River st.
PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd st.
PITTSBURGH, PA.
J. B. Miskevičia, 2135 Sarah st. S. S.
PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.
RACINE, WIS.
J. Philipavičia, 609 Sixth st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ"

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c., šiose vietose:

CHICAGO, ILL.
"Aušros" skaityk., 3149 S. Halsted st.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley av.
A. Dargis, 732 W. 18th st.
Jonas Ilgaudas, 1841 S. Halsted st.
Fr. A. Jakutis, 733 W. 14th Pl.
P. M. Kaitis, 1667 N. Ashland ave.
Ant. Kasperas, 3416 Auburn av.
Zig. Mickevičia, 2342 S. Leavitt st.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.
M. A. Vabol, 1700 N. Ashland ave.
BALTIMORE, MD
Just. Mandrovickas, 112 N. Green st.
BROOKLYN, N. Y.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Balt. Juozupavičius, 222 Berry st.
Jan Milewski, 166 Grand St.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys 2118 St. Clair ave.
ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 First st.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.
LOWELL, MASS.
A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.
NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PADĖKITE STATYTI TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),
Lydos gatvelė 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

JONAS KULIS
3259 So. Halsted st., Chicago.
GENERALIŠKAS AGENTAS

Lankosi Chicagoj, užrašinėja "Lietuvą". Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, lotus ir parduoda. ir šiaip suteikia informacijas biznio reikaluose.

A. Olszewski,
"Lietuvos" leidėjas.

PETRAS VAITIEKUNAS
"LIETUVOS" AGENTAS

dabar lankosi Wisconsin valstijoje. Pas jį galite užsirašyti "Lietuvą" ir pinigus už prenumeratą užsimokėti.

A. OLSZEWSKIS,
"Lietuvos" leidėjas.

KOPIJUOK PAVEIKSLUS PATS

ant popieros, audeklo, stiklo ar porcelėno. Labai lengva. Pasisekimas garantuojama. Kopija nieku neprastesnė už originalą. Mažomis lėšomis gali graži savo kambari papuošti savo mylimų didvyrių paveikslais. Žinojimas vertas $5.00. Prisiųsk Money Orderiu 50c. už puikųjį G. Hauptmanno veikalą "Audėjai," o gausi abu sykiu, ir pamokinimą ir ryškų tikrybės vaizdą. *Tik nelauk.* Rašyk tuojaus. Adresuok taip:

JOS. LAUKIS,
11310 State st., CHICAGO, ILL.

Kiekvienas gali išmokti barberystės trumpu laiku ir galite padaryt pinigą kol mokinatės. Rašykit, klausdami informacijų. Nossokoff's Barber College, 1202 Penn ave., Pittsburg.

A. ŽIUGŽDA,
BAKERY

417 Chestnut st., NEWARK, N. J.
ATYDAI KEPYKLŲ SAVININKŲ.

Atsišaukiu į visus Amerikos lietuviškus kepyklų savininkus su pranešimu, kad aš turiu didelį patyrimą jusų pramonės pagerinime su užtikrinimu. Meldžiu atsišaukti iš visų apielinkių: iš Chicagos, iš Philadelphia, ir iš kitur. Aš jums pristatysiu grynai lietuviškų miltų, iš kurių galėsite iškepti grynai lietuvišką duoną. Meldžiu užklausti, ir aš pristatysiu visiems miltų prabas.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
Geo. L. Ukso pres., St. Marcinkiewicz vice-pres., A. J. Bierzynski iždininkas.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredoms, ketvergais ir subatomis nuo 9 ninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 8 vakare iki 9 vakaro; nedėliomis, utar- 6 vakaro.

RUSSIAN-AMERICAN LINE.

Tiesioginis keliavimas tarp Rusijos ir Amerikos dažniausiais, puikiausiais ir greičiausiais, Rusijos imperiškos krasos, naujais dubeltavy šriubų garlaiviais

RUSSIA — 16,000 tonų.
KURSK — 15,500 tonų.
CZAR — 13,000 tonų.

IKI ROTTERDAMUI į 9 dienas be persėdimo, į 11 dienų be persėdimo iki LIEPOJAUS.
DAŽNUS PLAUKIOJIMAI.
Kainos išaugšto mokamos.

Liepojus iki New Yorko $35.00 ir pagalvinių taksų $4.

Antra klasa $52.50

Smulkesnėms žinioms kreipkitės prie:—
A. E. JOHNSON & CO. General Pass. Agents, 27 Broadway, NEW YORK,
arba įgaliotų vietos agentų.

K. J. FILLIPOVIČIUS

Parduoda už labai žemas kainas (prekes) namus, lotus ir farmas, kurių turi didžiausį pasirinkimą. Apsaugoja nuog ugnies namus, biznius ir furničius geriausiose kompanijose. Perkantiems propertę dirba visokias reikalingas popieras ir parupina paskolas - mortgečius. Parduoda lotus visose Chicagos miesto dalyse nuog $500 ir aukščiaus. Taipogi turi ant pardavimo biznių ir biznerių namų su bizniais, arba be jų. Apsaugoja žmonių gyvastis pašelpa ligos ir nelaimės atsitikimuose. Reikalaujama agentų. Reikalaujantieji, atsišaukite sekančiu antrašu:
858 W. 33rd st., Chicago, Ill. Telefonas Drover 2250. Ofiso valandos: nuog 8 val. iki 10 val. iš ryto, ir nuog 5-tos val. iki 9-tai val. vakare.

Telephone Canal 285
K. KATUTIS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
710 W. 18th St. - Chicago

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Saliunuose

STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, DEP'T L. CHICAGO, ILL.

216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuvai agentai

KAS GERIAU
3-čias AR 6-tas PROCENTAS?

Bankai moka 3-čią procentą, o Bondsai moka 6-tą procentą, ir į Bondsus įdėti pinigai yra geriau apsaugoti, negu ant mortgečių paskolinti. Nepatyrę žmonės nusisamdo Banke Boxą ir ten užrakina savo pinigus, kuriuose užrakinti pinigai neatneša nė vieno procento. Išmintintingi žmonės, nusisamdę Boxą, deda į jį ne pinigus, bet Bondsus, kurie neša jiem 6-tą procentą, ir jų pinigai Bondsuose yra taip gerai apsaugoti, kaip anų Boxe laikomi. Jie kas pusmetis tik kuponus nuo Bondsų atkerpa, paduoda Bankai ir gauna savo procentą. Yra šimtai žmonių, kurie musų Banko Boxuose laiko savo Bondsus ir naudojasi 6 procentu.

Taigi jei nori, kad tavo pinigai neštų 6-tą procentą, tai įdėk juos į Bondsus.

Norinti dasižinoti kas yra **Bondsai**, rašykit adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. - Chicago, Ill.

DRAPANOS!

Drapanas gali visur pirkti, bet taip gerų drapanų, taip gražiai pasiutų, taip gražiai ant apsivilkusio gulinčių ir taip pigiomis kainomis niekur nerasi, kaip letuviškame Štore:

THE BRIDGEPORT CLOTHINGC O.
3246-48 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas pamato apsivilkusį siutu, pirktu musų štore, klausia koks kriaučius jį siuvo, o kad pasako, kad pirko gatavą BRIDGEPORT CLOTHING štore, tai niekas netiki, kad gatavi siutai butų taip puikiai pasiuti, lyg ant orderio dirbti. Tada kiekvienas prašo musų štoro adreso, kad ir jis galėtų pirkti taip gražiai pasiutas drapanas.

Mat, mums drapanas dirba geriausios sviete firmos: HART, SCHAFFNER & MARX, LEVIS BROS. ir kiti didelėmis daugybėmis, už tai mes gauname geriausį tavorą, geriausį darbą ir žemiausias kainas, ir už tai galime ir savo kostumeriams parduoti geras drapanas pigiomis kainomis. Musų Štoras gauna kasdien pirkėjų vis daugiau ir daugiau, užtai kad męs juos užganėdiname.

Ateikite ir Patys Persitikrinkite.

Musų štoras yra atidarytas ir vakarais: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomi iki 9 valandai.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

FURNIČIAI

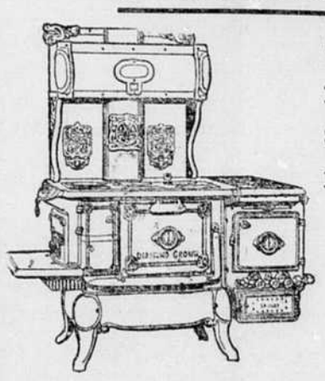

Geriausius Furničius, didžiausiame pasirinkime ir pigiausiomis kainomis rasite lietuviškame Štore:

SO. HALSTED FURNITURE HOUSE
3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Šis štoras turi savo locną namą, randa jam nieko nekaštuoja, o tavorą perka už gyvus pinigus, stačiai iš fabrikų, todėl gauna geresnį tavorą ir žemesnes kainas, ir užtai savo kostumeriams gali pigiau parduoti, kaip kiti štorai.

Šis štoras parduoda furničius už pinigus ir ant išmokesčių, ir pristato į visas dalis Chicagos miesto ir į kitus miestus ir farmas.

Reikalaudami tikrai gerų Furničių, rasykite mumi arba ypatiškai atsilankykite į musų štorą.

Musų štoras yra atviras ir vakarais: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomi iki 9 valandai.

SOUTH HALSTED FURNITURE HOUSE
3224-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Plaučių Ligos —

toks yra vardas knygelės, kuria apsukame kiekvieną buteliuką

SEVEROS BALSAMO PLAUČIAMS

(Severa's Balsam for Lungs)

Joje aprašyti įvairųs nesmagumai, kaip, pavyzdžiui, kosulys, peršalimas, kataras gerklės, užkimimas, kokliušas, — kuriuose šis vaistas suteikė prirodymus savo gerumo ir užsitikėjimo jo vertėje.

Knygelę, pareikalavus, siunčiame dykai.

Kaina vaisto 25 ir 50 centų.

SEVEROS TAB-LAX { Paluosuojanti Saldukai, atnešanti geras pasekmes vaikams ir suaugusiems } KAINA 10 ir 25 c.

Severos Vaistai parduodama aptiekose visur. Jeigu negalite jų gauti, rašykit mums.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

$19 UŽDYKĄ — $19 UŽDYKĄ.

Pirkdami laikrodėlį tiesiog iš Dirbtuvės, jųs sutaupinate sau bent $19. Tai yra todėl, kad pas kiekvieną vertelgą nuo jusų butų pareikalauta užmokėti už tą patį laikrodėlį bent $25, kuomet musų Specialė Dirbtuvės kaina šitam laikrodėliui yra $6.

Šitie $25 laikrodėliai, kuriuos męs dabar specialiai parduodame Dirbtuvės kaina už $6, yra labai gražus, 14 K. paauksuoti (Gold Filled), išdirbėjo gvarantuoti 20 metų, turinti pasaulyje pagarsėjusį Amerikonišką Mechanizmą su 17 akmenų. Šitie laikrodžiai turi tris drutus dangtelius, artistiškai gravirnotus, ir kaslink savo gražumo, sustatymo ir teisingo ėjimo, tai jie negali buti perviršinti.

Jeigu jųs norite pirkti vieną šitų laikrodėlių, iškirpkite iš augščiaus patalpintų laikrodėlių paveikslų tą, kuris jums daugiausia patinka, ir prisiųskite mums drauge su jusų pilnu ir teisingu adresu, ir męs be jokio uždėlio tuojaus prisiųsime jums pasižiurėti laikrodėlį, kurį jųs pasirinkote, puikioje pliušinėje dėžutėje. Kuomet laikrodėlis atnešta į jusų namus, nemokėkite jokių pinigų, nei cento kol jųs neištyrinėjote laikrodžio ir nepersitikrinote, kad laikrodėlis yra tikrai tuom, kuom męs jįjį tvirtiname esančiu. Kuomet jųs peržiurėsite laikrodėlį ir rasite tikrai tokiu, kaip męs perstatėme, tuomet užmokėkite sumą $6 ir expreso išlaidas, siekiančias kelių centų, bet kuomet jųs laikrodėlių neužganėdinti, jųs turėtute jįjį nepriimti, ir jiszi bus mums sugrąžintas musų lėšomis. Tokiu budu jųs, pirkdami laikrodėlį nuo musų, nerizikuojate niekuom.

Męs turime pribėrgti, kad, pirkdami laikrodėlį nuo musų, jųs visiškai niekuom nerizikuojate, nes męs siunčiame savo laikrodėlius jums uždyką jusų peržiurėjimui, ir šale to, musų laikrodėliai yra išdirbėjo Gvarantuoti 20 metų, ir per šį visą laiką, jeigu laikrodėlis pasigadytų, męs jįjį pataisysime jums be jokio užmokesčio, arba apmainysime ant kito, jeigu jųs prisiųsite mums 25 centus persiuntimo išlaidoms padengti.

Adresuokite aiškiai:

NATIONAL COMMERCIAL CO., 505 E. 5th st., NEW YORK, N. Y. Dept. D. A.

J. J. STASULANIS,
PRAKTIŠKAS ĮSDIRBĖJAS IR PARDAVĖJAS MUZIKALIŠKŲ INSTRUMENTŲ.

Turiu krautuvę ir dirbtuvę muzikališkų instrumentų. Dirbu naujus ir gerai pataisau senus instrumentus. Nesikreipkit prie agentų, kuriems už patarnavimą turite mokėti; kreipkitės stačiai į mano dirbtuvę, bus jums pigiaus. Turiu 36 metų praktiką ir paliudijimus iš Rosijos, Vokietijos ir Amerikos, kad daug ką atlieku kuogeriausiai. Mano krautuvėje yra didelis pasirinkimas įvairių muzikališkų instrumentų, ir mano kainos daug pigesnės kaip kitų. Jei pirkęs nebutų kuom nors užganėdintas, aš permainau, arba pataisau uždyką. Savo darbą gvarantuoju.

J. J. STASULANIS,
3231 S. Halsted st., Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytisbe mokytojo(apdaryta) $1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).. 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Garsinkitės "Lietuvoje."

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto
Įsteigta 1893 metuose.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolierio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus nešantinus 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.

ĮSMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rosiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo bizni vesti.

PADARO Dovierennastis, ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Pinigus turi tik tie kurie čėdyja, o sučėdyja tik tie kurie Bankon deda. Užčėdyk tik vieną dolieri sanvaitėje padėdamas jį Bankon ant 3 procento, tai

Per 1 metą turėsi	$ 52.70
Per 5 metus turėsi	279.82
Per 10 metų turėsi	604.56
Per 20 metų turėsi	1418.26

Tai ką padaro vienas dolieris, o vieną dolierį sanvaitėje gali užčėdyti kiekvienas žmogus. Tik reikia pradėti. Taigi pradėkite čėdyti.

"Kurie šiton Bankon pinigus dėjo, tie šiandien perka namus, o kurie pinigus kuparėliuose kavojo, tie dabar gaudo vagius".

Šioje Bankoje gali pasidėti pinigus ir kitų miestelių lietuviai. Rašykite mumi, o gausite pilną informaciją.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

---

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose; metams $3.00; pusei metų $1.50.
RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukszti & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

DU-KART NEDĖLINIS LAIKRAŠTIS
SAULE
THE SUN.
Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Tel. Canal 2113
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSRED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius Salkauskas užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius Salkauskas praneša visiems, kurie nori išmokti šokti, ateiti dienomis nuo 9 valandos ryto ir net iki 11 valandai vakare. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Mokytojai: Miss Ruth. D. Brown, Miss Joanna Walets, Prof. Julius Saldauskis, 1843 S. Halsted st., Chicago. Kožną pėtnyčios vakarą atsibuna geriausia muzika. 1843 S. Halsted st., cor. 19th st. Phone Canal 3762.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate; Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdedami krasos ženklėlį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS
ATTORNEY-AT-LAW
403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

Phone Drover 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVYS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto lig 9 vakare
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olševskio Banką

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178
Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 2390

Geriausia Gyduolė PLAUKAMS
sustiprina skelpą, sujudina šaknis, plaukus padaro švelnius, blizgančius, yra geriausis vaistas nuo Dandruff "liuskų". Vartojant du ar tris kartus į sąvaitę, sustabdis plaukų šlinkimą.
Trinkie gerai į skelpą, ant šaknų kas antra ar trečia dieną.
Prekė 50c. ir $1.00.
F. A. POSZKA'S PHARMACY
3121 So Morgan Street
Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

K. ZURAITIS
PIRMAEILINIS BUFETAS
Šaltas alus, gera degtinė, kvepianti cigarai. Priima svečius : kuoširdingiausiai. :
3200 SO. HALSTED ST.

DIDELIS VALYMO IŠPARDAVIMAS
ant 1 butų. Sučėdyk laiko ir pinigų pirkdamas čia. Mes taipogi turime puikią eilę dresių šliubams ir vakarams. Su kiekviena šliubine dresė duodame šlubinį uždangalą uždyką. Kainos (čienios) vidutinės.
S. Buffenstein,
3447 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. G. M. Glaser
Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsenėjusiose ligose. Daran visokią operaciją.
Liekuosi su pagarba
Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

JUBILIEJAUS NUMERIS.
Laikraščiui susilaukti jubiliejaus ir išleisti jubiliejaus numerį galima tik vieną sykį į 15, 25 ar 50 metų. Toks tai retas atsitikimas.
Ir šie metai tuo yra žymūs, kad didžiausias lietuvių laikraštis "Katalikas" susilaukė 15-os metų jubiliejaus ir išleidė gražų jubiliejinį numerį, pilną paveikslų ir indomių raštų. Amžinos svarbos šitame numeryje yra ankietą į klausimą: "Kas šiandien būtų svarbiausiai lietuvių kulturos pakėlimui Amerikoje?"
Šitą jubiliejinį "Katalико" numerį kiekvienas privalo įsigyti atminčiai. Už 10c. bus prisiųstas kiekvienam. Reikalaukite tuojaus, kol neišsibaigę.
Rašydami adresuokite:
J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis
"ATEITIS"
"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusei metu.
"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.
Adresuokit taip:
"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Ar matei kada-nors laikraštį
"DRAUGĄ"?
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Leveskio Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė Mokykla.
Mokinama:
1. Pradinis (Prirengiamasai) Kursas,
2. Prekybos Kursas pagal Amer. planą,
3. Prekybos Kursas pagal Rusijos planą (del manančių grįžti Lietuvon).
Kalbos:
Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška (pagal norą ir Lenkiška).
Del smulkesnių žinių kreiptis ypatiškai arba per laišką šiuom antrašu:
G. J. LEVESKIS,
Vedejas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATPIGO LIETUVIŠKI REKORDAI!
Męs dabar turime 30 lietuviškų įvairioms dainoms rekordų, kurie iki šiol parsidavė po $2.00, dabar partraukemė didelį transportą iš Lietuvos ir gavome pigiaus, taip kad dabar parduodama po $1.00 su prisiuntimu.
Parašykite mums savo adresą, o mes prisiųsime katalogą, iš kurio galesite pasiskirti ir apsisteliuoti lietuviškom dainoms ir deklamacijoms rekordus. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

---

2 KATALIOGAI DYKAI!
Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI.
MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.
Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platinotojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir lėškams popieras. Adresas:
M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

ANTANAS A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose). Peržiur obstraktus ir padirba visus kitus legališkus dokumentus.

MIESTO OFISAS:	BRIDGEPORTO OFISAS:
Room 510 Ashland Block	3255 So. Halsted Street
Cor. Randolph and Clark Sts.,	(Priešai 33-čią gatvę)
CHICAGO	VAKARAIS: nuo 7 iki 9 val., išskiriant nedėlias
Telephone RANDOLPH 1307	Telephone DROVER 5326

Rusiškas Dovierennastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejentališkus Raštus Geriausia Padaro
LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, dales ir pinigus, paliktus kitose bankose Amerikoje ir Europoje greitai ir pigiai.
LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.
BIURO VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Bell System

Pasikajbėjimas atnešapasekmes, kuršų negalima gauti jokiu kitu budu.

Pasakytas žodis turi daugiau svarbos negu rašytas. Kiekvienu žvilgsniu jis yra pasekmingesnis.

Kada tolyma neleidžia pasikalbėti akis į akį tai nieko geresnio tokiam atsitikime negali buti už tolimos Distancijos Telefoną.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Wood gat.	Tel. Austin 737
Phone Canal 1208	
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną ryta
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėlioms	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

Seniausia Lietuvių užeiga pas JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepančius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

Telephone Yards 2750
CERIAUSIA ŠOKIŲ MOKYKLA CHICAGOJE.

Kurioje gali kiekvienas gerai ir gražiai išmokti šokt į trumpą laiką ir už labai mažus pinigus. Vaikinai ar merginos, kurie nemoka šokti, niekuomet negali užganėdinti savęs ir negali turėti linksmus laikus, nes yra taip, kaip numire, o kuomet moki gerai šokti, visuomet busi linksmas ir kitų pagiedojamas.
Norinti mokytis, meldžiu, atsilankykite po numeriu:
636 W. 33RD ST., CHICAGO, ILL
Arti Morgan gatvės.
Mokinama: Panedėlyje, Utarninkė ir Ketvergė nuo 8 iki 10:30 vak.
Mokytojai Prof. F. L. Janušauskas, Miss B. Tisaitė.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.
Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno dollario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.
Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

PIRKITE NAUJUS NAMUS,
ALE NE SENUS.
$1,800.00, ir turite savo locną namą, su 4 dideliais rumais, ant aukšto beismento, su porčiu ir geroje lietuvių apgyventoje vietoje, 2500—2502 West 45th Pl., tarpe Western ave. ir Rockwell st. Jau yra pabaigti statyti. Iš 10 namų tik tėra 2 namai.
Nepraleiskit!
NEW CITY SAVINGS BANK,
4601 So. Ashland Ave.,
CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
GYDO INVAIRIAUSIAS LIGAS
3310 So. Halsted St. - Chicago, Ill.

ANOLA ANTI-PAIN BALM
Nuo peršalimo, Kosulio, Kataro, Uždegimo pažandžių, Nervų skausmo, Gerklės skaudėjimo, Užkimimo, Galvos skaudėjimo, Strėnų ir muskulų skaudėjimo, Grypos, Reumatizmo, Podagros ir daug kitų skaudulių. Anola yra geriausiu ir pasekmingiausiu išlaukiniu vaistu kaip seniems, taip ir jauniems ir vaikams. Prekė 50 centų, su prisiuntimu 55 centai.
ANOLA
Atsiųskit 10c prisiuntimui mažos bandymo skrynutės Anolos ir persitikrinkit apie jos gerovę. Adresuokit:
S. K. SASS,
1725 W. 18th St., Dept. 6, Chicago, Ill.

ŠOKIŲ MOKYKLA.
Mokinama 5 Valcai, 4 two stepai ir taip visokių šokių, kokius nori šokikai; taipgi ir naujausieji.
Kožną vakarą atdara nuo 7 val. vak. iki 9:30 nakties, po numeriu: 4600 So. Paulina st.
Mokytojas Stanislovas Auškalnis.
Telefonas Yards 3884
Kreipkitės viengenčiai pas savąjį.

Telefonas Humboldt 4532
Atdara Dieną ir Nakti.
L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.
Rusiškai-Turkiškos ir visokių rušių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.
Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių kambariai ir moterims.
Barzdaskutykla kruvoje Chicago.